

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	1. 10	20 20	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	09-1/20-2		
VEZA:			
EPA:	15 XXVII		
SKRAĆENICA:		PRILOG:	

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-4116
Podgorica, 22. septembra 2020. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 11. septembra 2020. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O MEĐUBANKARSKIM NAKNADAMA I POSEBNIM PRAVILIMA POSLOVANJA U VEZI SA PLATNIM KARTICAMA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su ministar finansija i dr **BOJANA BOŠKOVIĆ**, generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta u Ministarstvu finansija.

Vlada preporučuje Skupštini Crne Gore da, prilikom razmatranja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, pozove dr Radoja Žugića, guvernera Centralne banke Crne Gore, da učestvuje u radu Skupštine i njenih radnih tijela.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

PREDLOG

ZAKON O MEĐUBANKARSKIM NAKNADAMA I POSEBNIM PRAVILIMA POSLOVANJA U VEZI SA PLATNIM KARTICAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se međubankarske naknade koje se naplaćuju prilikom izvršavanja platnih transakcija u Crnoj Gori na osnovu platnih kartica izdatih potrošačima, kod kojih pružalac platnih usluga platioca i pružalac platnih usluga primaoca plaćanja imaju sjedište u Crnoj Gori, kao i posebna pravila poslovanja u vezi sa izdavanjem platnih kartica ili izvršavanjem platnih transakcija na osnovu platnih kartica.

Izuzeci

Član 2

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na usluge koje se pružaju na osnovu posebnih platnih instrumenata koji se mogu koristiti samo ograničeno i ispunjavaju najmanje jedan od sljedećih uslova:

- 1) da platni instrumenti omogućavaju imaocu platnog instrumenta sticanje robe ili usluga isključivo u prostorijama izdavaoca ili unutar ograničene mreže pružaoca usluga u skladu sa ugovorom koji je zaključen sa izdavaocem tih instrumenata; ili
- 2) da se platni instrumenti mogu koristiti samo za sticanje vrlo ograničenog izbora robe ili usluga, ili
- 3) da platni instrumenti važe samo u Crnoj Gori i da su dostupni na zahtjev privrednog društva, preduzetnika ili subjekta javnog sektora i uređeni aktom nadležnog organa, da bi se ostvarili određeni socijalni ili fiskalni ciljevi, za sticanje određene robe ili usluga od dobavljača koji su sa izdavaocem tih instrumenata zaključili komercijalni ugovor.

Primjena drugog zakona

Član 3

Na međubankarske naknade i posebna pravila poslovanja u vezi sa pitanjima izdavanja platnih kartica, odnosno izvršavanja platnih transakcija na osnovu platnih kartica koji nijesu uređeni ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **prihvatilac** je pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori koji sa primaocem plaćanja ugovara prihvatanje i obradu platnih transakcija na osnovu platnih kartica radi prenosa novčanih sredstva primaocu plaćanja;
- 2) **izdavalac** je pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori koji se ugovorom obavezuje da platiocu pruža platne usluge izdavanja platnog instrumenta za iniciranje platnih transakcija na osnovu platnih kartica i izvršavanje tih platnih transakcija;
- 3) **potrošač** je fizičko lice koje zaključuje ugovor o platnim uslugama u svrhe koje nijesu namijenjene obavljanju njegove djelatnosti;
- 4) **transakcija debitnom karticom** je platna transakcija na osnovu platnih kartica, uključujući transakcije platnom karticom sa unaprijed uplaćenim sredstvima, koja nije transakcija kreditnom karticom;
- 5) **transakcija kreditnom karticom** je platna transakcija na osnovu platnih kartica za koju se platićac zadužuje u cjelosti ili djelimično na prethodno dogovoreni kalendarski dan, u skladu sa uslovima utvrđenim ugovorom o izdavanju kreditne kartice, bez obzira na to da li se obračunava i plaća kamata;
- 6) **poslovna kartica** je platna kartica izdata privrednim društvima, preduzetnicima i subjektima iz javnog sektora, koja je ograničena za upotrebu samo u poslovne svrhe, a plaćanja izvršena njenom upotrebom naplaćuju se sa računa za plaćanje tih subjekata;
- 7) **platna transakcija na osnovu platnih kartica** je usluga koja se zasniva na infrastrukturi i pravilima poslovanja kartične platne šeme za izvršavanje platne transakcije bilo kojom karticom, telekomunikacionim, digitalnim ili informaciono-tehnološkim uređajem ili softverom, ako je njen rezultat izvršenje transakcije debitnom ili kreditnom karticom, osim transakcije na osnovu drugih platnih usluga;

- 8) **neto nadoknada** je ukupan neto iznos plaćanja, popusta (olakšica) ili podsticaja koje izdavalac prima od kartičnih platnih šema, prihvatioca ili drugog posrednika u vezi sa platnim transakcijama na osnovu platnih kartica ili povezanim aktivnostima;
- 9) **trgovačka naknada** je naknada koju primalac plaćanja plaća prihvatocu u vezi sa platnom transakcijom na osnovu platne kartice;
- 10) **primalac plaćanja** je fizičko ili pravno lice koje je određeno kao primalac novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije na osnovu platne kartice (trgovac i drugi);
- 11) **platilac** je fizičko ili pravno lice koje ima račun za plaćanje i koje daje saglasnost za izvršavanje naloga za plaćanje sa tog računa, odnosno za izvršavanje platne transakcije na osnovu platne kartice, a ako račun za plaćanje ne postoji platilac je fizičko ili pravno lice koje daje nalog za plaćanje;
- 12) **platna kartica** je vrsta platnog instrumenta koja platiocu omogućava iniciranje transakcije debitnom ili kreditnom karticom;
- 13) **kartična platna šema** je jedinstven skup pravila, praksi, standarda i/ili smjernica za izvršavanje platnih transakcija na osnovu platnih kartica, koja je odvojena od infrastrukture ili platnog sistema koji podržava njeno funkcionisanje i uključuje posebno tijelo koje donosi odluke, organizaciju ili subjekte koji su odgovorni za funkcionisanje te šeme;
- 14) **četvorostrana kartična platna šema** je kartična platna šema u kojoj se platne transakcije na osnovu platnih kartica izvršavaju sa računa za plaćanje platioca na račun za plaćanje primaoca plaćanja uz posredovanje šeme, izdavaoca (na strani platioca) i prihvatioca (na strani primaoca plaćanja);
- 15) **trostrana kartična platna šema** je kartična platna šema u kojoj sama šema pruža usluge prihvatanja i izdavanja platne kartice, a platne transakcije na osnovu platnih kartica izvršavaju se sa računa za plaćanje platioca u korist računa za plaćanje primaoca plaćanja unutar te šeme, pri čemu se trostrana kartična platna šema, koja ovlasti druge pružaoce platnih usluga za izdavanje platnih instrumenata na osnovu platnih kartica ili prihvatanje platnih transakcija na osnovu kartica, ili oboje, ili izdaje platne instrumente na osnovu kartica sa kobrendingom (*co-branding*) partnerom ili preko zastupnika, smatra četvorostranom kartičnom platnom šemom;
- 16) **platni instrument** je personalizovani uređaj i/ili skup postupaka dogovorenih između korisnika platnih usluga i pružaoce platnih usluga koji se koriste za iniciranje naloga za plaćanje;

- 17) **platni instrument na osnovu platne kartice** je platni instrument, uključujući karticu, mobilni telefon, računar ili bilo koji drugi tehnološki uređaj sa odgovarajućom aplikacijom za plaćanje, koji platiocu omogućava iniciranje platne transakcije na osnovu platne kartice, a koja nije kreditni transfer ili direktno zaduženje u smislu zakona kojim se uređuje platni promet;
- 18) **aplikacija za plaćanje** je računarski softver ili drugi odgovarajući instrument učitana na uređaju kojim se omogućava iniciranje platne transakcije na osnovu platne kartice i koji platiocu omogućava izdavanje naloga za plaćanje;
- 19) **račun za plaćanje** je račun koji se vodi u ime jednog ili više korisnika platnih usluga i koristi za izvršavanje platnih transakcija, uključujući račun za plaćanje na kojem se vodi elektronski novac;
- 20) **nalog za plaćanje** je instrukcija koju platilac podnosi svom pružaocu platnih usluga kojom se traži izvršavanje platne transakcije;
- 21) **pružalac platnih usluga** je lice koje pruža platne usluge ili izdaje elektronski novac na osnovu odobrenja izdatog u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet;
- 22) **korisnik platnih usluga** je fizičko ili pravno lice koje koristi platnu uslugu u svojstvu platioca i/ili primaoca plaćanja;
- 23) **platna transakcija** je prenos novčanih sredstava koje je inicirao platilac, odnosno drugo lice u njegovo ime ili primalac plaćanja, bez obzira na obaveze između platioca i primaoca plaćanja;
- 24) **obrada** je usluga tehničke obrade platnih transakcija u smislu aktivnosti potrebnih za postupanje sa nalogom za plaćanje između prihvatioca i izdavaoca;
- 25) **izvršilac obrade** je fizičko ili pravno lice koje pruža usluge obrade platnih transakcija;
- 26) **prodajno mjesto** je poslovni prostor trgovca u kojem je inicirana platna transakcija, pri čemu je prodajno mjesto:
 - a) stalna poslovna jedinica u kojoj trgovac posluje nezavisno od mjesta na kojem je smještena internetska stranica ili server preko kojih je platna transakcija inicirana ako se prodaja obavlja na daljinu ili preko ugovora na daljinu (tj. e-trgovine);
 - b) mjesto na kojem trgovac posluje i preko kojeg je platna transakcija inicirana, ako trgovac nema stalnu poslovnu jedinicu;

- c) adresa za korespondenciju kojom se koristi za plaćanje poreza koji se odnose na njegovu poslovnu aktivnost i sa koje je platna transakcija inicirana, ako trgovac nema stalnu poslovnu jedinicu niti mjesto na kojem posluje;
- 27) **platni brend** je materijalni ili digitalni naziv, termin, znak, simbol ili njihova kombinacija, kojima se označava kartična platna šema u okviru koje se izvršavaju platne transakcije na osnovu platne kartice;
- 28) **kobedžing (co-badging)** je uključivanje dva ili više platnih brendova ili aplikacija za plaćanje istog brenda na isti platni instrument na osnovu platne kartice;
- 29) **kobrending (co-branding)** je uključivanje najmanje jednog platnog brenda i najmanje jednog neplatnog brenda ili aplikacije za plaćanje na isti platni instrument na osnovu platne kartice;
- 30) **debitna kartica** je vrsta platnog instrumenta koja platiocu omogućava iniciranje platne transakcije debitnom karticom koja nije transakcija karticama sa unaprijed uplaćenim sredstvima;
- 31) **kreditna kartica** je vrsta platnog instrumenta koja platiocu omogućava iniciranje platne transakcije kreditnom karticom;
- 32) **kartica sa unaprijed uplaćenim sredstvima** je vrsta platnog instrumenta na kojem je pohranjen elektronski novac.

II. OGRANIČENJE VISINE MEĐUBANKARSKIH NAKNADA

Međubankarska naknada

Član 6

Međubankarska naknada je naknada koja se neposredno ili posredno (preko treće strane) plaća za platnu transakciju na osnovu platne kartice između izdavaoca i prihvatioca koji učestvuju u izvršavanju te platne transakcije, a koja uključuje neto nadoknadu i drugi ugovoreni iznos novčanih sredstava koji ima isti predmet i/ili efekat kao međubankarska naknada, a koji izdavalac prima od kartičnih platnih šema, prihvatioca ili bilo kog drugog posrednika u vezi sa platnim transakcijama na osnovu platnih kartica ili povezanim aktivnostima.

**Međubankarske naknade
za transakcije debitnom i kreditnom karticom izdatom potrošaču**

Član 7

Pružaoци platnih usluga za transakciju debitnom karticom izdatom potrošaču ne smiju nuditi niti zahtijevati međubankarsku naknadu po transakciji koja je veća od 0,2 % vrijednosti transakcije.

Pružaoци platnih usluga za transakciju kreditnom karticom izdatom potrošaču ne smiju nuditi niti zahtijevati međubankarsku naknadu po transakciji koja je veća od 0,3 % vrijednosti transakcije.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju se na:

- 1) transakcije poslovnim karticama;
- 2) podizanje gotovog novca sa bankomata ili na šalteru pružaoca platnih usluga, i
- 3) transakcije platnim karticama koje su izdale trostrane kartične platne šeme.

Pružaoци platnih usluga dužni su da Centralnoj banci Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) dostavljaju podatke o naknadama iz st. 1 i 2 ovog člana.

Podatke iz stava 4 ovog člana pružaoци platnih usluga dostavljaju na način i u rokovima koje propisuje Centralna banka.

III. PRAVILA POSLOVANJA

Razdvajanje kartične platne šeme i izvršilaca obrade

Član 8

~~Posebno tijelo kartične platne šeme i izvršioци obrade:~~

- 1) moraju imati odvojeno računovodstvo, organizaciju i postupke donošenja odluka;
- 2) ne smiju prikazivati zbirno cijene za aktivnosti kartične platne šeme i aktivnosti obrade i ne smiju sprovoditi međusobno subvencioniranje tih aktivnosti;
- 3) ne smiju praviti razliku između svojih zavisnih društava ili akcionara, sa jedne strane, i korisnika kartičnih platnih šema i drugih ugovornih partnera, sa druge strane, a naročito ne smiju uslovljavati pružanje usluge ugovornom partneru prihvatanjem neke druge usluge koju nude.

Centralna banka može od posebnog tijela kartične platne šeme zahtijevati dostavljanje izvještaja o poslovanju u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Kartične platne šeme mogu predvidjeti da poruka o autorizaciji i poruka o obračunu pojedinačne platne transakcije na osnovu platnih kartica budu razdvojene, kao i da ih obrađuju različiti izvršioi obrade.

Odredbe st. 1 do 3 ovog člana ne primjenjuju se na trostrane kartične platne šeme.

Kobedžing (*co-badging*) i izbor platnog brenda ili aplikacije za plaćanje

Član 9

Izdavalac ima pravo da, kroz kobedžing (*co-badging*), uključi dva ili više različitih platnih brendova ili aplikacija za plaćanje na platnom instrumentu na osnovu platne kartice.

Pravilima kartičnih platnih šema i ugovorima u vezi sa ovlašćenjima o kobedžingu (*co-badgingu*) ili drugim odgovarajućim mjerama ne može se sprječavati, niti ograničavati izdavalac da postupi u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Prilikom zaključivanja ugovora sa pružaocem platnih usluga, potrošač može zahtijevati da mu se izda dva ili više platnih brendova na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici, ako pružalac platnih usluga nudi takvu uslugu.

Pružalac platnih usluga dužan je da, u primjerenom roku prije zaključenja ugovora o pružanju platne usluge, potrošaču dostavi jasne i objektivne informacije o platnim brendovima sa kojima je ta usluga povezana, kao i o njihovim karakteristikama, uključujući njihovu funkcionalnost, troškove i sigurnost.

Razlike u tretmanu izdavalaca ili prihvatilaca sadržane u pravilima kartične platne šeme ili ugovorima u vezi sa ovlašćenjima o kobedžingu (*co-badgingu*) različitih platnih brendova ili aplikacija za plaćanje na platnom instrumentu na osnovu platnih kartica, moraju biti zasnovane na objektivnim razlozima i nediskriminatorne.

Posebno tijelo kartične platne šeme ne može izdavaocu i prihvatocu nametnuti obavezu izvještavanja, obavezu plaćanja naknada ili druge slične obaveze sa istim ciljem ili efektom, za platne transakcije izvršene upotrebom uređaja na kojem postoji njen platni brend u vezi sa platnim transakcijama koje se ne izvršavaju korišćenjem te šeme.

Načela usmjeravanja ili ekvivalentne mjere namijenjene usmjeravanju platnih transakcija kroz posebni kanal ili postupak, kao i drugi tehnički i sigurnosni standardi i zahtjevi u vezi sa upotrebom dva ili više platnih brendova i aplikacija za plaćanje na platnim instrumentima na osnovu platnih kartica, moraju biti nediskriminatorni.

Kartične platne šeme, izdavaoci, prihvatilci, izvršioi obrade i pružaoci tehničkih usluga ne smiju, na platnim instrumentima na osnovu platnih kartica ili na opremi koja se primjenjuje na prodajnom mjestu, uspostaviti automatske mehanizme, softver ili druge uređaje kojima bi se platiocu ili primaocu plaćanja ograničio izbor platnog brenda i/ili aplikacije za plaćanje, prilikom upotrebe platnog instrumenta sa povezanim platnim brendovima.

Primalac plaćanja može na opremi koja se koristi na prodajnom mjestu da instalira automatski mehanizam koji izvršava prioritetni izbor pojedinog platnog brenda ili aplikacije za plaćanje, ali ne smije sprječavati platioca da, za kategorije platnih kartica ili povezanih platnih instrumenata koje primalac plaćanja prihvata, izabere platni brend ili aplikaciju za plaćanje koja je različita od onih odabranih instaliranim automatskim mehanizmom.

Razdvajanje naknada

Član 10

Prihvatilac je dužan da primaocu plaćanja nudi i obračunava pojedinačno trgovačke naknade za različite vrste platnih kartica i različite platne brendove za čiju se upotrebu plaćaju različite međubankarske naknade, osim ako primalac plaćanja prihvatilcu dostavi pisani zahtjev za drugačiji obračun ovih naknada.

U ugovoru o platnoj usluzi koji zaključuje sa primaocem plaćanja prihvatilac je dužan da pojedinačno prikaže informacije o iznosu trgovačke naknade, međubankarske naknade i naknade kartične platne šeme koje se primjenjuju za svaku vrstu platnih kartica i platnih brendova, osim ako primalac plaćanja dostavi prihvatilcu pisani zahtjev za dostavljanje informacija u drugačijem obliku.

Pravilo u vezi sa prihvatanjem svih kartica

Član 11

~~Kartične platne šeme i pružaoci platnih usluga ne smiju obavezivati primaoce plaćanja, koji prihvataju platni instrument na osnovu platnih kartica koji je izdao jedan izdavalac, da prihvate i druge platne instrumente na osnovu platnih kartica koji su izdati u okviru iste kartične platne šeme.~~

~~Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se na platne instrumente izdate potrošačima koji su zasnovani na platnim karticama istog platnog brenda i iste kategorije platne kartice sa unaprijed uplaćenim sredstvima, debitnim ili kreditnim karticama koje podliježu međubankarskim naknadama iz člana 7 ovog zakona.~~

Odredba stava 1 ovog člana ne utiče na mogućnost da kartična platna šema i pružalac platnih usluga predvide da platne kartice ne mogu biti odbijene po osnovu identiteta izdavaoca ili korisnika platne kartice.

Primalac plaćanja koji odluči da ne prihvati sve kartice ili druge platne instrumente određene kartične platne šeme, dužan je da o tome jasno i nedvosmisleno obavijesti potrošača, istovremeno sa davanjem obavještenja o prihvatanju drugih kartica i platnih instrumenata te kartične platne šeme.

Primalac plaćanja dužan je da obavještenje iz stava 4 ovog člana vidno istakne na ulazu u prodajni objekat i na naplatnom mjestu.

Prilikom korišćenja sredstava komunikacije na daljinu (elektronska trgovina i drugo), primalac plaćanja je dužan da informacije iz stava 4 ovog člana objavi na svojoj internet stranici ili na drugom odgovarajućem elektronskom ili mobilnom mediju, pri čemu ove informacije moraju biti date platiocu u primjerenom roku prije nego što zaključi ugovor sa primaocem plaćanja.

Izdavalac je dužan da obezbijedi elektronsku prepoznatljivost svojih platnih instrumenata, a u slučaju novoizdatih platnih instrumenata na osnovu platnih kartica i njihovu vizuelnu prepoznatljivost, na način koji omogućava primaocu plaćanja i platiocu da nedvosmisleno identifikuju platni brend i vrstu kartice sa unaprijed uplaćenim sredstvima, debitne, kreditne ili poslovne kartice koju je platićilac izabrao.

Pravila o usmjeravanju

Član 12

Zabranjena su pravila kojima se u ugovorima u vezi sa davanjem ovlašćenja, pravilima kartičnih platnih šema i ugovorima između prihvatilaca i primalaca plaćanja primaoci plaćanja sprječavaju da:

- 1) usmjere potrošača na upotrebu određenog platnog instrumenta;
- 2) daju prednost platnim instrumentima na osnovu platnih kartica određene kartične platne šeme;
- 3) obavijeste platioca o međubankarskim naknadama i trgovačkim naknadama koje plaća.

Odredbe stava 1 ovog člana ne utiču na primjenu odredbi o naknadama, popustima ili drugim mehanizmima usmjeravanja koje su uređene zakonima kojima se uređuje platni promet i zaštita potrošača.

Informisanje primaoca plaćanja o pojedinačnim platnim transakcijama na osnovu platne kartice

Član 13

Nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije na osnovu platne kartice, prihvatilac je dužan da primaocu plaćanja dostavi sljedeće informacije:

- 1) referentnu oznaku koja primaocu plaćanja omogućava identifikaciju pojedinačne platne transakcije na osnovu platne kartice;

- 2) iznos pojedinačne platne transakcije u valuti u kojoj je izvršeno plaćanje u korist računa za plaćanje primaoca plaćanja, i
- 3) iznos svih naknada koje se odnose na pojedinačnu platnu transakciju na osnovu platne kartice, sa posebno naznačenim iznosom trgovačke naknade i međubankarske naknade.

Informacije iz stava 1 ovog člana mogu biti zbirno prikazane po platnom brendu, platnoj aplikaciji, vrsti platnog instrumenta i iznosu međubankarskih naknada koje se primjenjuju na platnu transakciju, ako je primalac plaćanja za to prethodno dao izričitu saglasnost.

Ugovorom između prihvatioca i primaoca plaćanja može se utvrditi da se informacije iz stava 1 ovog člana dostavljaju ili čine dostupnim periodično, a najmanje jednom mjesečno, i na način koji omogućava primaocu plaćanja da ih čuva i reprodukuje u neizmijenjenom obliku.

IV. NADLEŽNI ORGANI I VANSUDSKO RJEŠAVANJE SPOROVA

Nadležni organi

Član 14

Kontrolu poslovanja kreditnih institucija, platnih institucija i institucija elektronskog novca u skladu sa ovim zakonom vrši Centralna banka, na način i po postupku koji je propisan zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i zakonom kojim se uređuje platni promet.

Ako se u postupku kontrole iz stava 1 ovog člana utvrdi da je subjekt kontrole iz tog stava postupao suprotno ovom zakonu ili propisima donijetim na osnovu ovog zakona, Centralna banka preduzima prema ovom subjektu mjere koje prema tom subjektu može preduzeti u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i platni promet.

Centralna banka vrši kontrolu poslovanja u skladu sa ovim zakonom i kartičnih platnih šema, izvršilaca obrade i drugih pružalaca tehničkih usluga kojima se podržava izvršavanje platnih transakcija koje su predmet ovog zakona, odnosno lica koja su odgovorna za poslovanje ovih subjekata, shodnom primjenom odredaba zakona kojim se uređuje platni promet koje se odnose na kontrolu platnih institucija.

U postupku kontrole iz stava 3 ovog člana, Centralna banka može izreći sljedeće mjere:

- 1) naložiti usklađivanje poslovanja sa ovim zakonom;
- 2) privremeno zabraniti pružanje jedne ili više usluga, u trajanju od najviše godinu dana, i
- 3) naložiti preduzimanje konkretnih aktivnosti neophodnih za usklađivanje poslovanja sa ovim zakonom.

Vansudsko rješavanje sporova

Član 15

U slučaju da se izdavalac ili prihvatilac ne pridržavaju obaveza prema korisniku platnih usluga utvrđenih u skladu sa odredbama ovog zakona ili propisa donijetih na osnovu ovog zakona, korisnik platnih usluga ima pravo na prigovor izdavaocu ili prihvatocu.

Korisnik platnih usluga iz stava 1 ovog člana ima pravo na zaštitu svojih prava i interesa i putem vansudskog rješavanja sporova, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, zakonom kojim se uređuje platni promet i zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača koji koriste finansijske usluge.

Nadzor

Član 16

Nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i inspekcijski nadzor koji se odnose na trgovce kao primaocce plaćanja vrše nadležni organi određeni zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

V. KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji

Član 17

Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 eura kazniće se pružalac platnih usluga – pravno lice ako:

- 1) nudi, zahtijeva ili naplati međubankarsku naknadu suprotno članu 7 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 2) na zahtjev potrošača odbije da izda dva ili više platnih brendova na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici, a pri zaključivanju ugovora potrošaču je nudio takvu uslugu (član 9 stav 3)
- 3) prije zaključenja ugovora o pružanju platne usluge, potrošaču ne dostavi jasne i objektivne informacije o platnim brendovima sa kojima je ta usluga povezana, kao i o njihovim karakteristikama, uključujući njihovu funkcionalnost, troškove i sigurnost (član 9 stav 4);
- 4) na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici ili na opremi koja se primenjuje na prodajnom mjestu uspostavi automatske mehanizme, softver ili druge uređaje kojima bi se platiocu ili primaocu plaćanja ograničio izbor platnog brenda i/ili aplikacije za plaćanje, prilikom upotrebe platnog instrumenta sa povezanim platnim brendovima (član 9 stav 8);

- 5) ne nudi i obračunava pojedinačno trgovačke naknade za različite vrste platnih kartica i različite platne brendove za čiju se upotrebu plaćaju različite međubankarske naknade, osim u slučaju kada primalac plaćanja prihvatiocu dostavi pisani zahtjev za drugačiji obračun ovih naknada (član 10 stav 1);
- 6) u ugovoru o platnoj usluzi koji zaključuje sa primaocem plaćanja ne prikaže pojedinačno informacije o iznosu trgovačke naknade, međubankarske naknade i naknade kartične platne šeme koje se primjenjuju za svaku vrstu platnih kartica i platnih brendova, osim u slučaju kada primalac plaćanja naknadno dostavi pisani zahtjev za dostavljanje informacija u drugačijem obliku (član 10 stav 2);
- 7) primaoca plaćanja koji prihvata platni instrument na osnovu platne kartice jednog izdavaoca obaveže da prihvati i druge platne instrumente na osnovu platnih kartica koji su izdati u okviru iste kartične platne šeme (član 11 stav 1);
- 8) ne obezbijedi elektronsku prepoznatljivost svojih platnih instrumenata, a u slučaju novoizdatih platnih instrumenata na osnovu platnih kartica i njihovu vizuelnu prepoznatljivost, na način koji omogućava primaocu plaćanja i platiocu da nedvosmisleno identifikuju platni brend i vrstu kartice (član 11 stav 7);
- 9) zabrani primaocu plaćanja da usmjeri potrošača na upotrebu bilo kog platnog instrumenta, da daje prednost platnim instrumentima na osnovu platnih kartica određene kartične platne šeme ili da obavijesti platioca o međubankarskim naknadama i trgovačkim naknadama koje plaća (član 12 stav 1);
- 10) nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije na osnovu platne kartice, primaocu plaćanja ne dostavi informacije iz člana 13 stav 1 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pružaoca platnih usluga iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 1.000 do 2.000 eura.

Član 18

Novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 eura kazniće se primalac plaćanja - pravno lice ako:

- 1) spriječi platioca da, za kategorije platnih kartica ili povezanih platnih instrumenata koje prihvata, izabere platni brend ili aplikaciju za plaćanje koja je različita od onih odabranih instaliranim automatskim mehanizmom (član 9 stav 9);
- 2) jasno i nedvosmisleno ne obavijesti potrošača da ne prihvata sve platne instrumente određene kartične platne šeme, istovremeno sa davanjem obavještenja o prihvatanju drugih kartica i platnih instrumenata te kartične platne šeme (član 11 stav 4);
- 3) informacije iz člana 11 stav 4 ovog zakona ne istakne vidno na ulazu u prodajni objekat i na naplatnom mjestu (član 11 stav 5);
- 4) u slučaju trgovine korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu, informacije iz člana 11 stav 4 ovog zakona ne objavi na svojoj internet stranici ili na drugom odgovarajućem elektronskom ili mobilnom mediju ili ne pruži ih platiocu u primjerenom roku prije zaključenja ugovora (član 11 stav 6).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom 200 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se za prekršaj primalac plaćanja - preduzetnik novčanom kaznom od 500 do 3.000 eura.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenja propisa

Član 19

Propis za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Važenje platnih instrumenata na osnovu platnih kartica

Član 20

Platni instrumenti na osnovu platnih kartica, izdati do dana početka primjene ovog zakona, važiće do isteka roka važenja koji je označen na tim platnim instrumentima.

Usklađivanje poslovanja

Član 21

Pružaooci platnih usluga dužni su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona do dana početka primjene ovog zakona.

Prestanak primjene

Član 22

Odredbe ovog zakona primjenjivaće se do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, a primjenjivaće se nakon isteka dvije godine od dana njegovog stupanja na snagu.

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojima je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

2. Razlozi za donošenje ovog zakona

Donošenjem novog Zakona o platnom prometu („Službeni list CG“, broj 62/13), čija je primjena otpočela 9. januara 2015. godine, istovremeno sa 15 podzakonskih akata za njegovo sprovođenje koje je donijela Centralna banka, crnogorski regulatorni okvir o platnom prometu je u potpunosti usklađen sa pravnom tekovinom EU iz ove oblasti koja je bila na snazi do kraja 2014. godine, a posebno sa Direktivom EU 2007/64/EZ o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu (PSD I).

Nakon donošenja Direktive 2007/64/EZ o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu (PSD I) i njene početne primjene, u Evropskoj uniji je uočeno da su i dalje ostali neriješeni problemi vezani za međubankarske naknade i posebna pravila u vezi sa platnim karticama.

U cilju uređivanja navedenih pitanja donijeta je Regulativa - Uredba (EU) 2015/751 o međubankarskim naknadama za platne transakcije po osnovu kartica.

Cilj Uredbe (EU) 2015/751 je da se korisnicima platnih usluga obezbijede sigurna, nesmetana i inovativna elektronska plaćanja uklanjanjem prepreka za djelotvorno funkcionisanje tržišta platnih kartica, kao i da se, kada su potrošači u pitanju, riješi problem visokih i različitih međubankarskih naknada na osnovu platnih kartica.

Ovom uredbom uređuju se gornja granica za međubankarske naknade na osnovu platnih kartica izdatih potrošačima i pravila poslovanja u vezi sa izdavanjem platnih kartica ili izvršavanjem platnih transakcija na osnovu platnih kartica.

Ovim zakonom predlaže se usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa Uredbom (EU) 2015/751 o međubankarskim naknadama za platne transakcije po osnovu kartica.

U tom smislu, ovim zakonom uređuju se međubankarske naknade koje se naplaćuju potrošačima pri izvršavanju platnih transakcija na osnovu platnih kartica u Crnoj Gori i posebna pravila poslovanja u vezi sa izdavanjem platnih kartica ili izvršavanjem platnih transakcija na osnovu platnih kartica. Uređivanjem međubankarskih naknada i navedenih pravila poslovanja poboljšalo bi se funkcionisanje unutrašnjeg tržišta i smanjili troškovi za potrošača za platne transakcije po osnovu platne kartice.

Analiza visine međubankarskih naknada, koju je sprovedla Centralna banka u avgustu 2018. godine, pokazala je veliku razliku u visini ovih naknada kod pojedinih banaka - od 0,3% do 2,6%.

Postojeća razlika u međubankarskim naknadama i njihova visina imaju negativan uticaj kako na potrošače, tako i na primaoca plaćanja i sprječava inovacije.

Takođe, do sada, potrošači često nijesu bili upoznati sa naknadama koje primaoci plaćanja plaćaju za platnu karticu kojom se koriste. Takođe, postoji niz stimulativnih postupaka koje primjenjuju izdavaoci (bonusi, popusti) koji mogu potrošača usmjeriti na upotrebu određene platne kartice, a o kojima potrošači uopšte nijesu informisani.

Isto tako, primaocima plaćanja i potrošačima obično se ne dostavljaju informacije o razlikama u naknadi ili se zabranjuje primaocima plaćanja da u slučaju platnih kartica sa povezanim platnim brendom odaberu jeftiniji platni brend ili da potrošače usmjere na korišćenje jeftinijeg platnog brenda.

Kako bi se poboljšalo funkcionisanje u svim segmentima kartičnog poslovanja, ovim zakonom se predlaže uvođenje niza pravila poslovanja sa platnim karticama.

3. Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Ovaj zakon se donosi radi dodatnog usklađivanja određenih pitanja iz pregovaračkog Poglavlja 4. - „Sloboda kretanja kapitala“ koja se odnose na platni promet, sa pravnom regulativom Evropske unije.

Predloženim zakonom se u pravni sistem Crne Gore u potpunosti implementira:

- Regulatorna - Uredba (EU) 2015/751 o međubankarskim naknadama za platne transakcije po osnovu kartica.

4. Obrazloženje osnovnih pravnih instituta

4.1. Glava I: »OSNOVNE ODREDBE« (čl. 1 do 5)

Ovim odredbama zakona uređuje se: predmet ovog zakona, izuzeci od primjene ovog zakona, primjena drugih zakona, upotreba rodno osjetljivog jezika i značenje pojedinih izraza.

Članom 1 ovog zakona utvrđen je predmet ovog zakona, i to: međubankarske naknade koje se naplaćaju pri izvršavanju platnih transakcija u Crnoj Gori na osnovu platnih kartica izdatih potrošačima, kod kojih pružalac platnih usluga platioca i pružalac platnih usluga primaoca plaćanja imaju sjedište u Crnoj Gori i posebna pravila poslovanja u vezi sa izdavanjem platnih kartica ili izvršavanjem platnih transakcija na osnovu platnih kartica.

Članom 2 ovog zakona utvrđuju se izuzeci od primjene ovog zakona. Pri tome se propisuje da se odredbe ovog zakona ne primjenjuju na usluge koje se pružaju na osnovu posebnih platnih instrumenata koji se mogu koristiti samo ograničeno i koji ispunjavaju najmanje jedan od uslova taksativno nabrojanim u ovom članu.

Članom 3 ovog zakona je uređena primjena drugih zakona, pri čemu se propisuje da se na međubankarske naknade i posebna pravila poslovanja u vezi sa izdavanjem platnih kartica, odnosno izvršavanjem platnih transakcijama na osnovu platnih kartica koji nijesu uređeni ovim zakonom, primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.

Članom 4 ovog zakona propisana je upotreba rodno osjetljivog jezika, dok je članom 5 definisano značenje izraza upotrijebljenih u ovom zakonu.

4.2. Glava II: »OGRANIČENJE VISINE MEĐUBANKARSKIH NAKNADA « (čl. 6 i 7)

Ovim odredbama zakona utvrđuje se sadržina međubankarske naknade, ograničenja visine međubankarskih naknada i izuzeća od njihove primjene.

Članom 6 ovog zakona propisuje se da je međubankarska naknada naknada koja se neposredno ili posredno (preko treće strane) plaća za platnu transakciju na osnovu platne kartice između izdavaoca i prihvatioca koji učestvuju u izvršavanju te platne transakcije, a koja uključuje neto nadoknadu i drugi ugovoreni iznos novčanih sredstava koji ima isti predmet i/ili efekat kao međubankarska naknada, a koji izdavalac prima od kartičnih platnih šema, prihvatioca ili bilo kog drugog posrednika u vezi sa platnim transakcijama na osnovu platnih kartica ili povezanim aktivnostima.

Članom 7 ovog zakona propisuje se ograničenje visine međubankarskih naknada za platne transakcije debitnom karticom i kreditnom karticom izdatom potrošaču, što znači da se ovo ograničenje ne odnosi na poslovne platne kartice. U tom smislu se propisuje da pružaoci platnih usluga za transakciju debitnom karticom izdatom potrošaču ne smiju nuditi niti zahtijevati međubankarsku naknadu po transakciji koja je veća od 0,2 % vrijednosti transakcije, dok za transakciju kreditnom karticom izdatom potrošaču ne smiju nuditi niti zahtijevati međubankarsku naknadu po transakciji koja je veća od 0,3 % vrijednosti transakcije.

Takođe, ovim članom se propisuje i da se navedena ograničenja visine međubankarskih naknada ne primjenjuju na transakcije poslovnim karticama; podizanje gotovog novca sa bankomata ili na šalteru pružaoca platnih usluga i na transakcije platnim karticama koje su izdale trostrane kartične platne šeme.

Radi praćenja primjene navedenih ograničenja, ovim članom je utvrđeno i da su pružaoci platnih usluga dužni da Centralnoj banci dostavljaju podatke o međubankarskim naknadama, na način i u rokovima koje propiše Centralna banka.

4.3. Glava III: » PRAVILA POSLOVANJA (čl. 8 do 13) ..

Ovim odredbama zakona uređuju se pravila poslovanja u vezi sa izdavanjem platnih kartica ili izvršavanjem platnih transakcija na osnovu platnih kartica, i to:

- razdvajanje kartične platne šeme i izvršilaca obrade - (član 8);
- pravila u slučaju kobedžing (*co-badging*) i pri izboru platnog brenda ili aplikacije za plaćanje (član 9);
- pravila o razdvajanju naknada (član 10);
- pravila u vezi sa prihvatanjem svih kartica (član 11);
- pravila o usmjeravanju (član 12), i
- pravila pri informisanju primaoca plaćanja od strane prihvatioca o pojedinačnim platnim transakcijama na osnovu platne transakcije (član 13).

Najznačajnija određenja u okviru navedenih pravila su:

- kartične platne šeme i izvršioci obrade moraju imati odvojeno računovodstvo, organizaciju i postupke donošenja odluka, ne smiju prikazivati zbirno cijene za aktivnosti kartične platne šeme i aktivnosti obrade i ne smiju sprovoditi međusobno subvencioniranje takvih aktivnosti;
- utvrđena je mogućnost kartičnih platnih šema da predvide razdvajanje poruka o autorizaciji i poruka o obračunu pojedinačne platne transakcije na osnovu platnih kartica, kao i mogućnost da ih obrađuju različiti izvršioci obrade;
- izdavalac ima pravo da, kroz kobedžing (*co-badging*), uključi dva ili više različitih platnih brendova ili aplikacija za plaćanje na platnom instrumentu na osnovu platne kartice;
- razdvajanje naknada vrši na način što je prihvatilac dužan da primaocu plaćanja nudi i obračunava pojedinačno trgovačke naknade za različite vrste platnih kartica i različite platne brendove za čiju se upotrebu plaćaju različite međubankarske naknade i da pojedinačno prikaže informacije o iznosu trgovačke naknade, međubankarske naknade i naknade kartične platne šeme koje se primjenjuju za svaku vrstu platnih kartica i platnih brendova, osim ako primalac plaćanja dostavi prihvatiocu pisani zahtjev za drugačiji obračun ovih naknada i/ili za dostavljanje informacija u drugačijem obliku;
- kartične platne šeme i pružaoci platnih usluga ne smiju obavezivati primaoca plaćanja, koji prihvataju platni instrument na osnovu platnih kartica koji je izdao jedan izdavalac, da prihvate i druge platne instrumente na osnovu platnih kartica koji su izdati u okviru iste kartične platne šeme. Ovo pravilo se ne odnosi na platne instrumente izdate potrošačima koji su zasnovani na platnim karticama istog platnog brenda i iste kategorije platne kartice sa unaprijed uplaćenim sredstvima, debitnim ili kreditnim karticama koje podliježu plaćanju ograničenih međubankarskih naknada. Primalac plaćanja koji odluči da ne prihvati sve kartice ili druge platne instrumente određene kartične platne šeme, dužan je da o tome jasno i nedvosmisleno obavijesti potrošača, istovremeno sa davanjem obavještenja o prihvatanju drugih kartica i platnih instrumenata te kartične platne šeme;

- zabranjena su sva pravila kojima se, u ugovorima u vezi sa davanjem ovlaštenja, pravilima kartičnih platnih šema i ugovorima između prihvatilaca i primalaca plaćanja, primaoci plaćanja sprječavaju da usmjere potrošača na upotrebu određenog platnog instrumenta; da daju prednost platnim instrumentima na osnovu platnih kartica određene kartične platne šeme ili da obavijeste platioca o međubankarskim naknadama i trgovačkim naknadama koje plaća;
- nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije na osnovu platne kartice, prihvatilac je dužan da primaocu plaćanja dostavi sljedeće informacije: referentnu oznaku koja primaocu plaćanja omogućava identifikaciju pojedinačne platne transakcije na osnovu platne kartice; iznos pojedinačne platne transakcije u valuti u kojoj je izvršeno plaćanje u korist računa za plaćanje primaoca plaćanja i iznos svih naknada koje se odnose na pojedinačnu platnu transakciju na osnovu platne kartice, sa posebno naznačenim iznosom trgovačke naknade, međubankarske naknade i naknade kartične platne šeme. Ove informacije mogu biti zbirno prikazane po platnom brendu, platnoj aplikaciji, vrsti platnog instrumenta i iznosu međubankarskih naknada koje se primjenjuju na platnu transakciju, ali samo ako je primalac plaćanja za to prethodno dao izričitu saglasnost.

4.4. Glava IV: »NADLEŽNI ORGANI I VANSUDSKO RJEŠAVANJE SPOROVA» (čl. 14 do 16)

Članom 14 ovog zakona propisano je da kontrolu poslovanja kreditnih institucija, platnih institucija i institucija elektronskog novca u skladu sa ovim zakonom vrši Centralna banka, na način i u postupku koji je propisan zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i zakonom kojim se uređuje platni promet.

Takođe, ovim članom je propisano da Centralna banka vrši kontrolu poslovanja u skladu sa ovim zakonom i kartičnih platnih šema, izvršilaca obrade i drugih pružaoca tehničkih usluga kojima se izvršavaju platne transakcije koje su predmet ovog zakona, odnosno lica koja su odgovorna za poslovanje ovih subjekata, shodnom primjenom odredaba zakona kojim se uređuje platni promet koje se odnose na kontrolu platnih institucija. U slučaju da u postupku kontrole utvrdi da je neki od navedenih subjekata kontrole postupao suprotno ovom zakonu ili propisima donijetim na osnovu ovog zakona, ovim članom se propisuju mjere koje Centralna banka može preduzeti prema tom subjektu.

U cilju veće pravne zaštite korisnika platnih usluga, odredbama ovog zakona uređuje se i vansudsko rješavanje sporova. U tom smislu, članom 15 ovog zakona utvrđuje se da potrošač ima pravo na prigovor izdavaocu ili prihvatocu, kao i mogućnost rješavanja spornog odnosa u vezi aktivnosti koji reguliše ovaj zakon i putem vanskodskog rješavanja sporova u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, zakonom kojim se uređuje platni promet i zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača koji koriste finansijske usluge.

Članom 16 ovog zakona propisuje se da nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i inspekcijski nadzor koji se odnose na trgovce kao primaoce plaćanja vrše nadležni organi određeni zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

4.5. Glava V: »KAZNENE ODREDBE» (čl. 17 i 18)

Kaznenim odredbama predviđene su novčane kazne za prekršaje za postupanje pružalaca platnih usluga i primalaca plaćanja suprotno odredbama ovog zakona.

4.6. Glava VI: »PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE» (čl. 19 do 23)

Članom 19 ovog zakona utvrđeno je da će se propisi za sprovođenje ovog zakona donijeti u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 20 ovog zakona propisano je da će platni instrumenti na osnovu platnih kartica, izdati do dana početka primjene ovog zakona, važiti do isteka roka važenja koji je označen na tim instrumentima, u cilju izbjegavanja troškova izdavanja „novih“ platnih kartica dok „stare“ još uvijek važe.

Članom 21 ovog zakona utvrđena je obaveza pružalaca platnih usluga da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona do dana početka primjene ovog zakona.

S obzirom da se ovim zakonom u crnogorsko zakonodavstvo prenosi Regulatorna - Uredba (EU) 2015/751 o međubankarskim naknadama za platne transakcije po osnovu kartica, koja predstavlja pravni akt koji se u državama članicama Evropske unije direktno primjenjuje, članom 21 ovog zakona propisano je da će se odredbe ovog zakona primjenjivati do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Naime, od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji odredbe navedene regulative – uredbe će se direktno primjenjivati i u Crnoj Gori, kao državi članici Evropske unije.

Članom 23 ovog zakona utvrđeno je njegovo stupanje na snagu i odlaganje početka njegove primjene na period od isteka dvije godine od dana njegovog stupanja na snagu.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO FINANSIJA

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Postojeća razlika u međubankarskim naknadama koje se naplaćuju pri izvršavanju nacionalnih platnih transakcija na osnovu platnih kartica u Crnoj Gori, kod kojih pružalac platnih usluga platioca i pružalac platnih usluga primaoca plaćanja imaju sjedište u Crnoj Gori, i njihova visina imaju negativan uticaj kako na potrošače, tako i na primaoca plaćanja.

Do sada, potrošači često nijesu bili upoznati sa naknadama koje primaoci plaćanja plaćaju za platnu karticu kojom se koriste. Takođe, postoji niz stimulatívnih postupaka koje primjenjuju izdavaoci (bonusi, popusti) koji mogu potrošača usmjeriti na upotrebu određene platne kartice, a o kojima potrošači uopšte nijesu informisani.

Isto tako, primaocima plaćanja i potrošačima obično se ne dostavljaju informacije o razlikama u naknadi ili se zabranjuje primaocima plaćanja da u slučaju platnih kartica sa povezanim platnim brendom odaberu jeftiniji platni brend ili da potrošače usmjere na korišćenje jeftinijeg platnog brenda.

Zbog visokih međubankarskih naknada, manje transparentnosti i nepostojanja jasnih poslovnih pravila koja se primjenjuju na platne transakcije na osnovu kartica najviše su "oštećeni":

- primaoci plaćanja (mali i srednji trgovci) iz razloga što imaju nepovoljnije uslove za prihvatanje platnih kartica te tako postaju manje konkurentni na tržištu;
- potrošači iz razloga što primaoci plaćanja sve troškove prihvatanja platnih kartica uračunavaju u cijenu roba i usluga, i
- država iz razloga što se usled destimulisanja upotrebe platnih kartica usporava rast bezgotovinskih platnih transakcija.

Predloženi zakon omogućio da se poboljša funkcionisanje unutrašnjeg tržišta za platne usluge u korist potrošača, odnosno da se smanje troškovi za platne transakcije na osnovu platnih kartica i uspostave jednaka prava, obaveze i mogućnosti za sve učesnike na tržištu.

Bez promjene propisa ("status quo"):

- i dalje bi postojale velike razlike u visini međubankarskih naknada;
- ne bi se povećao nivo transparentnosti kod sklapanja ugovora između primaoca plaćanja i platioca;
- potrošači bi i dalje plaćali visoke troškove prihvatanja platnih kartica kroz cijene roba i usluga;
- i dalje bi bio prisutan nedostatak tržišne konkurencije između kartičnih platnih šema;
- Crna Gora ne bi ispunila svoju obavezu potpunog usaglašavanja regulatornog okvira iz ove

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženi zakon ima za cilj da se:

- uredi tržište platnih kartica;
- zaštite interesi korisnika platnih kartica, kako potrošača tako i primalaca plaćanja (trgovaca),
- korisnicima platnih usluga obezbijedi sigurna, nesmetana i inovativna elektronska plaćanja uklanjajući prepreke za djelotvorno funkcionisanje tržišta platnih kartica, kao i da se, kada su potrošači u pitanju, riješi problem visokih i različitih međubankarskih naknada na osnovu platnih kartica;
- omogući fer tržišna utakmica na način što će se smanjiti troškovi prihvatanja platnih kartica;
- obezbijedi transparentnost i uporedivost naknada koje primaoci plaćanja plaćaju za platnu karticu koju koriste, jer do sada potrošači nijesu bili upoznati sa na navedenim naknadama;
- obezbijedi informisanost potrošača o nizu stimulativnih postupaka koje primjenjuju izdavaoci (bonusi, popusti), koji mogu potrošača usmjeriti na upotrebu određene platne kartice, a o kojima potrošači uopšte nijesu informisani;
- smanji siva ekonomija;
- uskladi nacionalno zakonodavstvo sa Uredbom (EU) 2015/751 o međubankarskim naknadama za platne transakcije po osnovu kartica.

3. Opcije

Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
Obrazložiti preferiranu opciju?

Opcija status quo, odnosno odsustvo regulative, nije prihvatljivo, jer Uredba (EU) 2015/751 predstavlja obavezan propis EU za sve članice koje su je morale implementirati u nacionalna zakonodavstva do 09.06.2016. godine. Imajući u vidu da je Crna Gora u postupku pristupnih pregovora, usklađivanje sa ovom uredbom je neophodno.

Predloženo je da ovaj zakon stupi na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a da se primjenjuje nakon isteka dvije godine dana od dana njegovog stupanja na snagu, čime će se obezbijediti da se svi na koje se ovaj zakon odnosi adekvatno pripreme uz minimalne troškove.

Predloženo je i dodatno privremeno odlaganje primjene propisane visine međubankarske naknade, na način što će pružalac platnih usluga moći, najduže u roku od šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona, nuditi i zahtijevati međubankarsku naknadu za platne transakcije u dvostruko većem procentu od propisanog.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Za očekivati je da će primjena ovog zakona, ograničavanjem visine međubankarskih naknada, dovesti do nižih trgovačkih naknada, a zatim indirektno i do snižavanja cijena za potrošače. Ovo iz razloga što će se kroz nižu naknadu koju će plaćati primaoci plaćanja (trgovci) i smanjenje troškova poslovanja, stvoriti uslovi i prostor za niže cijene roba i usluga.

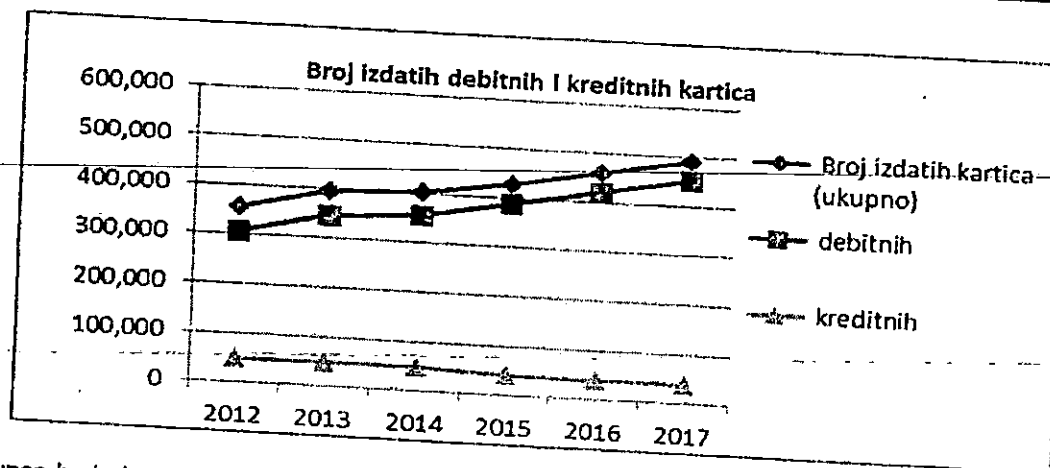
Takođe, ograničavanjem visine međubankarskih naknada otvara se prostor za nove pružaoce platnih usluga koji bi na tržištu mogli ponuditi niže naknade primaocima plaćanja, od čega bi u krajnjem pozitivne efekte mogli imati i primaoci plaćanja i potrošači.

Dosadašnja upotreba platnih kartica u Crnoj Gori, kao jednog od instrumenata bezgotovinskog plaćanja, bilježi konstantan rast, kako u pogledu broja izdatih platnih kartica, tako i u pogledu broja transakcija izvršenih na osnovu platnih kartica.

Ukupan broj izdatih kartica na kraju 2012. godine iznosio je 356.922, od kojih su 307.249 (86%) bile debitne kartice, a 49.673 (14%) kreditne kartice. Njihov broj je u 2017. godini narastao na 491.530, od kojih su 452.861 (93%) debitne kartice, a 38.669 (7%) kreditne kartice. Primjetan je pad izdatih kreditnih kartica, kao i njihov udio u ukupnom broju platnih kartica. Broj ukupno izdatih platnih kartica u 2017. godini je veći za 38% u odnosu na 2012. godinu, a 7% u odnosu na 2016. godinu.

Tabela 2 – Broj izdatih platnih kartica

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017/12	2017/16
1. Broj izdatih kartica (ukupno)	356.922	396.861	404.305	428.899	461.299	491.530		
1.1. debitnih	307.249	347.572	355.441	388.657	421.666	452.861	138	107
1.2. kreditnih	49.673	49.289	48.864	40.242	39.633	38.669	147	107

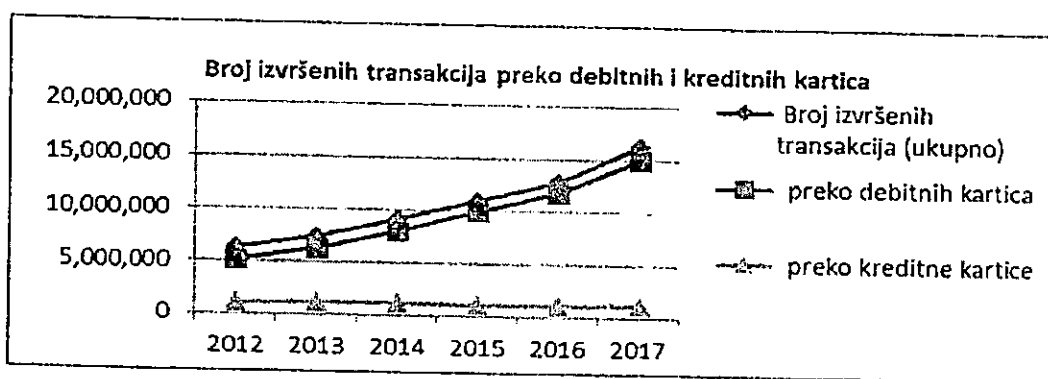

Ukupan broj platnih transakcija izvršenih preko debitnih i kreditnih kartica takođe ima tendenciju rasta. Ukupan broj izvršenih transakcija preko debitnih i kreditnih transakcija na kraju 2012. godine iznosio je 6.294.052, od toga 5.206.112 (83 %) bilo je preko debitnih kartica a 1.087.940 (17 %) preko kreditnih kartica. Broj transakcija u 2017. godini iznosio je 16.252.273, od čega 15.044.592 (93 %) preko debitne kartice a 1.207.681 (7%) preko kreditne kartice. Ukupan broj izvršenih transakcija preko kreditnih i debitnih kartica u 2017. godini porastao je za 158 % u odnosu na 2012., a za 26 % u odnosu na 2016.

godinu. U 2017. godini, u odnosu na 2012. godinu, transakcije preko debitnih kartica porasle su za 189%, a preko kreditnih kartica za 11%. U 2017. godini u odnosu na 2016. godinu ukupan broj izvršenih transakcija porastao je 26% od čega 28% preko debitnih kartica a 13% preko kreditnih kartica.

Tabela 3 -Broj izvršenih transakcija preko debitnih i kreditnih kartica

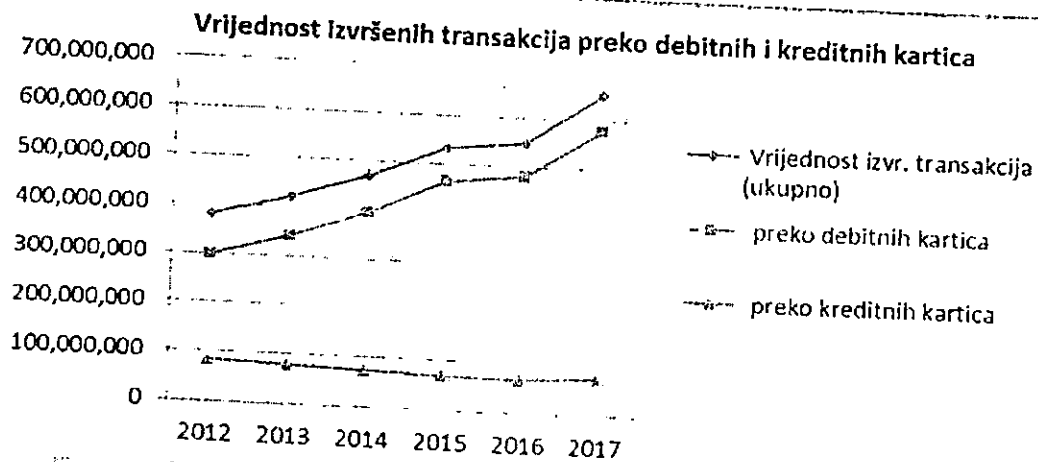
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017/12	2017/16
1. Broj izvrš. transak. (ukupno)	6.294.052	7.409.582	9.168.087	10.970.151	12.856.435	16.252.273	258	126
1.1. preko debitnih kartica	5.206.112	6.302.209	8.056.526	9.930.720	11.790.149	15.044.592	289	128
1.2. preko kreditnih kartica	1.087.940	1.107.373	1.111.561	1.039.431	1.066.286	1.207.681	111	113

U 2017. godini ukupan promet preko debitnih i kreditnih kartica iznosio je 653.247.095 eura, što je 71% više u odnosu na 2012. godinu, a 19% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednost transakcija preko debitnih kartica u 2017. godini iznosila je 578.287.155 eura, što je za 93% više u odnosu na 2012. godinu, a 20% više u odnosu na 2016. godinu. Vrijednost transakcija preko kreditnih kartica bilježi pad od 10% od 2012. godine do 2017. godine, u kojoj je iznosila 74.959.940 eura, a u odnosu na 2016 godinu bilježi se porast za 14%.

Tabela 3 – Vrijednost izvršenih transakcija preko debitnih i kreditnih kartica

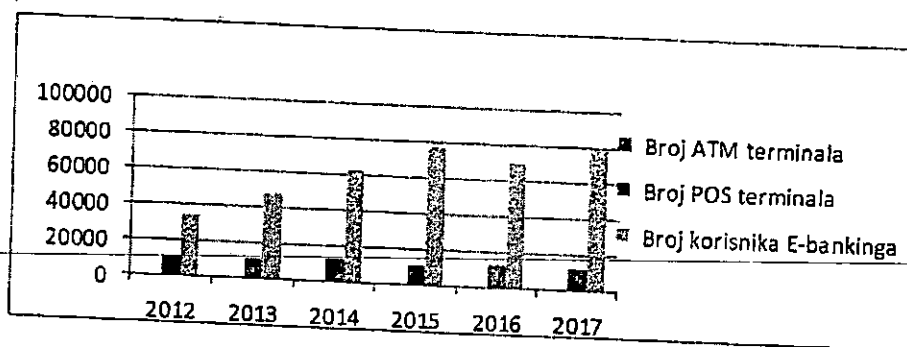
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2012	2017/2016
1. Vr. transakc. (ukupno)	382.393.967	422.784.554	470.557.118	534.506.299	547.085.134	653.247.095	171	119
1.1. preko debitnih kartica	299.438.428	343.585.994	395.942.903	466.014.421	481.277.305	578.287.155	193	120
1.2. preko kreditnih kartica	82.955.540	79.198.559	74.614.215	68.491.878	65.807.829	74.959.940	90	114

Broj POS terminala na kraju 2017. godine iznosio je 12.215, što je 13% više u odnosu na 2012. godinu, a 5% manje u odnosu na prethodnu. Broj korisnika E-bankinga na kraju 2017. godine iznosio je 79.535, što je 128% više u odnosu na 2012. godinu, a 13% više u odnosu na prethodnu.

Tabela 4 – Broj POS terminala i korisnika e-bankinga

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2012	2017/2016
Broj POS terminala	10.779	11.111	12.784	11.394	12.829	12.215	113	95
Broj korisnika E-bankinga	34.811	48.215	62.991	77.197	70.585	79.535	228	113

Tokom pripreme zakona, Centralna banka je, u avgustu 2018. godine, sprovela analizu visine međubankarskih naknada, koja je pokazala veliku razliku u visini ovih naknada kod pojedinih banaka - od 0,3% do 2,6%. Postojeća razlika u međubankarskim naknadama i njihova visina imaju negativan uticaj kako na potrošača, tako i na primaoce plaćanja i sprječava inovacije.

Tabela 1 – Visina provizije-naknade

Trgovačka provizija			Međubankarska provizija			Troškovi kartične šeme			Troškovi procesora		
najmanja	prosječna	najveća	najmanja	prosječna	najveća	najmanja	prosječna	najveća	najmanja	prosječna	najveća
od 0,9%	od 1,84%	3%	od 0,30%	od 1,10%	od 1,90%	od 0,008%	od 0,32%	od 0,50%	od 0,025€	od 0,30€	od 0,36€
do 1,5%	do 2,35%	3%	do 0,80%	do 1,64%	do 2,60%	do 0,10%	do 0,60%	do 1,00%	do 0,030€	do 0,32€	do 3€

Iz tabele se može utvrditi da se visina trgovačke naknade (naknada koju primalac plaćanja plaća banci prihvatocu, u vezi sa platnom transakcijom, na osnovu platne kartice) kreće se u intervalu od 0,9% do 3,00%.

Najmanja vrijednost trgovačke naknade kreće se od 0,9% do 1,5%, prosječna vrijednost od 1,84% do 2,35%, dok je najveća vrijednost ujednačena kod svih banaka i iznosi 3%.

Visina međubankarske naknade (naknada uključuje neto naknadu ili drugu dogovorenu naknadu, koja se neposredno ili posredno plaća za platnu transakciju na osnovu platne kartice između banke izdavaoca i banke prihvatoca) kreće se od 0,3% do 2,6%. Međubankarska provizija se kreće od 0,3% do 0,8% za najnižu vrijednost, od 1,10% do 1,64% za prosječnu vrijednost i od 1,90% do 2,60% za najveću vrijednost.

Visina naknade kartične platne šeme, odnosno naknada koju kartična organizacija (npr. Master Card, Visa) naplaćuju banci prihvatocu za korišćenje njihove mreže za realizaciju transakcije, kreće se od 0,008% do 1%. Najniži troškovi trgovačke kartične platne šeme kreću se od 0,008% do 0,10%, od 0,32% do 0,60% za prosječnu vrijednost, a od 0,5 do 1% za najveću.

Troškovi procesora imaju najveći raspon i kreću se od 0,025 eura do 3 eura.

Ako se ima u vidu da su osnovni ciljevi donošenja ovog zakona da se korisnicima platnih usluga obezbijede sigurna, nesmetana i inovativna elektronska plaćanja uklanjanjem prepreka za djelotvorno funkcionisanje tržišta platnih kartica, kao i da se, kada su potrošači u pitanju, riješi problem visokih i različitih međubankarskih naknada na osnovu platnih kartica, razvoj bezgotovinskih plaćanja i smanjenje sive ekonomije, onda se može očekivati da će usvajanje i primjena ovog zakona dati pozitivan doprinos svim akterima, odnosno društvu u cjelini.

Pored gore navedenog i smanjenja troškova prihvatanja plaćanja platnim karticama koje primaoci plaćanja imaju prema bankama, predložena rješenja, imaju pozitivan uticaj i na to što će primaoci plaćanja imati povoljniji položaj prilikom zaključivanja ugovora sa prihvatocem plaćanja. Takođe, primaoci plaćanja mogu da odluče da ne prihvataju sve kartice ili druge platne instrumente određene kartične šeme, jer je propisano da će moći da prihvataju one platne kartice koje podrazumijevaju niže troškove.

Očekuje se da će predložena rješenja doprinijeti da se zaštite i stimulišu "mali i srednji" primaoci plaćanja, koji u dosadašnjim uslovima nijesu bili u situaciji da imaju dobru pregovaračku moć, i na taj način će uticati na razvoj bezgotovinskih plaćanja u zemlji.

Primjena ovog zakona neće izazvati troškove građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima), jer se očekuje da će rješenja u ovom zakonu imati pozitivan uticaj na građane i primaoce plaćanja, kroz smanjenje troškova. Naime, ovaj zakon ograničava visinu međubankarske naknade na iznos koji je niži od iznosa koji je trenutno aktuelan na tržištu. Imajući u vidu da značajan dio trgovačke naknade čini međubankarska naknada, za očekivati je da će se i umanjiti troškovi prihvatanja platnih kartica koje primaoci plaćanja imaju prema bankama, definisani kroz trgovačku naknadu. Primaoci plaćanja mogu da odluče da ne prihvataju sve kartice ili druge platne instrumente određene kartične šeme, jer je odredbama zakona propisano da će moći da prihvataju one platne kartice koje podrazumijevaju niže troškove.

Primjenom ovog zakona u dijelu ograničenja visine međubankarske naknade otvara se prostor za nove pružaoce platnih usluga, koji bi na tržištu mogli ponuditi niže naknade primaocima plaćanja, od čega bi u krajnjem pozitivne efekte mogli imati kako primaoci plaćanja tako i potrošači.

Imajući u vidu efekte snižavanja međubankarskih naknada na prihode pružalaca platnih usluga, razumno je očekivati da pružalac platnih usluga sagleda svoje poslovne modele u dijelu poslovanja sa platnim karticama, kao i svoje prihode i rashode po osnovu tog segmenta poslovanja, jer će taj segment biti izložen uticaju rješenja iz ovog zakona. Prilikom pripreme zakona, strogo se vodilo računa o tome da se pružaoce platnih usluga da dovoljno vremena kako bi svoje poslovne modele prilagodili ovom zakonu. S tim u vezi predviđeno je da zakon počne da se primjenjuje dvije godine od njegovog stupanja na snagu (procjenjuje se da primjena zakona može početi tek 2022. godine), kao i da pružalac platnih usluga može za prvih šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona nuditi međubankarsku naknadu za transakcije debitnom karticom u iznosu od 0,4%, a za transakcije kreditnom karticom u iznosu od 0,6%.

U postupku pripreme ovog zakona otvoreno je i pitanje da li će i kolike troškove izazvati primjena ovog kod banaka, kao pružalaca platnih usluga koje su najveći izdavaoci i prihvatoci platnih kartica u Crnoj Gori. S tim u vezi, sa bankama je obavljeno više konsultativnih sastanaka, na kojima su banke prvenstveno tražile odlaganje početka primjene ovog zakona, kako bi u primjerenom roku svoje poslovanje prilagodile ovom zakonu na način da umanje ili potpuno eliminišu eventualne negativne uticaje primjene ovog zakona na njihovo poslovanje. Tom prilikom su banke tražile da se primjena ovog zakona odloži do 01.01.2020. godine, ali se ovim zakonom predlaže i duži rok – do 2022. godine. Imajući u vidu dugi rok do početka primjene ovog zakona, u ovom trenutku nije bilo moguće tačno utvrditi eventualne troškove koje bi mogla izazvati primjena ovog zakona kod banaka, posebno imajući u vidu da se, saglasno kontnom okviru za banke, prihodi od platnih kartica vode zbirno i ne mogu se pojedinačno izdvojiti prihodi po osnovu međubankarskih naknada, kao i da u ovom trenutku nije moguće predvidjeti obim platnih transakcija platnim karticama 2022. godine kada se predviđa početak primjene ovog zakona.

Ipak, za očekivati je da će srednjeročni i dugoročni efekti predloženih rješenja biti takvi da će se pojačati konkurencija banaka na strani prihvatanja platnih kartica i da će na taj način doći do povećanja broja POS terminala i broja platnih transakcija tim karticama, čime će se nadoknaditi eventualni manji prihodi banaka po osnovu međubankarskih naknada u početnom periodu primjene ovog zakona ili će se njihovi ukupni prihodi od poslovanja platnim karticama čak i povećati usljed efekta ekonomije obima.

Donošenje ovog zakona i sama primjena njegovih odredbi koje se odnose na ograničavanje visine međubankarskih naknada, podstiče tržišnu konkurenciju, na način što otvara mogućnost da se na tržište uključe novi pružaoce platnih usluga, koji bi primaocima plaćanja ponudili niže naknade, od čega korist mogu imati kako primaoci plaćanja, tako i potrošači.

Zaposleni u Centralnoj banci koji rade poslove kontrole poslovanja kreditnih institucija, platnih institucija i institucija elektronskog novca na način i u postupku koji je propisan zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i zakonom kojim se uređuje platni promet, radiće i kontrolu nad primjenom ovog zakona, kao i kontrolu poslovanja kartičnih platnih šema, izvršilaca obrade (procesora) i drugih pružalaca tehničkih usluga, pa po ovoj stavci neće doći do materijalnih opterećenja Centralne banke.

Nadzor nad primjenom odredbi ovog zakona i inspekcijki nadzor koji se odnose na trgovce kao primaoce plaćanja vršiće nadležni organi određeni zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

U odnosu na pripremu podzakonskih akata Centralna banka neće imati posebnih izdataka, jer će se propisi donijeti u okviru organizacionih jedinica koje se inače bave ovim poslovima.

5. Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog

<p>perioda? Obrazložiti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti. - Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu? - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistći finansijske obaveze? - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore? - Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda. - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti. - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa? - Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
<p>Za sprovođenje predloženog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore, niti će se njegovom implementacijom ostvariti prihodi za budžet Crne Gore.</p>
<p>6. Konsultacije zainteresovanih strana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako. - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije). - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
<p>U pripremi ovog zakona ostvarena je saradnja sa ekspertima Hrvatske narodne banke u okviru njihove posjete Centralnoj banci Crne Gore, a ekspertna pomoć je pružena i preko TAIEX programa, kroz radionice organizovane u Sarajevu i Tirani za zemlje Zapadnog Balkana, u cilju promocije regulative EU o platnom prometu.</p> <p>U toku izrade zakona obavljene su konsultacije sa Udruženjem banaka Crne Gore i sa predstavnicima kompanije „Mastercard“, a nakon izrade Nacrta zakona sve zainteresovane strane su bile pozvane da u okviru javne rasprave u periodu od 10. decembra 2018. godine do 20. januara 2019. godine dostave primjedbe, predloge i sugestije. U toku trajanja javne rasprave primjedbe, predloge i sugestije su dostavili Udruženja banaka, 4 poslovne banke, kompanije „Mastercard“ i „Viza“.</p> <p>Odgovori na dostavljene primjedbe, predloge i sugestije dati su u Izvještaju o sprovedenoj javnoj raspravi o ovom zakonu.</p>
<p>7. Monitoring i evaluacija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi? - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva? - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
<p>U postupku implementacije ovog zakona, biće neophodno sprovesti aktivnosti kontrole pružalaca platnih usluga, koje će vršiti Centralna banka, kao i aktivnosti kontrole trgovaca kao primaoca plaćanja koje će vršiti nadležni organi određeni zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.</p> <p>Posebne prepreke u implementaciji ovog propisa se ne očekuju, jer je predloženo da primjena propisa otpočne nakon isteka roka od dvije godine od dana njegovog stupanja na snagu, što se ocjenjuje kao dovoljan period da se svi subjekti, u čija se prava i obaveze "zadire" ovim zakonom, prilagode i spremno dočekaju njegovu primjenu.</p> <p>Da bi se ispunili ciljevi, biće preduzeto niz mjera i aktivnosti, a posebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodatne regulatorne aktivnosti, radi donošenja neophodnih podzakonskih akata za

implementaciju novog zakona;

- Centralna banka će obezbijediti neophodnu edukaciju zaposlenih koji će raditi na poslovima nadzora.

Ispunjenje ciljeva mjeriće se na osnovu većeg broja indikatora, a posebno:

- kroz praćenje primjene ograničenja visine međubankarske naknade za transakcije debitnom i kreditnom karticom na osnovu podataka koje će pružaoci platnih usluga biti obavezni da dostavljaju Centralnoj banci,
- kroz praćenje stanja konkurencije na tržištu pružanja platnih usluga prihvatanja platnih transakcija na osnovu platnih kartica u Crnoj Gori, i
- kroz nezavisne izvještaje o usklađenosti kartičnih platnih šema sa propisanim pravilima poslovanja.

Za monitoring primjene ovog zakona biće zadužena Centralna banka u dijelu:

- kontrole poslovanja kreditnih institucija, platnih institucija i institucija elektronskog novca u skladu sa ovim zakonom, na način i u postupku koji je propisan zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i zakonom kojim se uređuje platni promet.
- kontrole poslovanja kartičnih platnih šema, izvršilaca obrade (procesora) i drugih pružalaca tehničkih usluga, kojima se podržava izvršavanje platnih transakcija koje su predmet ovog zakona, odnosno lica koja su odgovorna za poslovanje ovih subjekata.

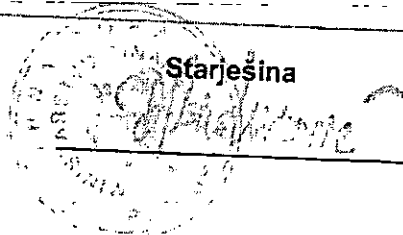
Nadzor nad primjenom odredbi ovog zakona i inspekcijski nadzor koji se odnose na trgovce kao primaoce plaćanja vršiće nadležni organi određeni zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Centralna banka će, u okviru svojih godišnjih izvještaja o radu, Skupštinu Crne Gore redovno izvještavati o najznačajnijim indikatorima u oblasti primjene ovog zakona.

Datum i mjesto

03.06.2019. Podgorica

Starješina

Crna Gora
Kabinet predsjednika Vlade
Kancelarija za evropske integracije

Adresa: Bulevar revolucije 15
81 000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 481 301
fax: +382 20 481 301
www.kei.gov.me

Br: 01-004-907/20-1131/2

24. jul 2020

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA
ministru Darku Radunoviću
Veza: Dopis br. 02-12371/1

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 02-12371/1 od 21. jula 2020. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama s pravnom tekovinom Evropske unije.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG”, br. 3/12, 31/15, 48/17 i 62/18) Kancelarija za evropske integracije je saglasna sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

GLAVNI PREGOVARAČ

Aleksandar Drijević

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu finansija;
- a/a

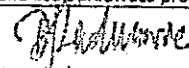

Kontakt osoba: Nevenka Vučićević, načelnik Odsjeka za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom EU

tel: 020 481 312

email: nevenka.vulicevic@gsv.gov.me

**IZJAVA O USKLADENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

		Identifikacioni broj izjave MF-IU/PZ/20/02
1. Naziv nacrta/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Interchange Fees and Special Rules for card-based Payment Transactions	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo finansija	
- Sektor/odsjek	Direktorat za finansijski sistem i unapredjenje poslovnog ambijenta	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Bojana Bošković, +382 20 245 589 bojana.boškovic@mif.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Aleksandra Popović, +382 20 224 248 aleksandra.popovic@mif.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	Centralna banka Crne Gore	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Guverner Centralne banke Crne Gore dr Radoje Žugić, tel. 020/403-122	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Andrija Jovović, 020/403-109, andrija.jovovic@cbcg.me Nina Vešović, 020/403-190, nina.vesovic@cbcg.me	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Zakon ne primjenjuje/ne sprovodi organ državne uprave, već Centralna banka Crne Gore	
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Sporazum ne sadži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj ovog propisa.		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
	☐	ispunjava u potpunosti
	☐	djelimično ispunjava
	☐	ne ispunjava
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrta/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period 2020-2022		
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 4: Sloboda kretanja kapitala 1. Planovi i potrebe, 1.2 Zakonodavni okvir, B) Horizontalne mjere	
- Rok za donošenje propisa	IV kvartal 2020	
- Napomena	/	
6. Usklađenost nacrta/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU sa kojim bi se nacrt propisa mogao uporediti radi ocjene stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		

32015R0751	
Regulativa (EU) 2015/751 o međubankarskim naknadama za platne transakcije zasnovane na karticama / Regulation (EU) 2015/751 on interchange fees for card-based payment transactions (OJ L 123, 19.5.2015)	
Potpuno usklađeno/Fully harmonized	
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije	
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
/	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvor prava je preveden na crnogorski jezik	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama preveden je na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U pripremi ovog zakona ostvarena je saradnja sa ekspertima Hrvatske narodne banke u okviru njihove posjete Centralnoj banci Crne Gore, a ekspertna pomoć je pružena i preko TAIEX programa, kroz radionice organizovane u Sarajevu u decembru 2017. godine i Tirani u oktobru 2018. godine za zemlje Zapadnog Balkana, u cilju promocije regulative EU o platnom prometu	
Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa	Potpis / glavni pregovarač
	
Datum:	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MF-TU/PZ/20/02		MF-IU/PZ/20/02		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Regulativa (EU) 2015/751 Evropskog parlamenta i savjeta od 29. aprila 2015. godine o međubankarskim naknadama za platne transakcije zasnovane na karticama - 32015R0751				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama		Proposal for the Law on Interchange Fees and Special Rules for card-based Payment Transactions		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Regulativa 2015/751 Evropskog parlamenta i Savjeta od 29. aprila 2015. godine o međubankarskim naknadama za platne transakcije zasnovane na karticama				

<p style="text-align: center;">POGLAVLJE I OPŠTE ODREDBE Član 1 Područje primjene</p> <p>1) Ovom regulativom utvrđuju se jedinstveni tehnički i poslovni zahtjevi za platne transakcije zasnovane na karticama izvršene unutar Unije kada se i pružalac platnih usluga platioca i pružalac platnih usluga primaoca plaćanja nalaze u Uniji.</p> <p>2. Ova regulativa se ne primjenjuje na usluge koje se zasnivaju na posebnim platnim instrumentima koji se mogu koristiti samo ograničeno i koji ispunjavaju jedan od sljedećih uslova:</p> <p>(a) instrumenti koji omogućavaju imaoocu sticanje robe ili usluga samo u prostorijama izdavaoca ili unutar ograničene mreže pružaoca usluga po osnovu direktnog komercijalnog ugovora s profesionalnim izdavaocem;</p> <p>(b) instrumenti koji se mogu koristiti samo za sticanje vrlo ograničenog izbora roba ili usluga;</p> <p>(c) instrumenti koji su važeći samo u jednoj državi članici dostupni na zahtjev preduzeća ili subjekta javnog sektora i koje reguliše nacionalni ili regionalni javni organ za posebne socijalne ili poreske svrhe za sticanje određenih roba ili usluga od dobavljača koji s izdavaocem imaju komercijalni ugovor.</p> <p>3. Poglavlje II ne primjenjuje se na sljedeće:</p> <p>(a) transakcije komercijalnim karticama;</p> <p>(b) podizanje gotovog novca s bankomatâ ili na šalteru pružaoca platnih usluga i</p> <p>(c) transakcije platnim karticama koje su izdali trostrani kartični sistemi plaćanja.</p>	<p style="text-align: center;">I. OSNOVNE ODREDBE Predmet Član 1</p> <p>Ovim zakonom uređuju se međubankarske naknade koje se naplaćuju prilikom izvršavanja platnih transakcija u Crnoj Gori na osnovu platnih kartica izdatih potrošačima, kod kojih pružalac platnih usluga platioca i pružalac platnih usluga primaoca plaćanja imaju sjedište u Crnoj Gori, kao i posebna pravila poslovanja u vezi sa izdavanjem platnih kartica ili izvršavanjem platnih transakcija na osnovu platnih kartica.</p> <p style="text-align: center;">Izuzeci Član 2</p> <p>Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na usluge koje se pružaju na osnovu posebnih platnih instrumenata koji se mogu koristiti samo ograničeno i ispunjavaju najmanje jedan od sljedećih uslova:</p> <p>1) da platni instrumenti omogućavaju imaoocu platnog instrumenta sticanje robe ili usluga isključivo u prostorijama izdavaoca ili unutar ograničene mreže pružaoca usluga u skladu sa ugovorom koji je zaključen sa izdavaocem tih instrumenata; ili</p> <p>2) da se platni instrumenti mogu koristiti samo za sticanje vrlo ograničenog izbora roba ili usluga, ili</p> <p>3) da platni instrumenti važe samo u Crnoj Gori i da su dostupni na zahtjev privrednog društva, preduzetnika ili subjekta javnog sektora i uređeni aktom nadležnog organa, da bi se ostvarili određeni socijalni ili fiskalni ciljevi, za sticanje određene robe ili usluga od dobavljača koji su sa izdavaocem tih instrumenata zaključili komercijalni ugovor.</p> <p style="text-align: center;">Član 7 stav 3</p> <p>Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju se na:</p> <p>1) transakcije poslovnim karticama;</p> <p>2) podizanje gotovog novca sa bankomata ili na šalteru pružaoca platnih usluga, i</p> <p>3) transakcije platnim karticama koje su izdale trostrane kartične platne šeme.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
		<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
		<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>4. Član 7 ne primjenjuje se na trostrane kartične sisteme plaćanja.</p> <p>5. Kada trostrani kartični sistem plaćanja licencira druge pružaoce platnih usluga za izdavanje platnih instrumenata zasnovanih na karticama ili prihvatanje platnih transakcija zasnovanih na karticama, ili oboje, ili izdaje platne instrumente zasnovane na karticama sa kobrending partnerom ili putem zastupnika, to se smatra četverostranim kartičnim sistemom plaćanja. Međutim, do 9. decembra 2018. godine kod nacionalnih platnih transakcija na takav trostrani sistem kartičnog plaćanja može se primijeniti izuzeće od obaveza u okviru Poglavlja II, pod uslovom da platne transakcije zasnovane na karticama izvršene u državi članici u okviru takvog trostranog kartičnog sistema plaćanja godišnje ne premašuju 3% vrijednosti svih platnih transakcija zasnovanih na karticama izvršenih u toj državi članici.</p>	<p>Odredbe st. 1 do 3 ovog člana ne primjenjuju se na trostrane kartične platne šeme.</p>	<p>Član 8 stav 4</p> <p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Opcija nije iskorišćena</p>	
<p>Član 2 Značenje izraza</p> <p>Za potrebe ove regulative primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „prihvatilac“ znači pružaoce platnih usluga koji sa primaocem plaćanja ugovara prihvatanje procesing platnih transakcija zasnovanih na karticama a što za posljedicu ima prenos sredstava primaocu plaćanja;</p>		<p>Značenje izraza Član 5</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:</p> <p>1) prihvatilac je pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori koji sa primaocem plaćanja ugovara prihvatanje i obradu platnih transakcija na osnovu platnih kartica radi prenosa novčanih sredstva primaocu plaćanja;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>2. „izdavalac“ znači pružaoce platnih usluga koji se ugovorom obavezuje da platiocu obezbijedi platni instrument za iniciranje i procesing platnočevih platnih transakcija zasnovanih na karticama;</p>		<p>Značenje izraza Član 5</p> <p>2) izdavalac je pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori koji se ugovorom obavezuje da platiocu pruža platne usluge izdavanja platnog instrumenta za iniciranje platnih transakcija na osnovu platnih kartica i izvršavanje tih platnih transakcija;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>3. „potrošač“ znači fizičko lice koje u ugovorima o platnim uslugama obuhvaćenim ovom</p>		<p>Značenje izraza Član 5</p>	<p>Potpuno</p>		

regulativom djeluje za svrhe van trgovačke, poslovne ili profesionalne djelatnosti tog lica;	3) potrošač je fizičko lice koje zaključuje ugovor o platnim uslugama u svrhe koje nijesu namijenjene obavljanju njegove djelatnosti;	usklađeno		
4. „transakcija debitnom karticom” znači platnu transakciju zasnovanu na karticama, uključujući transakcije pripejd karticom, koja nije transakcija kreditnom karticom;	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> 4) transakcija debitnom karticom je platna transakcija na osnovu platnih kartica, uključujući transakcije platnom karticom sa unaprijed uplaćenim sredstvima, koja nije transakcija kreditnom karticom;	Potpuno usklađeno		
5. „transakcija kreditnom karticom” znači platnu transakciju zasnovanu na karticama za koju se platilac zadužuje za cjelokupan iznos transakcije ili njegov dio na prethodno dogovoreni određeni dan u kalendarskom mjesecu, u skladu s prethodno dogovorenim kreditnim instrumentom, uz kamatu ili bez kamate;	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> 5) transakcija kreditnom karticom je platna transakcija na osnovu platnih kartica za koju se platilac zadužuje u cjelosti ili djelimično na prethodno dogovoreni kalendarski dan, u skladu sa uslovima utvrđenim ugovorom o izdavanju kreditne kartice, bez obzira na to da li se obračunava i plaća kamata;	Potpuno usklađeno		
6. „komercijalna kartica” znači svaki platni instrument zasnovan na karticama izdat preduzećima ili subjektima javnog sektora ili samozaposlenim fizičkim licima čije se korišćenje ograničava na poslovne troškove, pri čemu se plaćanja izvršena takvim karticama zadužuju direktno na račun preduzeća ili subjekta javnog sektora ili samozaposlenog fizičkog lica;	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> 6) poslovna kartica je platna kartica izdata privrednim društvima, preduzetnicima i subjektima iz javnog sektora, koja je ograničena za upotrebu samo u poslovne svrhe, a plaćanja izvršena njenom upotrebom naplaćuju se sa računa za plaćanje tih subjekata;	Potpuno usklađeno		
7. „platna transakcija zasnovana na karticama” znači uslugu koja se zasniva na infrastrukturi i pravilima poslovanja kartičnog sistema plaćanja za izvršavanje platne transakcije bilo kojom karticom, telekomunikacijskim, digitalnim ili IT uređajem ili softverom ako to za posljedicu ima izvršenje transakcije debitnom ili kreditnom karticom. Platne transakcije zasnovane na karticama isključuju transakcije na osnovu drugih vrsta platnih usluga;	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> 7) platna transakcija na osnovu platnih kartica je usluga koja se zasniva na infrastrukturi i pravilima poslovanja kartične platne šeme za izvršavanje platne transakcije bilo kojom karticom, telekomunikacionim, digitalnim ili informaciono-tehnološkim uređajem ili softverom, ako je njen rezultat izvršenje transakcije debitnom ili kreditnom karticom, osim transakcije na osnovu drugih platnih usluga;	Potpuno usklađeno		

<p>8. „prekogranična platna transakcija“ znači platnu transakciju zasnovanu na karticama pri kojoj se izdavalac i prihvatilac nalaze u različitim državama članicama ili kada je platni instrument zasnovan na karticama izdao izdavalac koji se nalazi u državi članici koja nije država članica u kojoj se nalazi prodajno mjesto;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>9. „nacionalna platna transakcija“ znači platnu transakciju zasnovanu na karticama koja nije prekogranična platna transakcija;</p>	<p>Predmet Član 1 Ovim zakonom uređuju se međubankarske naknade koje se naplaćuju prilikom izvršavanja platnih transakcija u Crnoj Gori na osnovu platnih kartica izdatih potrošačima, kod kojih pružalac platnih usluga platioca i pružalac platnih usluga primaoca plaćanja imaju sjedište u Crnoj Gori, kao i posebna pravila poslovanja u vezi sa izdavanjem platnih kartica ili izvršavanjem platnih transakcija na osnovu platnih kartica.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>10. „međubankarska naknada“ znači naknadu koja se direktno ili indirektno (tj. preko treće strane) plaća za svaku transakciju između izdavaoca i prihvatioca uključenih u platnu transakciju zasnovanu na karticama. Neto nadoknada ili druga dogovorena naknada smatra se dijelom međubankarske naknade;</p>	<p>Međubankarska naknada Član 6 Međubankarska naknada je naknada koja se neposredno ili posredno (preko treće strane) plaća za platnu transakciju na osnovu platne kartice između izdavaoca i prihvatioca koji učestvuju u izvršavanju te platne transakcije, a koja uključuje neto nadoknadu i drugi ugovoreni iznos novčanih sredstava koji ima isti predmet i/ili efekat kao međubankarska naknada, a koji izdavalac prima od kartičnih platnih šema, prihvatioca ili bilo kog drugog posrednika u vezi sa platnim transakcijama na osnovu platnih kartica ili povezanim aktivnostima.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>11. „neto nadoknada“ znači ukupan neto iznos plaćanja, popusta ili podsticaja koje je izdavalac primio od kartičnog sistema plaćanja, prihvatioca ili bilo kojeg drugog posrednika u vezi s platnim transakcijama zasnovanim na karticama ili povezanim aktivnostima;</p>	<p>Značenje izraza Član 5 8) neto nadoknada je ukupan neto iznos plaćanja, popusta (olakšica) ili podsticaja koje izdavalac prima od kartičnih platnih šema, prihvatioca ili bilo kog drugog posrednika u vezi sa platnim transakcijama na osnovu platnih kartica ili povezanim aktivnostima;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>12. „naknada na trgovačke usluge” znači naknadu koju primalac plaćanja plaća prihvatiocu u vezi s platnim transakcijama zasnovanim na karticama;</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> <p>9) trgovačka naknada je naknada koju primalac plaćanja plaća prihvatiocu u vezi sa platnom transakcijom na osnovu platne kartice;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>13. „primalac plaćanja” znači fizičko ili pravno lice koje je predviđeni primalac sredstava koja su predmet platne transakcije;</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> <p>10) primalac plaćanja je fizičko ili pravno lice koje je određeno kao primalac novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije na osnovu platne kartice (trgovac i drugi);</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>14. „platilac” znači fizičko ili pravno lice koje ima platni račun i koje daje saglasnost za izvršenje platnog naloga s tog platnog računa ili, ako platni račun ne postoji, fizičko ili pravno lice koje izdaje platni nalog;</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> <p>11) platilac je fizičko ili pravno lice koje ima račun za plaćanje i koje daje saglasnost za izvršavanje naloga za plaćanje sa tog računa, odnosno za izvršavanje platne transakcije na osnovu platne kartice, a ako račun za plaćanje ne postoji platilac je fizičko ili pravno lice koje daje nalog za plaćanje;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>15. „platna kartica” znači kategoriju platnog instrumenta koja platiocu omogućava iniciranje transakcije debitnom ili kreditnom karticom;</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> <p>12) platna kartica je vrsta platnog instrumenta koja platiocu omogućava iniciranje transakcije debitnom ili kreditnom karticom;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>16. „kartični sistem plaćanja” znači jedinstveni skup pravila, prakse, standarda i/ili smjernica za sprovođenje izvršenja platnih transakcija zasnovanih na karticama i koji je odvojen od infrastrukture ili platnog sistema koji podržava njegovo funkcionisanje i uključuje određeno tijelo koje donosi odluke, organizaciju ili subjekat koji su odgovorni za funkcionisanje sistema;</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> <p>13) kartična platna šema je jedinstven skup pravila, praksi, standarda i/ili smjernica za izvršavanje platnih transakcija na osnovu platnih kartica, koja je odvojena od infrastrukture ili platnog sistema koji podržava njeno funkcionisanje i uključuje posebno tijelo koje donosi odluke, organizaciju ili subjekte koji su odgovorni za funkcionisanje te šeme;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>17. „četvorostrani kartični sistem plaćanja” znači kartični sistem plaćanja u kojem se platne</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>transakcije zasnovane na karticama izvršavaju s platnog računa platioca na platni račun primaoca plaćanja uz posredovanje sistema, izdavaoca (na strani platioca) i prihviatioca (na strani primaoca plaćanja);</p>	<p>14) četvorostrana kartična platna šema je kartična platna šema u kojoj se platne transakcije na osnovu platnih kartica izvršavaju sa računa za plaćanje platioca na račun za plaćanje primaoca plaćanja uz posredovanje šeme, izdavaoca (na strani platioca) i prihviatioca (na strani primaoca plaćanja);</p>			
<p>18. „trostrani kartični sistem plaćanja” znači kartični sistem plaćanja u kojem sami sistem pruža usluge prihvatanja i izdavanja, a platne transakcije zasnovane na karticama izvršavaju se s platnog računa platioca u korist platnog računa primaoca plaćanja unutar sistema. Kada trostrani kartični sistem plaćanja licencira druge pružaoce platnih usluga za izdavanje platnih instrumenata zasnovanih na karticama ili prihvatanje platnih transakcija zasnovanih na karticama, ili oboje, ili izdaje platne instrumente zasnovane na karticama s kobrending partnerom ili preko zastupnika, to se smatra četvorostranim kartičnim sistemom plaćanja;</p>	<p>Značenje izraza Član 5</p> <p>15) trostrana kartična platna šema je kartična platna šema u kojoj sama šema pruža usluge prihvatanja i izdavanja platne kartice, a platne transakcije na osnovu platnih kartica izvršavaju se sa računa za plaćanje platioca u korist računa za plaćanje primaoca plaćanja unutar te šeme, pri čemu se trostrana kartična platna šema, koja ovlasti druge pružaoce platnih usluga za izdavanje platnih instrumenata na osnovu platnih kartica ili prihvatanje platnih transakcija na osnovu kartica, ili oboje, ili izdaje platne instrumente na osnovu kartica sa <i>co-branding</i> partnerom ili preko zastupnika, smatra četvorostranom kartičnom platnom šemom;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>19. „platni instrument” znači svaki personalizovani uređaj i/ili skup postupaka dogovorenih između korisnika platnih usluga i pružaoce platnih usluga koji se koriste za iniciranje platnog naloga;</p>	<p>Značenje izraza Član 5</p> <p>16) platni instrument je personalizovani uređaj i/ili skup postupaka dogovorenih između korisnika platnih usluga i pružaoce platnih usluga koji se koriste za iniciranje naloga za plaćanje;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>20. „platni instrument zasnovan na karticama” znači svaki platni instrument, uključujući karticu, mobilni telefon, računar ili bilo koji drugi tehnološki uređaj s odgovarajućom platnom aplikacijom, koji platiocu omogućava iniciranje platne transakcije zasnovane na karticama, a koja nije kreditni transfer ili direktno zaduživanje kako su definisani u članu 2 Regulative (EU) br. 260/2012;</p>	<p>Značenje izraza Član 5</p> <p>17) platni instrument na osnovu platne kartice je platni instrument, uključujući karticu, mobilni telefon, računar ili bilo koji drugi tehnološki uređaj sa odgovarajućom aplikacijom za plaćanje, koji platiocu omogućava iniciranje platne transakcije na osnovu platne kartice, a koja nije kreditni transfer ili direktno zaduženje u smislu zakona kojim se uređuje platni promet;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>21. „platna aplikacija“ znači kompjuterski softver ili drugi odgovarajući instrument učitani na uređaju kojim se omogućava iniciranje platne transakcije zasnovane na karticama i koji platiocu omogućava izdavanje platnog naloga;</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> <p>18) aplikacija za plaćanje je računarski softver ili drugi odgovarajući instrument učitani na uređaju kojim se omogućava iniciranje platne transakcije na osnovu platne kartice i koji platiocu omogućava izdavanje naloga za plaćanje;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>22. „platni račun“ znači račun koji se vodi u ime jednog ili više korisnika platnih usluga, a koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija, uključujući preko posebnog računa za elektronski novac kako je definisan u članu 2 tačka 2 Direktive 2009/110/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta ;</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> <p>19) račun za plaćanje je račun koji se vodi u ime jednog ili više korisnika platnih usluga i koristi za izvršavanje platnih transakcija, uključujući račun za plaćanje na kojem se vodi elektronski novac;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>23. „platni nalog“ znači bilo koju instrukciju koju platilac podnosi svom pružaocu platnih usluga, a kojom se traži izvršenje platne transakcije;</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> <p>20) nalog za plaćanje je instrukcija koju platilac podnosi svom pružaocu platnih usluga kojom se traži izvršavanje platne transakcije;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>24. „pružalac platnih usluga“ znači bilo koje fizičko ili pravno lice koje je ovlašćeno za pružanje platnih usluga navedenih u Aneksu Direktive 2007/64/EZ ili koje je priznato kao izdavalac elektronskog novca u skladu s članom 1 stav 1 Direktive 2009/110/EZ. Pružalac platnih usluga može biti izdavalac ili prihvatilac ili oboje;</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> <p>21) pružalac platnih usluga je lice koje pruža platne usluge ili izdaje elektronski novac na osnovu odobrenja izdatog u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>25. „korisnik platnih usluga“ znači fizičko ili pravno lice koje koristi platnu uslugu u svojstvu platioca ili primaoca plaćanja, ili jednog i drugog;</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> <p>22) korisnik platnih usluga je fizičko ili pravno lice koje koristi platnu uslugu u svojstvu platioca i/ili primaoca plaćanja;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>26. „platna transakcija“ znači radnju prenošenja sredstava koju inicira platilac ili se ista inicira u njegovo ime, ili je inicira primalac sredstava koja se prenose, bez obzira na to kakve su obaveze iz odnosa između platioca i primaoca plaćanja;</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 5</p> <p>23) platna transakcija je prenos novčanih sredstava koje je inicirao platilac, odnosno drugo lice u njegovo ime ili primalac plaćanja, bez obzira na obaveze između</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	platioca i primaoca plaćanja;			
27. „procesing“ znači vršenje usluga obrade platnih transakcija u smislu radnji potrebnih za postupanje s instrukcijom za plaćanje između prihvatioca i izdavaoca;	Značenje izraza Član 5 24) obrada je usluga tehničke obrade platnih transakcija u smislu aktivnosti potrebnih za postupanje sa nalogom za plaćanje između prihvatioca i izdavaoca;	Potpuno usklađeno		
28. „procesor“ znači fizičko ili pravno lice koje pruža usluge obrade platnih transakcija;	Značenje izraza Član 5 25) izvršilac obrade je fizičko ili pravno lice koje pruža usluge obrade platnih transakcija;	Potpuno usklađeno		
29. „prodajno mjesto“ znači adresu fizičkog poslovnog prostora trgovca u kojem je inicirana platna transakcija. Međutim: (a) u slučaju prodaje na daljinu ili ugovora na daljinu (tj. elektronske trgovine) kako su definisani u članu 2 tačka 7 Direktive 2011/83/EU, prodajno mjesto je adresa stalne poslovne jedinice u kojoj trgovac posluje nezavisno od lokacije internet stranice ili servera preko kojih se inicira platna transakcija; (b) u slučaju da trgovac nema stalnu poslovnu jedinicu, prodajno mjesto je adresa za koju trgovac ima važeću dozvolu za rad a preko koje je inicirana platna transakcija; (c) u slučaju da trgovac nema stalnu poslovnu jedinicu niti važeću dozvolu za rad, prodajno mjesto je adresa na koju se dostavlja korespondencija vezana za plaćanje poreza na prodajnu djelatnost trgovca a preko koje je platna transakcija inicirana;	Značenje izraza Član 5 26) prodajno mjesto je poslovni prostor trgovca u kojem je inicirana platna transakcija, pri čemu je prodajno mjesto: a) stalna poslovna jedinica u kojoj trgovac posluje nezavisno od mjesta na kojem je smještena internetska stranica ili server preko kojih je platna transakcija inicirana ako se prodaja obavlja na daljinu ili preko ugovora na daljinu (tj. e-trgovine); b) mjesto na kojem trgovac posluje i preko kojeg je platna transakcija inicirana, ako trgovac nema stalnu poslovnu jedinicu; c) adresa za korespondenciju kojom se koristi za plaćanje poreza koji se odnose na njegovu poslovnu aktivnost i sa koje je platna transakcija inicirana, ako trgovac nema stalnu poslovnu jedinicu niti mjesto na kojem posluje;	Potpuno usklađeno		
30. „platni brend“ znači materijalni ili digitalni naziv, termin, znak, simbol ili kombinaciju istih, koji mogu ukazati prema kojem kartičnom sistemu plaćanja se izvršavaju platne transakcije zasnovane na karticama;	Značenje izraza Član 5 27) platni brend je materijalni ili digitalni naziv, termin, znak, simbol ili njihova kombinacija, kojima se označava kartična platna šema u okviru koje se izvršavaju platne transakcije na osnovu platne kartice;	Potpuno usklađeno		

<p>31. „co-badging“ znači uključivanje dva ili više platnih brendova ili platnih aplikacija istog brenda na isti platni instrument zasnovan na karticama;</p>	<p>Značenje izraza Član 5 28) kobedžing (co-badging) je uključivanje dva ili više platnih brendova ili aplikacija za plaćanje istog brenda na isti platni instrument na osnovu platne kartice;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>32. „kobrending“ znači uključivanje barem jednog platnog brenda i barem jednog neplatnog brenda na isti platni instrument zasnovan na karticama;</p>	<p>Značenje izraza Član 5 29) kobrending (co-branding) je uključivanje najmanje jednog platnog brenda i najmanje jednog neplatnog brenda ili aplikacije za plaćanje na isti platni instrument na osnovu platne kartice;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>33. „debitna kartica“ znači kategoriju platnog instrumenta koja omogućava platiocu da inicira transakcije debitnom karticom isključujući transakcije pripejd karticama;</p>	<p>Značenje izraza Član 5 30) debitna kartica je vrsta platnog instrumenta koja platiocu omogućava iniciranje platne transakcije debitnom karticom koja nije transakcija karticama sa unaprijed uplaćenim sredstvima;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>34. „kreditna kartica“ znači kategoriju platnog instrumenta koja platiocu omogućava da inicira transakcije kreditnom karticom;</p>	<p>Značenje izraza Član 5 31) kreditna kartica je vrsta platnog instrumenta koja platiocu omogućava iniciranje platne transakcije kreditnom karticom;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>35. „pripejd kartica“ znači kategoriju platnog instrumenta na kojem je pohranjen elektronski novac, kako je definisano u članu 2 tačka 2 Direktive 2009/110/EZ.</p>	<p>Značenje izraza Član 5 32) kartica sa unaprijed uplaćenim sredstvima je vrsta platnog instrumenta na kojem je pohranjen elektronski novac.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>POGLAVLJE II MEĐUBANKARSKKE NAKNADE Član 3 Međubankarske naknade za transakcije potrošačkom debitnom karticom 1. Pružaoci platnih usluga ni za koju transakciju debitnom karticom ne smiju nuditi niti zahtijevati međubankarsku naknadu po transakciji koja premašuje 0,2 % vrijednosti transakcije.</p>	<p>Međubankarske naknade za transakcije debitnom i kreditnom karticom izdatom potrošaču Član 7 stav 1 Pružaoци platnih usluga za transakciju debitnom karticom izdatom potrošaču ne smiju nuditi niti zahtijevati međubankarsku naknadu po transakciji koja je veća od 0,2 % vrijednosti transakcije.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

2. Za nacionalne transakcije debitnom karticom države članice mogu:

- (a) utvrditi nižu gornju granicu procentualne međubankarske naknade po transakciji od one predviđene u stavu 1 i mogu uvesti fiksni maksimalni iznos naknade kao ograničenje iznosa naknade koji proizlazi iz primjenjive procentualne stope; ili
- (b) dopustiti pružiocima platnih usluga primjenu međubankarske naknade po transakciji koja ne premašuje 0,05 EUR ili, u državama članicama čija valuta nije euro, odgovarajuću vrijednost u nacionalnoj valuti na dan 8. juna 2015. godine, koja se revidira svakih pet godina ili kad god postoji značajna varijacija deviznih kurseva. Navedena međubankarska naknada po transakciji može se također kombinovati s maksimalnim procentualnom stopom od najviše 0,2 %, uvijek pod uslovom da zbir međubankarskih naknada kartičnog sistema plaćanja ne premašuje 0,2 % ukupne godišnje transakcione vrijednosti nacionalnih transakcija debitnom karticom unutar svakog pojedinačnog kartičnog sistema plaćanja.

3. Do 9. decembra 2020. godine, na nacionalne transakcije debitnom karticom države članice mogu pružiocima platnih usluga dopustiti primjenu ponderisane prosječne međubankarske naknade koja nije viša od ekvivalenta 0,2 % prosječne godišnje transakcione vrijednosti svih nacionalnih transakcija debitnom karticom unutar svakog pojedinačnog kartičnog sistema plaćanja. Države članice mogu utvrditi nižu gornju granicu ponderisane prosječne međubankarske naknade koja se primjenjuje na sve nacionalne transakcije debitnom karticom.

4. Godišnje transakcione vrijednosti iz st. 2 i 3 izračunavaju se godišnje, počevši od 1. januara zaključno

<p>s 31. decembrom, a primjenjuju se od 1. aprila naredne godine. Referentni period za prvo izračunavanje te vrijednosti počinje 15 kalendarskih mjeseci prije dana početka primjene st. 2 i 3 i završava se tri kalendarska mjeseca prije tog datuma.</p> <p>5. Nadležni organi iz člana 13, na pisani zahtjev, od kartičnih sistema plaćanja i/ili pružaoca platnih usluga zahtijevaju da im dostave sve informacije potrebne za provjeru ispravnosti primjene st. 3 i 4 ovog člana. Te informacije se šalju nadležnom organu prije 1. marta godine koja slijedi nakon referentnog perioda iz prve rečenice stava 4. Sve druge informacije koje nadležnim organima omogućavaju provjeru usklađenosti s odredbama ovog poglavlja šalju se nadležnim organima na njihov pisani zahtjev, a u roku koji oni odrede. Nadležni organi mogu zahtijevati da te informacije budu ovjerene od strane nezavisnog revizora.</p>	<p style="text-align: center;">Član 7 st. 4 i 5</p> <p>Pružaoци platnih usluga dužni su da Centralnoj banci Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) dostavljaju podatke o naknadama iz st. 1 i 2 ovog člana.</p> <p>Podatke iz stava 4 ovog člana pružaoци platnih usluga dostavljaju na način i u rokovima koje propisuje Centralna banka.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p style="text-align: center;">Međubankarske naknade za transakcije potrošačkom kreditnom karticom</p> <p>Pružaoци platnih usluga ni za koju transakciju kreditnom karticom ne smiju nuditi niti zahtijevati međubankarsku naknadu po transakciji koja premašuje 0,3 % vrijednosti transakcije. Za nacionalne transakcije kreditnom karticom države članice mogu utvrditi nižu gornju granicu međubankarskih naknada po transakciji.</p>	<p style="text-align: center;">Međubankarske naknade za transakcije debitnom i kreditnom karticom izdatom potrošaču</p> <p style="text-align: center;">Član 7 stav 2</p> <p>Pružaoци platnih usluga za transakciju kreditnom karticom izdatom potrošaču ne smiju nuditi niti zahtijevati međubankarsku naknadu po transakciji koja je veća od 0,3 % vrijednosti transakcije.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 5</p> <p style="text-align: center;">Zabrana zaobilaženja</p> <p>Za svrhe primjene gornjih granica iz čl. 3 i 4, sve dogovorene naknade, uključujući neto nadoknadu, s istom svrhom ili efektom kao međubankarske naknade, koje izdavalac primi od kartičnog sistema plaćanja, prihvatioca ili bilo kojeg drugog posrednika u vezi s platnim transakcijama ili povezanim aktivnostima smatraju se dijelom međubankarske naknade.</p>	<p style="text-align: center;">Međubankarska naknada</p> <p style="text-align: center;">Član 6</p> <p>Međubankarska naknada je naknada koja se neposredno ili posredno (preko treće strane) plaća za platnu transakciju na osnovu platne kartice između izdavaoca i prihvatioca koji učestvuju u izvršavanju te platne transakcije, a koja uključuje neto nadoknadu i drugi ugovoreni iznos novčanih sredstava koji ima isti predmet i/ili efekat kao međubankarska naknada, a koji izdavalac prima od kartičnih platnih šema, prihvatioca ili</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

	bilo kog drugog posrednika u vezi sa platnim transakcijama na osnovu platnih kartica ili povezanim aktivnostima.			
<p align="center">POGLAVLJE III PRAVILA POSLOVANJA Član 6 Licenciranje</p> <p>1. Zabranjena su teritorijalna ograničenja unutar Unije ili pravila s istim efektom u sporazumima o licenciranju ili u pravilima kartičnih sistema plaćanja vezano za izdavanje platnih kartica ili prihvatanje platnih transakcija zasnovanih na karticama.</p> <p>2. Zabranjeni su zahtjevi ili obaveze sticanja posebne licence važeće za pojedinu zemlju ili ovlašćenja za prekogranično obavljanje djelatnosti ili pravilo s istim efektom u sporazumima o licenciranju ili u pravilima kartičnih sistema plaćanja vezano za izdavanje platnih kartica ili prihvatanje platnih transakcija zasnovanih na karticama.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p align="center">Član 7 Razdvajanje kartičnog sistema plaćanja i procesora</p> <p>1. Kartični sistemi plaćanja i procesori:</p> <p>(a) moraju biti nezavisni u smislu računovodstva, organizacije i procesa odlučivanja;</p> <p>(b) ne smiju u paketu prikazivati cijene za aktivnosti kartičnog sistema plaćanja i aktivnosti procesinga i ne smiju sprovoditi unakrsno subvencioniranje tih aktivnosti;</p> <p>(c) ni na koji način ne smiju praviti diskriminaciju između svojih zavisnih društava ili akcionara s jedne strane i korisnika kartičnih sistema plaćanja i drugih ugovornih partnera s druge strane, a naročito ne smiju uslovljavati pružanje bilo koje usluge koju nude time da ugovorni partner mora prihvatiti drugu uslugu koju nude.</p> <p>2. Nadležni organ države članice u kojoj se nalazi</p>	<p align="center">Razdvajanje kartične platne šeme i izvršilaca obrade Član 8 st. 1 do 3</p> <p>Posebno tijelo kartične platne šeme i izvršioci obrade:</p> <p>1) moraju imati odvojeno računovodstvo, organizaciju i postupke donošenja odluka;</p> <p>2) ne smiju prikazivati zbirno cijene za aktivnosti kartične platne šeme i aktivnosti obrade i ne smiju sprovoditi međusobno subvencioniranje tih aktivnosti;</p> <p>3) ne smiju praviti razliku između svojih zavisnih društava ili akcionara, sa jedne strane, i korisnika kartičnih platnih šema i drugih ugovornih partnera, sa druge strane, a naročito ne smiju uslovljavati pružanje usluge ugovornom partneru prihvatanjem neke druge usluge koju nude.</p> <p>Centralna banka može od posebnog tijela kartične platne šeme zahtijevati dostavljanje izvještaja o poslovanju u skladu sa stavom 1 ovog člana.</p>	Potpuno usklađeno		

<p>registrovano sjedište sistema može od kartičnog sistema plaćanja zahtijevati nezavisni izvještaj kojim se potvrđuje da je sistem usklađen sa stavom 1.</p> <p>3. Kartični sistemi plaćanja predviđaju mogućnost da poruka o autorizaciji i poruka o obračunu pojedinačne platne transakcije zasnovane na karticama budu razdvojene i da ih obrađuju različiti procesori.</p> <p>4. Zabranjuje se svaka teritorijalna diskriminacija u pravilima o procesingu koja primjenjuju kartični sistemi plaćanja.</p> <p>5. Procesori unutar Unije obezbjeđuju tehničku interoperabilnost svog sistema s drugim sistemima procesora unutar Unije upotrebom standarda koje donose međunarodna ili evropska tijela za standardizaciju. Osim toga, kartični sistemi plaćanja ne donose niti primjenjuju pravila poslovanja kojima se ograničava interoperabilnost među procesorima unutar Unije.</p> <p>6. Nakon konsultovanja sa savjetodavnim panelom iz člana 41 Regulative (EU) br. 1093/2010 Evropskog parlamenta i Savjeta, Evropsko nadzorno tijelo za bankarstvo može izraditi nacрте regulatornih tehničkih standarda o uspostavljanju zahtjeva koje kartični sistemi plaćanja i procesori moraju ispunjavati kako bi se obezbijedila primjena stava 1 tačka (a) ovog člana. Evropsko nadzorno tijelo za bankarstvo podnosi Komisiji navedene nacрте regulatornih tehničkih standarda do 9. decembra 2015. godine. Na Komisiju se prenosi ovlašćenje za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz podstava 1 ovog stava u skladu s čl. 10 do 14 Regulative (EU) br. 1093/2010.</p>	<p>Kartične platne šeme mogu predvidjeti da poruka o autorizaciji i poruka o obračunu pojedinačne platne transakcije na osnovu platnih kartica budu razdvojene, kao i da ih obrađuju različiti izvršiocі obrade.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 8</p> <p>Kombinovanje različitih platnih brendova ili platnih aplikacija na platnom instrumentu (eng.co-badging) i izbor platnog brenda ili platne aplikacije</p> <p>1. Zabranjena su sva pravila kartičnih sistema plaćanja i</p>	<p>Kobedžing (co-badging) i izbor platnog brenda ili aplikacije za plaćanje</p> <p style="text-align: center;">Član 9</p> <p>Izdavalac ima pravo da, kroz kobedžing (co-badging), uključi dva ili više različitih platnih brendova ili aplikacija za plaćanje</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>pravila sporazuma o licenciranju ili mjere s istim efektom kojima se izdavalac ometa ili sprečava da kombinuje dva ili više različitih platnih brendova ili platnih aplikacija na platnom instrumentu zasnovanom na karticama.</p> <p>2. Pri stupanju u ugovorni sporazum s pružaoce platnih usluga, potrošač može zahtijevati dva ili više različitih platnih brendova na platnom instrumentu zasnovanom na karticama, pod uslovom da pružalac platnih usluga nudi takvu uslugu. Blagovremno prije potpisivanja ugovora pružalac platnih usluga pruža potrošaču jasne i objektivne informacije o svim dostupnim platnim brendovima i njihovim karakteristikama, uključujući njihovu funkcionalnost, troškove i sigurnost.</p> <p>3. Sve razlike u postupanju prema izdavaocima ili prihvatocima u pravilima sistema i pravilima sporazuma o licenciranju u vezi s kombinovanjem različitih platnih brendova ili platnih aplikacija na platnom instrumentu zasnovanom na karticama moraju biti objektivno opravdane i nediskriminatorne.</p> <p>4. Kartični sistemi plaćanja ne smiju pružaoce platnih usluga za izdavanje kartica i prihvatanje kartica nametati obaveze izvještavanja, obaveze plaćanja naknada ili slične obaveze s istom svrhom ili efektom za transakcije izvršene bilo kojim uređajem na kojem postoji njihov platni brend u vezi s transakcijama za koje se njihov kartični sistem plaćanja ne koristi.</p> <p>5. Svi principi rutiranja ili ekvivalentne mjere namijenjene usmjeravanju transakcija kroz poseban kanal ili proces i drugi tehnički i sigurnosni standardi i zahtjevi u pogledu postupanja s dva ili više različitih platnih brendova i platnih aplikacija na platnom instrumentu zasnovanom na karticama moraju biti nediskriminatorni i primjenjivati se na nediskriminatorni način.</p> <p>6. Kartični sistemi plaćanja, izdavaoci, prihvatoci, procesori i drugi pružaoce tehničkih usluga ne smiju umetati automatske mehanizme, softver ili uređaje na</p>	<p>na platnom instrumentu na osnovu platne kartice.</p> <p>Pravilima kartičnih platnih šema i ugovorima u vezi sa ovlašćenjima kobedžing (co-badging) ili drugim odgovarajućim mjerama ne može se sprječavati, niti ograničavati izdavalac da postupi u skladu sa stavom 1 ovog člana.</p> <p>Prilikom zaključivanja ugovora sa pružaoce platnih usluga, potrošač može zahtijevati da mu se izda dva ili više platnih brendova na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici, ako pružalac platnih usluga nudi takvu uslugu.</p> <p>Pružalac platnih usluga dužan je da, u primjerenom roku prije zaključenja ugovora o pružanju platne usluge, potrošaču dostavi jasne i objektivne informacije o platnim brendovima sa kojima je ta usluga povezana, kao i o njihovim karakteristikama, uključujući njihovu funkcionalnost, troškove i sigurnost.</p> <p>Razlike u tretmanu izdavalaca ili prihvatilaca sadržane u pravilima kartične platne šeme ili ugovorima u vezi sa ovlašćenjima o <i>co-badgingu</i> različitih platnih brendova ili aplikacija za plaćanje na platnom instrumentu na osnovu platnih kartica, moraju biti zasnovane na objektivnim razlozima i nediskriminatorne.</p> <p>Posebno tijelo kartične platne šeme ne može izdavaocu i prihvatocu nametnuti obavezu izvještavanja, obavezu plaćanja naknada ili druge slične obaveze sa istim ciljem ili efektom, za platne transakcije izvršene upotrebom uređaja na kojem postoji njen platni brend u vezi sa platnim transakcijama koje se ne izvršavaju korišćenjem te šeme.</p> <p>Načela usmjeravanja ili ekvivalentne mjere namijenjene usmjeravanju platnih transakcija kroz posebni kanal ili postupak, kao i drugi tehnički i sigurnosni standardi i zahtjevi u vezi sa upotrebom dva ili više platnih brendova i aplikacija za plaćanje na platnim instrumentima na osnovu platnih kartica, moraju biti nediskriminatorni.</p> <p>Kartične platne šeme, izdavaoci, prihvatoci, izvršioce obrade i pružaoce tehničkih usluga ne smiju, na platnim instrumentima na osnovu platnih kartica ili na opremi koja se primjenjuje na</p>			
--	--	--	--	--

<p>platni instrument ili opremu koja se koristi na prodajnom mjestu kojima se platiocu ili primaocu plaćanja ograničava izbor platnog brenda ili platne aplikacije, ili i jednog i drugog, pri upotrebi platnog instrumenta s kombinovanim platnim brendovima ili platnim aplikacijama.</p> <p>Primaoci plaćanja zadržavaju mogućnost da na opremu koja se koristi na prodajnom mjestu postave automatske mehanizme koji vrše prioritetni odabir pojedinog platnog brenda ili platne aplikacije ali primaoci plaćanja ne sprečavaju platioca da preinači taj automatski odabir prioriteta koji je odredio primalac plaćanja na svojoj opremi za kategorije kartica ili povezanih platnih instrumenata koje primalac plaćanja prihvata.</p>	<p>prodajnom mjestu, uspostaviti automatske mehanizme, softver ili druge uređaje kojima bi se platiocu ili primaocu plaćanja ograničio izbor platnog brenda i/ili aplikacije za plaćanje, prilikom upotrebe platnog instrumenta sa povezanim platnim brendovima.</p> <p>Primalac plaćanja može na opremi koja se koristi na prodajnom mjestu da instalira automatski mehanizam koji izvršava prioritetni izbor pojedinog platnog brenda ili aplikacije za plaćanje, ali ne smije sprječavati platioca da, za kategorije platnih kartica ili povezanih platnih instrumenata koje primalac plaćanja prihvata, izabere platni brend ili aplikaciju za plaćanje koja je različita od onih odabranih instaliranim automatskim mehanizmom.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 9 Razdvajanje naknada</p> <p>1. Svaki prihvatilac svom primaocu plaćanja nudi i naplaćuje pojedinačno navedene trgovačke naknade za različite kategorije i različite brendove platnih kartica s različitim nivoima međubankarskih naknada, osim ako primaoci plaćanja od prihvatioca pisanim putem ne zatraže naplatu „miješanih“ naknada za trgovačke usluge.</p> <p>2. Prihvatilci uključuju u sporazume s primaocima plaćanja pojedinačno navedene informacije o iznosu naknada za trgovačke usluge, međubankarskih naknada i naknada kartičnih sistema plaćanja koje se primjenjuju za svaku kategoriju i brend platne kartice, osim ako primalac plaćanja naknadno ne uputi drugačiji zahtjev u pisanom obliku.</p>	<p style="text-align: center;">Razdvajanje naknada Član 10</p> <p>Prihvatilac je dužan da primaocu plaćanja nudi i obračunava pojedinačno trgovačke naknade za različite vrste platnih kartica i različite platne brendove za čiju se upotrebu plaćaju različite međubankarske naknade, osim ako primalac plaćanja prihvatiocu dostavi pisani zahtjev za drugačiji obračun ovih naknada.</p> <p>U ugovoru o platnoj usluzi koji zaključuje sa primaocem plaćanja prihvatilac je dužan da pojedinačno prikaže informacije o iznosu trgovačke naknade, međubankarske naknade i naknade kartične platne šeme koje se primjenjuju za svaku vrstu platnih kartica i platnih brendova, osim ako primalac plaćanja dostavi prihvatiocu pisani zahtjev za dostavljanje informacija u drugačijem obliku.</p>	Potpuno usklađeno		
<p style="text-align: center;">Član 10 Pravilo o prihvatanju svih kartica</p> <p>1. Kartični sistemi plaćanja i pružaoci platnih usluga ne smiju primjenjivati nijedno pravilo koje obavezuje primaoce plaćanja koji prihvataju platni instrument zasnovan na karticama kojeg je izdao jedan izdavalac da prihvate i druge platne instrumente zasnovane na</p>	<p style="text-align: center;">Pravilo u vezi sa prihvatanjem svih kartica Član 11</p> <p>Kartične platne šeme i pružaoci platnih usluga ne smiju obavezivati primaoce plaćanja, koji prihvataju platni instrument na osnovu platnih kartica koji je izdao jedan izdavalac, da prihvate i druge platne instrumente na osnovu platnih kartica koji su izdati u okviru iste kartične platne šeme.</p>	Potpuno		

<p>karticama koji su izdati u okviru istog kartičnog sistema plaćanja.</p> <p>2. Stav 1 ne primjenjuje se na potrošačke platne instrumente zasnovane na karticama istog brenda i iste kategorije pripejd kartice, debitne kartice ili kreditne kartice koji podliježu međubankarskim naknadama iz Poglavlja II ove regulative.</p> <p>3. Stav 1 nema uticaja na mogućnost da kartični sistemi plaćanja i pružaoci platnih usluga predvide da se kartice ne mogu odbiti na osnovu identiteta izdavaoca ili imaooca kartice.</p> <p>4. Primaoci plaćanja koji odluče da ne prihvataju sve kartice ili druge platne instrumente kartičnog sistema plaćanja na jasan i nedvosmislen način obavještavaju o tome potrošače istovremeno kada obavještavaju potrošače o prihvatanju drugih kartica i platnih instrumenata kartičnog sistema plaćanja. Te informacije se vidljivo ističu na ulazu u prodajni objekat i na kasi. U slučaju prodaje na daljinu, te informacije se postavljaju na internet stranici primaoca plaćanja ili drugom primjenjivom elektronskom ili mobilnom medijumu. Navedene informacije se blagovremeno pružaju platiocu, prije nego što platilac stupi u kupoprodajni ugovor s primaocem plaćanja.</p> <p>5. Izdavaoci obezbjeđuju elektronsku prepoznatljivost svojih platnih instrumenata, a u slučaju novoizdatih platnih instrumenata zasnovanih na karticama i njihovu vizuelnu prepoznatljivost, čime se primaocima plaćanja platiocima omogućava da nedvosmisleno prepoznaju koji je brend i kategoriju pripejd kartica, debitnih kartica, kreditnih kartica ili komercijalnih kartica platilac odabrao.</p>	<p>Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se na platne instrumente izdate potrošačima koji su zasnovani na platnim karticama istog platnog brenda i iste kategorije platne kartice sa unaprijed uplaćenim sredstvima, debitnim ili kreditnim karticama koje podliježu međubankarskim naknadama iz člana 7 ovog zakona.</p> <p>Odredba stava 1 ovog člana ne utiče na mogućnost da kartična platna šema i pružalac platnih usluga predvide da platne kartice ne mogu biti odbijene po osnovu identiteta izdavaoca ili korisnika platne kartice.</p> <p>Primalac plaćanja koji odluči da ne prihvati sve kartice ili druge platne instrumente određene kartične platne šeme, dužan je da o tome jasno i nedvosmisleno obavijesti potrošača, istovremeno sa davanjem obavještenja o prihvatanju drugih kartica i platnih instrumenata te kartične platne šeme.</p> <p>Primalac plaćanja dužan je da obavještenje iz stava 4 ovog člana vidno istakne na ulazu u prodajni objekat i na naplatnom mjestu.</p> <p>Prilikom korišćenja sredstava komunikacije na daljinu (elektronska trgovina i drugo), primalac plaćanja je dužan da informacije iz stava 4 ovog člana objavi na svojoj internet stranici ili na drugom odgovarajućem elektronskom ili mobilnom mediju, pri čemu ove informacije moraju biti date platiocu u primjerenom roku prije nego što zaključi ugovor sa primaocem plaćanja.</p> <p>Izdavalac je dužan da obezbijedi elektronsku prepoznatljivost svojih platnih instrumenata, a u slučaju novoizdatih platnih instrumenata na osnovu platnih kartica i njihovu vizuelnu prepoznatljivost, na način koji omogućava primaocu plaćanja i platiocu da nedvosmisleno identifikuju platni brend i vrstu kartice sa unaprijed uplaćenim sredstvima, debitne, kreditne ili poslovne kartice koju je platilac izabrao.</p>	usklađeno		
<p style="text-align: center;">Član 11</p> <p style="text-align: center;">Pravila o usmjeravanju</p> <p>1. Zabranjena su pravila u sporazumima o licenciranju, u pravilima koja primjenjuju kartični sistemi plaćanja i u sporazumima u koja stupaju prihvatiloci kartice i primaoci</p>	<p style="text-align: center;">Pravila o usmjeravanju</p> <p style="text-align: center;">Član 12</p> <p>Zabranjena su pravila kojima se u ugovorima u vezi sa davanjem ovlašćenja, pravilima kartičnih platnih šema i ugovorima između prihvatilaca i primalaca plaćanja primaoci</p>	Potpuno usklađeno		

<p>plaćanja, a kojima se primaoci plaćanja sprečavaju u usmjeravanju potrošača na upotrebu bilo kojeg platnog instrumenta kojem primalac plaćanja daje prednost. Navedena zabrana obuhvata i sva pravila kojima se primaocima plaćanja zabranjuje da platne instrumente zasnovane na karticama određenog kartičnog sistema plaćanja tretiraju na povoljniji ili nepovoljniji način nego druge.</p> <p>2. Zabranjena su sva pravila u sporazumima o licenciranju, u pravilima koja primjenjuju kartični sistemi plaćanja i u sporazumima u koje stupaju prihvatilci kartice i primaoci plaćanja, kojima se primaoci plaćanja sprječavaju da platioce obavještavaju o međubankarskim naknadama i trgovačkim naknadama.</p> <p>3. St. 1 i 2 ovog člana nemaju uticaja na pravila o naknadama, popustima ili drugim mehanizmima usmjeravanja iz Direktive 2007/64/EZ i Direktive 2011/83/EU.</p>	<p>plaćanja sprječavaju da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) usmjere potrošača na upotrebu određenog platnog instrumenta; 2) daju prednost platnim instrumentima na osnovu platnih kartica određene kartične platne šeme; 3) obavijeste platioce o međubankarskim naknadama i trgovačkim naknadama koje plaća. <p>Odredbe stava 1 ovog člana ne utiču na primjenu odredbi o naknadama, popustima ili drugim mehanizmima usmjeravanja koje su uređene zakonima kojima se uređuje platni promet i zaštita potrošača.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 12</p> <p>Informisanje primaoca plaćanja o pojedinačnim platnim transakcijama zasnovanim na karticama</p> <p>1. Nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije zasnovane na karticama, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja pruža primaocu plaćanja sljedeće informacije:</p> <ol style="list-style-type: none"> (a) referentnu oznaku koja primaocu plaćanja omogućava da identifikuje platne transakcije zasnovane na karticama; (b) iznos platne transakcije u valuti u kojoj je izvršeno plaćanje u korist platnog računa primaoca plaćanja; (c) iznos svih naknada za platnu transakciju zasnovanu na karticama, s posebno navedenim iznosom naknade za trgovačke usluge i iznosom međubankarske naknade. <p>Uz prethodnu izričitu saglasnost primaoca plaćanja,</p>	<p style="text-align: center;">Informisanje primaoca plaćanja o pojedinačnim platnim transakcijama na osnovu platne kartice</p> <p style="text-align: center;">Član 13</p> <p>Nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije na osnovu platne kartice, prihvatilac je dužan da primaocu plaćanja dostavi sljedeće informacije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) referentnu oznaku koja primaocu plaćanja omogućava identifikaciju pojedinačne platne transakcije na osnovu platne kartice; 2) iznos pojedinačne platne transakcije u valuti u kojoj je izvršeno plaćanje u korist računa za plaćanje primaoca plaćanja, i 3) iznos svih naknada koje se odnose na pojedinačnu platnu transakciju na osnovu platne kartice, sa posebno naznačenim iznosom trgovačke naknade i međubankarske naknade. <p>Informacije iz stava 1 ovog člana mogu biti zbirno prikazane po platnom brendu, platnoj aplikaciji, vrsti platnog</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>informacije iz prvog podstava mogu se objediniti prema brendu, aplikaciji, kategorijama platnih instrumenata i stopama međubankarskih naknada koje se primjenjuju na transakciju.</p> <p>2. Ugovori između prihvatioca i primaoca plaćanja mogu uključivati odredbu prema kojoj se informacije iz stava 1 podstav 1 pružaju ili stavljaju na raspolaganje periodično, ali najmanje jednom mjesečno i na dogovoreni način koji primaocima plaćanja omogućava čuvanje i reprodukciju informacija u nepromijenjenom obliku.</p>	<p>instrumenta i iznosu međubankarskih naknada koje se primjenjuju na platnu transakciju, ako je primalac plaćanja za to prethodno dao izričitu saglasnost.</p> <p>Ugovorom između prihvatioca i primaoca plaćanja može se utvrditi da se informacije iz stava 1 ovog člana dostavljaju ili čine dostupnim periodično, a najmanje jednom mjesečno, i na način koji omogućava primaocu plaćanja da ih čuva i reprodukuje u neizmijenjenom obliku.</p>			
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE IV ZAVRŠNE ODREDBE Član 13 Nadležni organi</p> <p>1. Države članice određuju nadležne organe koji su ovlašćeni za obezbjeđivanje sprovođenja ove regulative i kojima su dodijeljena ovlašćenja za istragu i sprovođenje.</p> <p>2. Države članice mogu odrediti postojeće organe da djeluju u svojstvu nadležnih organa.</p> <p>3. Države članice mogu odrediti jedan nadležni organ ili više njih.</p> <p>4. Države članice obavještavaju Komisiju o tim nadležnim organima do 9. juna 2016. godine. Države članice bez odlaganja obavještavaju Komisiju o svim naknadnim izmjenama vezanim za te organe.</p> <p>5. Određeni nadležni organi iz stava 1 imaju na raspolaganju odgovarajuća sredstva za obavljanje dužnosti.</p> <p>6. Države članice zahtijevaju od nadležnih organa da djelotvorno prate usklađenost s ovom regulativom, uključujući suzbijanje pokušaja pružaoća platnih usluga da zaobiđu ovu regulativu, kao i da preduzmu sve potrebne mjere kako bi se obezbijedila ta usklađenost.</p>	<p style="text-align: center;">Nadležni organi Član 14</p> <p>Kontrolu poslovanja kreditnih institucija, platnih institucija i institucija elektronskog novca u skladu sa ovim zakonom vrši Centralna banka, na način i po postupku koji je propisan zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i zakonom kojim se uređuje platni promet.</p> <p>Ako se u postupku kontrole iz stava 1 ovog člana utvrdi da je subjekt kontrole iz tog stava postupao suprotno ovom zakonu ili propisima donijetim na osnovu ovog zakona, Centralna banka preduzima prema ovom subjektu mjere koje prema tom subjektu može preduzeti u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i platni promet.</p> <p>Centralna banka vrši kontrolu poslovanja u skladu sa ovim zakonom i kartičnih platnih šema, izvršilaca obrade i drugih pružalaca tehničkih usluga kojima se podržava izvršavanje platnih transakcija koje su predmet ovog zakona, odnosno lica koja su odgovorna za poslovanje ovih subjekata, shodnom primenom odredaba zakona kojim se uređuje platni promet koje se odnose na kontrolu platnih institucija.</p> <p>U postupku kontrole iz stava 3 ovog člana, Centralna banka može izreći sljedeće mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) naložiti usklađivanje poslovanja sa ovim zakonom; 2) privremeno zabraniti pružanje jedne ili više usluga, u trajanju od najviše godinu dana, i 3) naložiti preduzimanje konkretnih aktivnosti 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	neophodnih za usklađivanje poslovanja sa ovim zakonom.			
<p style="text-align: center;">Član 14 Sankcije</p> <p>1. Države članice utvrđuju sankcije koje se primjenjuju u slučaju kršenja ove regulative i preduzimaju sve mjere potrebne za obezbjeđivanje njihove primjene.</p> <p>2. Države članice obavještavaju Komisiju o navedenim odredbama do 9. juna 2016. godine i bez odlaganja je obavještavaju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utiču.</p>	<p style="text-align: center;">V. KAZNE NE ODREDBE Prekršaji Član 17</p> <p>Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 eura kazniće se pružalac platnih usluga – pravno lice ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nudi, zahtijeva ili naplati međubankarsku naknadu suprotno članu 7 st. 1 i 2 ovog zakona; 2) na zahtjev potrošača odbije da izda dva ili više platnih brendova na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici, a pri zaključivanju ugovora potrošaču je nudio takvu uslugu (član 9 stav 3); 3) prije zaključenja ugovora o pružanju platne usluge, potrošaču ne dostavi jasne i objektivne informacije o platnim brendovima sa kojima je ta usluga povezana, kao i o njihovim karakteristikama, uključujući njihovu funkcionalnost, troškove i sigurnost (član 9 stav 4); 4) na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici ili na opremi koja se primenjuje na prodajnom mjestu uspostavi automatske mehanizme, softver ili druge uređaje kojima bi se platiocu ili primaocu plaćanja ograničio izbor platnog brenda i/ili aplikacije za plaćanje, prilikom upotrebe platnog instrumenta sa povezanim platnim brendovima (član 9 stav 8); 5) ne nudi i obračunava pojedinačno trgovačke naknade za različite vrste platnih kartica i različite platne brendove za čiju se upotrebu plaćaju različite međubankarske naknade, osim u slučaju kada primalac plaćanja prihvatiocu dostavi pisani zahtjev za drugačiji obračun ovih naknada (član 10 stav 1); 6) u ugovoru o platnoj usluzi koji zaključuje sa primaocem plaćanja ne prikaže pojedinačno informacije o iznosu trgovačke naknade, međubankarske naknade i naknade kartične platne šeme koje se primjenjuju za svaku vrstu platnih kartica i platnih brendova, osim u slučaju 	Potpuno usklađeno		

	<p>kada primalac plaćanja naknadno dostavi pisani zahtjev za dostavljanje informacija u drugačijem obliku (član 10 stav 2);</p> <p>7) primaoca plaćanja koji prihvata platni instrument na osnovu platne kartice jednog izdavaoca obaveže da prihvati i druge platne instrumente na osnovu platnih kartica koji su izdati u okviru iste kartične platne šeme (član 11 stav 1);</p> <p>8) ne obezbijedi elektronsku prepoznatljivost svojih platnih instrumenata, a u slučaju novoizdatih platnih instrumenata na osnovu platnih kartica i njihovu vizuelnu prepoznatljivost, na način koji omogućava primaocu plaćanja i platiocu da nedvosmisleno identifikuju platni brend i vrstu kartice (član 11 stav 7);</p> <p>9) zabrani primaocu plaćanja da usmjeri potrošača na upotrebu bilo kog platnog instrumenta, da daje prednost platnim instrumentima na osnovu platnih kartica određene kartične platne šeme ili da obavijesti platioca o međubankarskim naknadama i trgovačkim naknadama koje plaća (član 12 stav 1);</p> <p>10) nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije na osnovu platne kartice, primaocu plaćanja ne dostavi informacije iz člana 13 stav 1 ovog zakona.</p> <p>Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pružaoca platnih usluga iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 1.000 do 2.000 eura.</p> <p style="text-align: center;">Član 18</p> <p>Novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 eura kazniće se primalac plaćanja - pravno lice ako:</p> <p>1) spriječi platioca da, za kategorije platnih kartica ili povezanih platnih instrumenata koje prihvata, izabere platni brend ili aplikaciju za plaćanje koja je različita od onih odabranih instaliranim automatskim mehanizmom (član 9 stav 9);</p> <p>2) jasno i nedvosmisleno ne obavijesti potrošača da ne prihvata sve platne instrumente određene kartične platne šeme, istovremeno sa davanjem obavještenja o</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
--	--	--------------------------	--	--

	<p>prihvatanju drugih kartica i platnih instrumenata te kartične platne šeme (član 11 stav 4);</p> <p>3) informacije iz člana 11 stav 4 ovog zakona ne istakne vidno na ulazu u prodajni objekat i na naplatnom mjestu (član 11 stav 5);</p> <p>4) u slučaju trgovine korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu, informacije iz člana 11 stav 4 ovog zakona ne objavi na svojoj internet stranici ili na drugom odgovarajućem elektronskom ili mobilnom mediju ili ne pruži ih platiocu u primjerenom roku prije zaključenja ugovora (član 11 stav 6).</p> <p>Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom 200 eura do 1.000 eura.</p> <p>Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se za prekršaj primalac plaćanja - preduzetnik novčanom kaznom od 500 do 3.000 eura.</p>			
<p>Član 15 Nagodba, vansudske pritužbe i vansudsko rješavanje sporova</p> <p>1. Države članice obezbjeđuju i promovišu odgovarajuće i efektivne vansudske postupke za podnošenje pritužbi i rješavanje sporova ili preduzimanje ekvivalentnih mjera za rješavanje sporova koji nastanu po osnovu ove regulative između primaoca plaćanja i pružaoca platnih usluga. U tu svrhu, ako je odgovarajuće, države članice određuju postojeća tijela ili osnivaju nova tijela. Navedena tijela su nezavisna od stranaka.</p> <p>2. Države članice obavještavaju Komisiju o tim tijelima do 9. juna 2017. godine. Države članice bez odlaganja obavještavaju Komisiju o svim naknadnim izmjenama vezanim za navedena tijela.</p>	<p>Vansudsko rješavanje sporova Član 15</p> <p>U slučaju da se izdavalac ili prihvatilac ne pridržavaju obaveza prema korisniku platnih usluga utvrđenih u skladu sa odredbama ovog zakona ili propisa donijetih na osnovu ovog zakona, korisnik platnih usluga ima pravo na prigovor izdavaocu ili prihvatocu.</p> <p>Korisnik platnih usluga iz stava 1 ovog člana ima pravo na zaštitu svojih prava i interesa i putem vansudskog rješavanja sporova, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, zakonom kojim se uređuje platni promet i zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača koji koriste finansijske usluge.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 16 Univerzalne kartice</p> <p>1. Za potrebe ove regulative, na nacionalne platne transakcije koje u kartičnom sistemu plaćanja nije</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

<p>moguće razlikovati kao transakcije debitnom odnosno kreditnom karticom primjenjuju se odredbe o debitnim karticama ili o transakcijama debitnom karticom.</p> <p>2. Odstupajući od stava 1, do 9. decembra 2016. godine, države članice mogu utvrditi udio od najviše 30% nacionalnih platnih transakcija iz stava 1 ovog člana koje se smatraju ekvivalentnim transakcijama kreditnim karticama na koje se primjenjuje gornja granica međubankarskih naknada utvrđena u članu 4.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 17</p> <p style="text-align: center;">Klauzula o revidiranju:</p> <p>Do 9. juna 2019. godine Komisija podnosi izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu o primjeni ove regulative. Izvještaj Komisije je naročito usredsređen na prikladnost nivoa međubankarskih naknada i mehanizme usmjeravanja kao što su naknade, uzimajući u obzir upotrebu i troškove različitih sredstava plaćanja i nivo ulaska novih učesnika na tržište, nove tehnologije i inovativne poslovne modele na tržištu. U procjeni se naročito razmatra sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) trend kretanja naknada za platioce; (b) nivo konkurencije između pružaoca platnih kartica i kartičnih sistema plaćanja; (c) efekti na troškove za platioca i primaoca plaćanja; (d) nivoi koristi trgovaca od smanjenja nivoa međubankarskih naknada; (e) tehnički zahtjevi i njihove posljedice za sve uključene strane; (f) efekti kombinovanja platnih brendova ili platnih aplikacija na platnom instrumentu na lakoću korišćenja, naročito za starije korisnike i ostale osjetljive korisnike; (g) efekat isključivanja komercijalnih kartica iz Poglavlja II na tržište, upoređujući stanje u onim državama članicama u kojima je naplaćivanje 	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p> dodatne naknade zabranjeno s onim državama članicama u kojima je dopušteno; </p> <p> (h) efekat posebnih odredbi o međubankarskim naknadama za nacionalne transakcije debitnim karticama na tržište; </p> <p> (i) razvoj prekograničnog prihvatanja i njegov efekat na jedinstveno tržište, upoređujući stanje u pogledu kartica s ograničenom maksimalnom naknadom i kartica za koje ne postoji ograničenje, kako bi se razmotrila mogućnost pojašnjenja o tome koja se međubankarska naknada primjenjuje na prekogranično prihvatanje; </p> <p> (j) praktična primjena pravila o razdvajanju kartičnog sistema plaćanja i procesinga i potreba za ponovnim razmatranjem pravnog razdvajanja; </p> <p> (k) moguća potreba, zavisno od dejstva člana 3 stav 1 na stvarnu vrijednost međubankarskih naknada za transakcije debitnom karticom srednje i velike vrijednosti, za revidiranjem tog stava predviđanjem da bi gornju granicu trebalo ograničiti na 0,07 EUR ili 0,2 % vrijednosti transakcije, u zavisnosti od toga koji je iznos niži. </p> <p> Uz izvještaj za Komisiju se, ako je odgovarajuće, prilaže zakonodavni predlog koji može uključivati predlog izmjene maksimalne gornje granice za međubankarske naknade. </p>				
<p style="text-align: center;">Član 18</p> <p style="text-align: center;">Stupanje na snagu</p> <p> 1. Ova regulativa stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u <i>Službenom listu Evropske unije</i>. </p> <p> 2. Primjenjuje se od 8. juna 2015. godine, osim čl. 3, 4, 6 i 12 koji se primjenjuju od 9. decembra 2015. godine i čl. 7, 8, 9 i 10 koji se primjenjuju od 9. juna 2016. godine. Ova regulativa obavezujuća je u cjelini i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama. </p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2015/751 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 29. travnja 2015.

o međubankovnim naknadama za platne transakcije na temelju kartica

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosjediđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Fragmentacija unutarnjeg tržišta narušava konkurentnost, rast i stvaranje radnih mjesta unutar Unije. Uklanjanje izravnih i neizravnih prepreka pravilnom funkcioniranju i ostvarenju cjelovitog tržišta za elektronička plaćanja, bez razlike između nacionalnih i prekograničnih plaćanja, nužno je za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- (2) Direktivom 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ utvrđena je pravna osnova za stvaranje unutarnjeg tržišta za plaćanja na razini Unije jer se njome znatno olakšava aktivnost pružatelja platnih usluga stvaranjem ujednačenih pravila u pogledu pružanja platnih usluga.
- (3) Uredbom (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ uspostavljeno je načelo prema kojem su naknade koje korisnici plaćaju za prekogranično plaćanje u eurima jednake onima za odgovarajuće plaćanje unutar države članice, uključujući platne transakcije na temelju kartica obuhvaćene ovom Uredbom.
- (4) Uredbom (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ predviđena su pravila za funkcioniranje kreditnih transfera i izravnih terećenja u eurima na unutarnjem tržištu, ali su iz njezina područja primjene isključene platne transakcije na temelju kartica.

⁽¹⁾ SL C 193, 24.6.2014., str. 2.⁽²⁾ SL C 170, 5.6.2014., str. 78.⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 10. ožujka 2015. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 20. travnja 2015.⁽⁴⁾ Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ (SL L 319, 5.12.2007., str. 1.).⁽⁵⁾ Uredba (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o prekograničnim plaćanjima u Zajednici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2560/2001 (SL L 266, 9.10.2009., str. 11.).⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.).

- (5) Cilj je Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ uskladiti određena pravila o ugovorima koje sklapaju potrošači i trgovci, uključujući pravila o naknadama za korištenje sredstava plaćanja na temelju kojih države članice zabranjuju trgovcima da za korištenje određenog sredstva plaćanja potrošačima naplaćuju naknade koje prelaze trošak koji za korištenje tog sredstva snosi trgovac.
- (6) Kako bi potrošači, trgovci i trgovačka društva u cijelosti iskoristili prednosti unutarnjeg tržišta, ključna su sigurna, učinkovita, konkurentna i inovativna elektronička plaćanja, posebno u vremenu u kojem svijet sve više prelazi na e-trgovinu.
- (7) Nekoliko država članica donijelo je ili priprema zakonodavstvo namijenjeno izravnom ili neizravnom uređenju međubankovnih naknada kojim je obuhvaćen niz pitanja, poput gornjih granica za međubankovne naknade na različitim razinama, trgovačkih naknada, pravila o prihvaćanju svih kartica i mjera za usmjeravanje. Postojeće administrativne odluke znatno se razlikuju u nekim državama članicama. Kako bi se razine međubankovnih naknada učinilo dosljednijima, očekuje se daljnje uvođenje regulatornih mjera na nacionalnoj razini s ciljem rješavanja razina ili neusklađenosti između tih naknada. Te bi nacionalne mjere vjerojatno dovele do znatnih prepreka ostvarenju unutarnjeg tržišta u području kartičnog plaćanja te internetskog i mobilnog plaćanja na temelju kartica te bi stoga ometale slobodu pružanja usluga.
- (8) Platne kartice elektronički su platni instrument koji se najčešće koristi u maloprodaji. Međutim, integracija tržišta platnih kartica Unije nije još ni približno privedena kraju jer se mnoga rješenja za plaćanje ne mogu razvijati izvan nacionalnih granica te se novim sudionicima na razini Unije sprječava ulazak na tržište. Potrebno je ukloniti prepreke učinkovitim funkcioniranjem kartičnog tržišta, uključujući u području kartičnog plaćanja te internetskog i mobilnog plaćanja na temelju kartica.
- (9) Kako bi se omogućilo učinkovito funkcioniranje unutarnjeg tržišta, upotrebu elektroničkog plaćanja trebalo bi promicati i olakšati u korist trgovaca i potrošača. Plaćanja karticama i druga elektronska plaćanja mogu se koristiti na raznovrsniji način, uključujući mogućnosti internetskog plaćanja kako bi se iskoristilo unutarnje tržište i e-trgovina, dok elektronska plaćanja trgovcima omogućuju i potencijalno sigurna plaćanja. Stoga bi platne transakcije na temelju kartica umjesto plaćanja gotovim novcem mogla biti od koristi za trgovce i potrošače, pod uvjetom da su naknade za uporabu kartičnih platnih shema utvrđene na ekonomski učinkovitoj razini, doprinoseći u isto vrijeme poštenom tržišnom natjecanju, inovacijama i ulasku novih operatora na tržište.
- (10) Međubankovne naknade obično se primjenjuju između pružatelja platnih usluga u ulozi prihvatitelja kartice i pružatelja platnih usluga u ulozi izdavatelja kartice koji pripadaju određenoj kartičnoj platnoj shemi. Međubankovne naknade glavni su dio naknada koje pružatelji platnih usluga u ulozi prihvatitelja naplaćuju trgovcima za svaku platnu transakciju na temelju kartica. S druge strane, trgovci te kartične troškove, kao i sve svoje druge troškove, uključuju u opće cijene robe i usluga. Natjecanje među kartičnim platnim shemama kako bi se uvjerilo pružatelje platnih usluga da izdaju njihove kartice dovodi do većih, a ne manjih međubankovnih naknada na tržištu, za razliku od uobičajeno disciplinirajućeg učinka na cijene koje tržišno natjecanje ima u tržišnom gospodarstvu. Osim dosljednom primjenom pravila o tržišnom natjecanju na međubankovne naknade, uređivanjem tih naknada poboljšalo bi se funkcioniranje unutarnjeg tržišta i doprinijelo smanjenju transakcijskih troškova za potrošače.
- (11) Postojeća raznolikost međubankovnih naknada i njihova razina sprječavaju pojavu novih sudionika na razini Unije na temelju poslovnih modela s nižim međubankovnim naknadama ili bez međubankovnih naknada, na štetu potencijalne ekonomije razmjera i ekonomije opsega i učinkovitosti koja iz njih proizlazi. To ima negativan utjecaj na trgovce i potrošače te sprječava inovacije. Budući da bi sudionici na razini Unije bankama izdavateljicama morali ponuditi barem najvišu razinu međubankovne naknade koja prevladava na tržištu na koje žele ući, to također dovodi do neprekidne fragmentacije tržišta. Postojeće nacionalne sheme s nižim međubankovnim naknadama ili bez međubankovnih naknada mogle bi također biti prisiljene napustiti tržište zbog pritiska banaka za ostvarenjem viših prihoda od međubankovnih naknada. Usljed toga su potrošači i trgovci suočeni s ograničenim izborom, višim cijenama i nižom kvalitetom platnih usluga, uz, također, ograničenu mogućnost upotrebe rješenja za plaćanje na razini Unije. Osim toga, trgovci ne mogu prevladati razlike u naknadama upotrebom usluga prihvaćanja kartica koje nude banke u drugim državama članicama. Posebnim pravilima koja se primjenjuju u kartičnim platnim shemama zahtijeva se primjena međubankovne naknade „prodajnog mjesta” (zemlja trgovca) pri svakoj platnoj transakciji, na temelju njihovih politika o davanju ovlasti prema teritoriju. Tim

⁽¹⁾ Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.).

zahtjevom prihvatitelje se sprečava da uspješno nude svoje usluge na prekograničnoj osnovi. Njime se također mogu spriječiti trgovci da smanjuju troškove plaćanja u korist potrošača.

- (12) „Komisija i nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje nisu bili u mogućnosti popraviti navedenu situaciju primjenom postojećeg zakonodavstva.
- (13) Stoga, kako bi se izbjegla fragmentacija unutarnjeg tržišta i znatno narušavanje tržišnog natjecanja zbog razlika u zakonima i administrativnim odlukama, postoji potreba, u skladu s člankom 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, za poduzimanjem mjera namijenjenih rješavanju problema visokih i različitih međubankovnih naknada kako bi se pružateljima platnih usluga omogućilo da svoje usluge pružaju na prekograničnoj osnovi, a potrošačima i trgovcima korištenje prekograničnih usluga.
- (14) Primjenom ove Uredbe ne bi se trebala dovoditi u pitanje primjena pravila Unije i nacionalnih pravila o tržišnom natjecanju. Njome se države članice ne bi trebalo spriječiti u održavanju ili uvođenju nižih gornjih granica ili mjera s istom svrhom ili učinkom u nacionalnom zakonodavstvu.
- (15) Kako bi se olakšalo neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta za kartična plaćanja te internetska i mobilna plaćanja na temelju kartica, u korist potrošača i trgovaca, ova bi se Uredba trebala primjenjivati na prekogranično i nacionalno izdavanje i prihvaćanje platnih transakcija na temelju kartica. Ako trgovci mogu odabrati prihvatitelja izvan vlastite države članice („prekogranično prihvaćanje“), što će se olakšati uvođenjem iste maksimalne razine nacionalnih i prekograničnih međubankovnih naknada za prihvaćene transakcije i zabranom davanja ovlasti prema teritoriju, trebalo bi biti moguće osigurati potrebnu pravnu jasnoću i spriječiti narušavanje tržišnog natjecanja među kartičnim platnim shemama.
- (16) Kao posljedica jednostranih obveza prihvaćenih u okviru postupaka tržišnog natjecanja, mnoge prekogranične platne transakcije na temelju kartica u Uniji već se provode uz uvažavanje maksimalnih međubankovnih naknada. Kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje na tržištu usluga prihvaćanja, odredbe koje se odnose na prekogranične i nacionalne transakcije trebale bi se primjenjivati istodobno i u razumnom roku nakon stupanja na snagu ove Uredbe, uzimajući u obzir poteškoće i složenosti koje će u prelasku imati kartične platne sheme, što se zahtijeva ovom Uredbom.
- (17) Postoje dvije vrste kreditnih kartica koje su dostupne na tržištu. Kod kartica s odgođenom naplatom račun imatelja kartice tereti se za ukupni iznos transakcija na prethodno dogovoreni određeni datum, obično jednom mjesečno, bez naplate kamata. Kod drugih kreditnih kartica imatelj kartice može se koristiti kreditnim instrumentom radi podmirenja dijela dospjelog iznosa na kasniji datum od određenog, zajedno s kamatama ili drugim troškovima.
- (18) Sve platne transakcije koje se temelje na debitnim i kreditnim karticama trebale bi podlijegati maksimalnoj stopi međubankovnih naknada.
- (19) Procjena učinka pokazuje da bi zabrana međubankovnih naknada za transakcije debitnim karticama bila korisna za prihvaćanje kartica, korištenje kartica, razvoj jedinstvenog tržišta te da bi značila veće koristi za trgovce i potrošače od gornje granice postavljene na bilo koju višu razinu. Štoviše, njome bi se izbjegli negativni učinci koje bi za nacionalne sheme s vrlo niskim ili nepostojećim međubankovnim naknadama za debitne transakcije imala viša gornja granica nastala zbog toga što su prekogranično širenje ili novi sudionici na tržištu razinu naknada povisili na gornju granicu. Zabranom međubankovnih naknada za transakcije debitnim karticama rješava se i prijetnja od izvoza modela međubankovne naknade u nove, inovativne platne usluge poput mobilnih ili internetskih sustava.
- (20) Gornje granice iz ove Uredbe temelje se na takozvanom „testu neutralnosti trgovca“ koji se razvio u ekonomskoj literaturi, na temelju kojeg se utvrđuje razina naknade koju bi trgovac bio voljan platiti kada bi trošak koji nastaje u slučaju da potrošač koristi platnu karticu usporedio s troškom za nekartična (gotovinska) plaćanja (uzimajući u obzir naknadu za uslugu koja se plaća bankama prihvatiteljicama, tj. naknadu koja se zaračunava trgovcima i međubankovnu naknadu). Time se potiče upotreba učinkovitih platnih instrumenata promicanjem onih kartica koje pružaju veće pogodnosti kod transakcija, sprječavajući u isto vrijeme nerazmjerne trgovačke naknade kojima bi se ostalim potrošačima nametnuli skriveni troškovi. Do pretjeranih trgovačkih naknada može doći i zbog kolektivnih dogovora o međubankovnim naknadama jer trgovci nerado odbijaju skupe platne instrumente zbog straha od gubitka prometa. Iskustvo pokazuje da su te razine razmjerne jer ne dovode u pitanje funkcioniranje međunarodnih kartičnih shema i pružatelja platnih usluga. Također omogućuju pogodnosti za trgovce i potrošače te pružaju pravnu sigurnost.

- (21) Unatoč tomu, kao što je pokazala procjena učinka, u određenim državama članicama međubankovne naknade razvile su se tako da je potrošačima omogućeno ostvarivanje koristi od učinkovitih tržišta debitnih kartica, u smislu prihvaćanja kartica i uporabe kartica s nižim međubankovnim naknadama od onih koje odražavaju razinu neutralnosti trgovca. Države članice bi stoga trebale moći uspostaviti niže međubankovne naknade za nacionalne transakcije debitnim karticama.
- (22) Nadalje, kako bi se osiguralo da su naknade za debitne kartice utvrđene na ekonomski učinkovitoj razini, uzimajući u obzir strukturu nacionalnih tržišta debitnih kartica, trebalo bi zadržati mogućnost iskazivanja gornjih granica međubankovnih naknada u fiksnom iznosu. Fiksnim iznosima mogla bi se također promicati uporaba plaćanja koje se temelji na karticama malih vrijednosti („mikroplaćanja“). Trebalo bi također biti moguće primijeniti takav fiksni iznos zajedno s postotkom, pod uvjetom da zbroj tih međubankovnih naknada ne premašuje određeni postotak ukupne godišnje transakcijske vrijednosti na nacionalnoj razini unutar svake pojedinačne kartične platne sheme. Nadalje, trebalo bi biti moguće definirati nižu gornju granicu postotka međubankovne naknade po transakciji te uvesti fiksni maksimalni iznos naknade kao ograničenje iznosa naknade koji proizlazi iz primjenjivog postotka po transakciji.
- (23) Osim toga, uzimajući u obzir da se ovom Uredbom prvi put provodi usklađivanje međubankovnih naknada u kontekstu gdje su postojeće sheme debitnih kartica i međubankovne naknade vrlo različite, neophodno je osigurati fleksibilnost za nacionalna tržišta platnih kartica. Stoga bi tijekom razumnog prijelaznog razdoblja, u odnosu na nacionalne transakcije debitnim karticama, države članice trebale moći primjenjivati na sve nacionalne transakcije debitnim karticama unutar pojedine kartične platne sheme ponderiranu prosječnu međubankovnu naknadu od najviše 0,2 % prosječne godišnje transakcijske vrijednosti svih nacionalnih transakcija debitnim karticama unutar pojedine kartične platne sheme. Za gornju granicu međubankovnih naknada izračunanu na temelju prosječne godišnje transakcijske vrijednosti unutar jedne kartične platne sheme dovoljno je da pružatelj platnih usluga sudjeluje u kartičnoj platnoj shemi (ili nekoj drugoj vrsti sporazuma među pružateljima platnih usluga) u kojoj se za sve nacionalne transakcije debitnim karticama primjenjuje ponderirana prosječna međubankovna naknada od najviše 0,2 %. Ovdje se također može primijeniti fiksni iznos ili postotna naknada ili njihova kombinacija pod uvjetom da se poštuje maksimalna gornja granica ponderirane prosječne međubankovne naknade.
- (24) Kako bi se definirale relevantne gornje granice međubankovnih naknada za nacionalne transakcije debitnim karticama, primjereno je nacionalnim nadležnim tijelima koja su zadužena za osiguravanje usklađenosti s ovom Uredbom omogućiti prikupljanje informacija o opsegu i vrijednosti svih transakcija debitnim karticama u okviru jedne kartične platne sheme ili transakcija debitnim karticama koje se odnose na jednog ili više pružatelja platnih usluga. Slijedom toga, kartične platne sheme i pružatelji platnih usluga trebali bi biti obvezni pružiti relevantne podatke nacionalnim nadležnim tijelima u skladu sa zahtjevima i rokovima koje određuju ta nadležna tijela. Obveze izvješćivanja trebalo bi proširiti na pružatelje platnih usluga poput izdavatelja ili prihvatitelja, a ne samo na kartične platne sheme, kako bi se osigurala dostupnost svih relevantnih informacija nadležnim tijelima koja bi u svakom slučaju trebala moći zatražiti da se te informacije prikupljaju preko kartične platne sheme. Nadalje, važno je da države članice osiguraju odgovarajuću razinu otkrivanja relevantnih informacija o primjenjivim gornjim granicama međubankovnih naknada. S obzirom na činjenicu da kartične platne sheme obično nisu pružatelji platnih usluga koji podliježu bonitetnom nadzoru, nadležna tijela mogu zahtijevati da informacije koja ta tijela šalju potvrdi neovisni revizor.
- (25) Nekim se platnim instrumentima na nacionalnoj razini platitelju omogućuje iniciranje platnih transakcija na temelju kartica pri kojima kartična platna shema ne razlikuje jesu li to transakcije debitnim ili kreditnim karticama. Kartičnoj platnoj shemi i prihvatitelju nije poznat odabir imatelja kartice, stoga kartična platna shema nema mogućnost primjene različitih gornjih granica koje ova Uredba propisuje za transakcije debitnim i kreditnim karticama, a koje se razlikuju na temelju dogovorenog vremenskog okvira za terećenje platnih transakcija. Uzimajući u obzir potrebu da se sačuva funkcionalnost postojećih poslovnih modela uz izbjegavanje neopravdanih ili prekomjernih troškova pravne usklađenosti te istodobno uzimajući u obzir važnost osiguravanja odgovarajućih ujednačenih uvjeta među različitim kategorijama platnih kartica, primjereno je na takve nacionalne platne transakcije „univerzalnim karticama“ primijeniti isto pravilo koje se ovom Uredbom predviđa za transakcije debitnim karticama. Unatoč tomu, za te bi platne instrumente trebalo ostaviti dulje razdoblje za prilagodbu. Stoga bi, iznimno i za vrijeme prijelaznog razdoblja od 18 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe, države članice trebale moći definirati maksimalni udio nacionalnih platnih transakcija „univerzalnim karticama“ koje se smatraju ekvivalentnima transakcijama kreditnim karticama. Na primjer, gornja granica za kreditne kartice mogla bi se primijeniti na definirani udio ukupne vrijednosti transakcija za trgovce ili prihvatitelje. Matematički rezultat određena tada bi bio ekvivalentan primjeni jedinstvene gornje granice međubankovnih naknada za nacionalne platne transakcije izvršene univerzalnim karticama.

- (26) Ovom bi Uredbom trebalo obuhvatiti sve transakcije pri kojima se pružatelj platnih usluga platitelja i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja nalaze u Uniji.
- (27) U skladu s načelom tehnološke neutralnosti utvrđenim u Digitalnoj agendi za Europu, ova bi se Uredba trebala primjenjivati na platne transakcije na temelju kartica neovisno o okruženju u kojem se dotična transakcija provodi, uključujući transakcije putem platnih instrumenata i usluga koji se upotrebljavaju u maloprodaji, a koji mogu biti izvan interneta, internetski ili mobilnim uređajem.
- (28) Platne transakcije na temelju kartica obično se provode na temelju dvaju glavnih poslovnih modela, takozvanih „trostranih kartičnih platnih shema” (imatelj kartice – shema koja prihvaća i izdaje – trgovac) i „četverostranih kartičnih platnih shema” (imatelj kartice – banka izdavateljica – banka prihvatiteljica – trgovac). Mnoge četverostrane kartične platne sheme koriste se eksplicitnom međubankovnom naknadom, uglavnom višestranom. Kako bi se uvažilo postojanje implicitnih međubankovnih naknada i doprinijelo stvaranju ujednačenih uvjeta, trostrane kartične platne sheme u kojima se pružatelji platnih usluga koriste kao izdavatelji ili prihvatitelji trebalo bi promatrati na isti način kao četverostrane kartične platne sheme te bi se one trebale pridržavati istih pravila, dok bi se transparentnost i druge mjere koje se odnose na pravila poslovanja trebali primjenjivati na sve pružatelje. Međutim, uzimajući u obzir posebnosti koje postoje za takve trostrane sheme, prikladno je omogućiti prijelazno razdoblje tijekom kojeg države članice mogu odlučiti ne primjenjivati pravila o gornjoj granici međubankovnih naknada ako takve sheme imaju vrlo ograničeni tržišni udio u dotičnoj državi članici.
- (29) Usluga izdavanja temelji se na ugovornom odnosu između izdavatelja platnog instrumenta i platitelja, neovisno o tome drži li izdavatelj novčana sredstva u ime platitelja. Izdavatelj platitelju stavlja na raspolaganje platne kartice, odobrava transakcije na terminalima ili ekvivalentnim uređajima te može prihvatitelju jamčiti plaćanje za transakcije koje su u skladu s pravilima relevantne sheme. Stoga sama distribucija platnih kartica ili tehničke usluge, poput obrade i pohrane podataka, ne predstavljaju izdavanje.
- (30) Usluga prihvaćanja predstavlja lanac operacija od iniciranja platne transakcije na temelju kartica do prijenosa novčanih sredstava na račun za plaćanje primatelja plaćanja. Ovisno o državi članici i postojećem poslovnom modelu, usluga prihvaćanja je različito organizirana. Stoga pružatelj platnih usluga koji plaća međubankovnu naknadu ne ugovara uvijek izravno s primateljem plaćanja. Posrednici koji pružaju dio usluga prihvaćanja, no koji nemaju izravan ugovorni odnos s primateljima plaćanja, ipak bi trebali biti obuhvaćeni definicijom prihvatitelja prema ovoj Uredbi. Usluga prihvaćanja pruža se neovisno o tome drži li prihvatitelj novčana sredstva u ime primatelja plaćanja. Tehničke usluge, poput same obrade i pohrane podataka ili upravljanja terminalima, ne predstavljaju prihvaćanje.
- (31) Važno je osigurati da se odredbe koje se odnose na međubankovne naknade koje plaćaju ili primaju pružatelji platnih usluga ne zaobiđu alternativnim protokom naknada izdavateljima. Kako bi se to izbjeglo, „neto nadoknadu” naknada koje je platio ili primio izdavatelj, uključujući moguće naknade za odobrenje, od kartične platne sheme, prihvatitelja ili bilo kojeg drugog posrednika ili prema njima trebalo bi smatrati međubankovnom naknadom. Pri izračunavanju međubankovne naknade, kako bi se provjerilo postoji li zaobilaženje, u obzir bi trebalo uzeti ukupan iznos plaćanja ili poticaja koje je izdavatelj primio iz kartične platne sheme u pogledu reguliranih transakcija, umanjen za naknade koje je kartičnoj platnoj shemi platio izdavatelj. Plaćanja, poticaji i naknade koji se razmatraju mogli bi biti izravni (to jest utemeljeni na obujmu ili povezani s određenom transakcijom) ili neizravni (uključujući poticaje za stavljanje na tržište, bonuse, popuste za postizanje određenog obujma transakcija). Prilikom provjere postojanja zaobilaženja određaba ove Uredbe, u obzir bi osobito trebalo uzeti dobit izdavatelja koja proizlazi iz posebnih programa koje zajednički provode izdavatelji i kartične platne sheme, kao i prihode od naknada za obradu transakcija, za davanje ovlasti i drugih naknada koje čine prihode kartičnih platnih shema. Izdavanje platnih kartica u trećim zemljama, ako je to primjereno i potkrijepljeno dodatnim objektivnim čimbenicima, također bi se moglo uzeti u obzir pri procjeni mogućeg zaobilaženja ove Uredbe.
- (32) Potrošači često nisu upoznati s naknadama koje trgovci plaćaju za platni instrument kojim se koriste. U isto vrijeme niz poticajnih postupaka koje primjenjuju izdavatelji (poput putničkih vaučera, bonusa, popusta, povrata, besplatnog osiguranja itd.) potrošače bi mogao usmjeriti na upotrebu platnih instrumenata, time stvarajući visoke naknade za izdavatelje. S ciljem rješavanja navedenog, mjere kojima se uvode ograničenja međubankovnih naknada trebale bi se primjenjivati samo na platne kartice koje su postale masovni proizvod pa ih trgovci obično nerado odbijaju zbog njihovog raširenog izdavanja i upotrebe (to jest potrošačke debitne i kreditne kartice). Kako bi se poboljšalo učinkovito funkcioniranje tržišta u neuređenim dijelovima tog sektora i ograničio prijenos poslovanja iz reguliranih u neregulirane dijelove sektora, nužno je donijeti niz mjera, uključujući razdvajanje sheme i infrastrukture, usmjeravanje platitelja od strane primatelja plaćanja i selektivno prihvaćanje platnih instrumenata od strane primatelja plaćanja.

- (33) Razdvajanjem sheme i infrastrukture svim bi se izvršiteljima obrade trebala dati mogućnost da se nadmeću za korisnike shema. Budući da trošak obrade čini znatan dio ukupnog troška prihvaćanja kartica, važno je taj dio vrijednosnog lanca otvoriti za učinkovito tržišno natjecanje. Na temelju razdvajanja sheme i infrastrukture, kartične sheme i izvršitelji obrade trebali bi biti neovisni u pogledu računovodstva, ustroja i postupka odlučivanja. Ne bi smjeli diskriminirati, npr. međusobnim omogućivanjem povlaštenog postupanja ili pružanjem povlaštenih informacija koje nisu dostupne konkurentima u odgovarajućem segmentu tržišta, uvođenjem pretjeranih zahtjeva informiranja za konkurente u svojem segmentu tržišta, unakrsnim subvencioniranjem svojih aktivnosti ili dijeljenjem sustava upravljanja. Takva diskriminirajuća praksa doprinosi fragmentaciji tržišta, negativno utječe na ulazak novih sudionika na tržište i sprječava ulazak sudionika na razini Unije, ometajući na taj način ostvarenje unutarnjeg tržišta u području kartičnog plaćanja te internetskog i mobilnog plaćanja na temelju kartica, na štetu trgovaca, trgovačkih društava i potrošača.
- (34) Pravilima shema koja se primjenjuju u kartičnim platnim shemama i praksom koju primjenjuju pružatelji platnih usluga, trgovcima i potrošačima obično se ne pružaju informacije o razlikama u naknadi te se time umanjuje transparentnost tržišta, na primjer „miješanjem” naknada, ili zabranom trgovcima da u slučaju kartica s povezanim platnim brendovima (*co-branded cards*) odaberu jeftiniji brend kartice ili da potrošače usmjere na korištenje takvim jeftinijim karticama. Čak i kada su trgovci upoznati s različitim troškovima, pravila shema često ih sprječavaju u poduzimanju mjera za smanjenje naknada.
- (35) Platni instrumenti obuhvaćaju različite troškove za primatelja plaćanja, a neki su instrumenti skuplji od drugih. Osim kada je određeni platni instrument propisan za određene kategorije plaćanja ili ga se ne može odbiti zbog svojeg statusa zakonskog sredstva plaćanja, primatelj plaćanja trebao bi u skladu s Direktivom 2007/64/EZ imati slobodu da platitelj usmjeri na korištenje određenim platnim instrumentom. Kartične sheme i pružatelji platnih usluga u tom pogledu uvode niz ograničenja za primatelje plaćanja, a primjeri uključuju ograničenje mogućnosti primatelja plaćanja da odbije određene platne instrumente za niske iznose, ograničenje pružanja informacija platitelju o naknadama koje plaća primatelj plaćanja za određene platne instrumente ili ograničenje koje se uvodi primatelju plaćanja u pogledu broja blagajni u njegovoj prodavaonici na kojima se prihvaćaju određeni platni instrumenti. Ta bi ograničenja trebala ukinuti.
- (36) Kada primatelj plaćanja usmjerava platitelja na korištenje određenim platnim instrumentom, primatelj plaćanja ne bi od platitelja trebao tražiti naknadu za upotrebu platnih instrumenata kod kojih su međubankovne naknade regulirane u okviru područja primjene ove Uredbe jer u takvim situacijama prednosti naplaćivanja dodatne naknade postaju ograničene te dolazi do složenosti tržišta.
- (37) Pravilo o prihvaćanju svih kartica dvostrana je obveza koju primateljima plaćanja nameću izdavatelji i kartične platne sheme kako bi prihvaćali sve kartice istog brenda, neovisno o različitim troškovima tih kartica (element „prihvaćanja svih proizvoda”) i neovisno o pojedinoj banci izdavateljici koja je izdala karticu (element „prihvaćanja svih izdavatelja”). U interesu je potrošača da za istu kategoriju kartica primatelji plaćanja ne mogu raditi razliku između izdavatelja ili imateljâ kartica, a kartične platne sheme i pružatelji platnih usluga mogu im nametnuti takvu obvezu. Stoga je element „prihvaćanja svih izdavatelja” pravila o prihvaćanju svih kartica opravdano pravilo unutar kartične platne sheme jer sprečava primatelje plaćanja da rade razliku između pojedinih banaka koje su izdale karticu. Element „prihvaćanja svih proizvoda” u načelu je praksa povezivanja koja ima učinak povezivanja prihvaćanja kartica s niskim naknadama i prihvaćanja kartica s visokim naknadama. Ukidanjem elementa „prihvaćanja svih proizvoda” iz pravila o prihvaćanju svih kartica trgovcima bi se omogućilo da izbor platnih kartica koje nude ograniče samo na platne kartice niskih (nižih) troškova, što bi pogodovalo i potrošačima zbog nižih troškova trgovaca. U tom slučaju trgovci koji prihvaćaju debitne kartice ne bi bili prisiljeni prihvaćati kreditne kartice, a oni koji prihvaćaju kreditne kartice ne bi bili prisiljeni prihvaćati komercijalne kartice. Ipak, kako bi se zaštitio potrošač i mogućnost potrošača da se koristi platnim karticama što je češće moguće, trgovci bi trebali biti obvezni prihvatiti kartice koje podliježu istoj uređenoj međubankovnoj naknadi samo ako su izdane unutar istog brenda i iste kategorije (kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima, debitne kartice ili kreditne kartice). Takvo bi ograničenje dovelo i do konkurentnijeg okruženja za kartice s međubankovnim naknadama koje nisu regulirane u okviru ove Uredbe jer bi trgovci stekli veću pregovaračku snagu u pogledu uvjeta pod kojima prihvaćaju takve kartice. Ta bi ograničenja trebala biti limitirana i smatrati se prihvatljivima samo radi poboljšanja zaštite potrošača pri čemu bi se potrošačima pružila odgovarajuća razina sigurnosti da će trgovci prihvatiti njihove platne kartice.

- (38) Pružatelji platnih usluga trebali bi osigurati jasno razlikovanje između potrošačkih i komercijalnih kartica na tehničkoj i komercijalnoj razini. Stoga je važno definirati komercijalnu karticu kao platni instrument koji se koristi samo za poslovne troškove koji izravno terete račun poduzeća ili subjekta javnog sektora ili samozaposlene fizičke osobe.
- (39) Primatelji plaćanja i platitelji trebali bi imati na raspolaganju sredstva za identifikaciju različitih kategorija kartica. Stoga bi trebalo biti moguće prepoznati različite brendove i kategorije kartica elektroničkim putem te u slučaju novoizdanih platnih instrumenata na temelju kartica na vidljiv način na uređaju. Osim toga, platitelja bi na prodajnom mjestu trebalo obavijestiti o prihvatanju njegova platnog instrumenta (njegovih platnih instrumenata). Nužno je da primatelj plaćanja platitelju najavi sva ograničenja upotrebe određenog brenda u isto vrijeme i pod istim uvjetima kao i informacije da prihvaća određeni brend.
- (40) Kako bi se osiguralo da je tržišno natjecanje između brendova učinkovito, važno je da korisnici sami odabiru aplikaciju za plaćanje, a ne da taj odabir nameće uzlazno tržište, koje obuhvaća kartične platne sheme, pružatelje platnih usluga ili izvršitelje obrade. Takav aranžman ne bi trebao spriječiti platitelje i primatelje plaćanja da postavе unaprijed zadani odabir aplikacije, kada je to tehnički izvedivo, pod uvjetom da se taj odabir može promijeniti za svaku transakciju.
- (41) Kako bi se omogućila pravna zaštita u slučaju nepravilne primjene ove Uredbe ili sporova između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga, države članice trebale bi uspostaviti odgovarajuće i učinkovite izvansudske pritužbene postupke i postupke izvanskudskog rješavanja sporova ili poduzeti ekvivalentne mjere. Države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama koje su primjenjive u slučaju kršenja ove Uredbe te osigurati da te sankcije budu učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće te da se primjenjuju.
- (42) Komisija bi trebala predstaviti izvješće u kojem se razmatraju različiti učinci ove Uredbe na funkcioniranje tržišta. Nužno je da Komisija ima mogućnost prikupljanja informacija koje se traže za izradu tog izvješća te da nadležna tijela blisko surađuju s Komisijom u prikupljanju podataka.
- (43) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest utvrđivanje jedinstvenih zahtjeva za platne transakcije na temelju kartica te internetska i mobilna plaćanja na temelju kartica, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog svojeg opsega oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (44) Ova je Uredba u skladu s temeljnim pravima i njome se poštuju načela koja su posebno priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, a osobito pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje, sloboda poduzetništva, zaštita potrošača i mora se primjenjivati u skladu s tim pravima i načelima,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju ujednačeni tehnički i poslovni zahtjevi za platne transakcije na temelju kartica izvršene unutar Unije kada se i pružatelj platnih usluga platitelja i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja nalaze u Uniji.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na usluge koje se temelje na posebnim platnim instrumentima koji se mogu koristiti samo ograničeno i koji ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) instrumenti koji omogućuju imatelju stjecanje robe ili usluga samo u prostorijama izdavatelja ili unutar ograničene mreže pružatelja usluga u okviru izravnog trgovačkog ugovora s profesionalnim izdavateljem;
 - (b) instrumenti koji se mogu koristiti samo za stjecanje vrlo ograničenog izbora robe ili usluga;
 - (c) instrumenti koji vrijede samo u jednoj državi članici dostupni na zahtjev poduzeća ili subjekta javnog sektora i koje regulira nacionalno tijelo javne vlasti ili regionalno tijelo javne vlasti za posebne socijalne ili porezne svrhe za stjecanje određene robe ili usluga od dobavljača koji s izdavateljem imaju trgovački ugovor.

3. Poglavlje II. ne primjenjuje se na sljedeće:
 - (a) transakcije komercijalnim karticama;
 - (b) podizanje gotovog novca s bankomatâ ili na šalteru pružatelja platnih usluga; i
 - (c) transakcije platnim karticama koje su izdale trostrane kartične platne sheme.
4. Članak 7. ne primjenjuje se na trostrane kartične platne sheme.

5. Kada trostrana kartična platna shema ovlasti druge pružatelje platnih usluga za izdavanje platnih instrumenata na temelju kartica ili prihvaćanje platnih transakcija na temelju kartica, ili oboje, ili izdaje platne instrumente na temelju kartica s *co-branding* partnerom ili putem zastupnika, to se smatra četverostranom kartičnom platnom shemom. Međutim, do 9. prosinca 2018. kod nacionalnih platnih transakcija na takvu trostranu kartičnu platnu shemu može se primijeniti izuzeće od obveza u okviru poglavlja II., pod uvjetom da platne transakcije na temelju kartica izvršene u državi članici u okviru takve trostrane kartične platne sheme godišnje ne premašuju 3 % vrijednosti svih platnih transakcija na temelju kartica izvršenih u toj državi članici.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „prihvatitelj” znači pružatelj platnih usluga koji s primateljem plaćanja ugovara prihvati i obradu platnih transakcija na temelju kartica slijedom čega se novčana sredstva prenose primatelju plaćanja;
2. „izdavatelj” znači pružatelj platnih usluga koji se ugovorom obvezuje platitelju dati platni instrument za iniciranje i obradu platiteljevih platnih transakcija na temelju kartica;
3. „potrošač” znači fizička osoba koja u ugovorima o platnim uslugama obuhvaćenima ovom Uredbom djeluje izvan područja trgovačke, poslovne ili profesionalne djelatnosti;
4. „transakcija debitnom karticom” znači platna transakcija na temelju kartica, uključujući transakcije karticom s unaprijed uplaćenim sredstvima, koja nije transakcija kreditnom karticom;
5. „transakcija kreditnom karticom” znači platna transakcija na temelju kartica za koju se platitelja tereti za cjelokupan iznos transakcije ili njegov dio na prethodno dogovoreni određeni dan u kalendarskom mjesecu, u skladu s prethodno dogovorenim kreditnim instrumentom, uz kamate ili bez kamata;
6. „komercijalna kartica” znači svaki platni instrument na temelju kartica izdan poduzećima ili subjektima javnog sektora ili samozaposlenim fizičkim osobama čije se korištenje ograničava na poslovne troškove, pri čemu plaćanja izvršena takvim karticama terete izravno račun poduzeća ili subjekta javnog sektora ili samozaposlene fizičke osobe;
7. „platna transakcija na temelju kartica” znači usluga koja se temelji na infrastrukturi i pravilima poslovanja kartične platne sheme za izvršavanje platne transakcije bilo kojom karticom, telekomunikacijskim, digitalnim ili IT uređajem ili softverom ako je time izvršena transakcija debitnom ili kreditnom karticom. Platne transakcije na temelju kartica isključuju transakcije na temelju drugih vrsta platnih usluga;
8. „prekogranična platna transakcija” znači platna transakcija na temelju kartica pri kojoj se izdavatelj i prihvatitelj nalaze u različitim državama članicama ili kada je platni instrument na temelju kartica izdao izdavatelj koji se nalazi u državi članici koja nije država članica u kojoj se nalazi prodajno mjesto;
9. „nacionalna platna transakcija” znači platna transakcija na temelju kartica koja nije prekogranična platna transakcija;
10. „međubankovna naknada” znači naknada koja se izravno ili neizravno (tj. preko treće strane) plaća za svaku transakciju između izdavatelja i prihvatitelja uključenih u platnu transakciju na temelju kartica. Neto nadoknada ili druga dogovorena naknada smatra se dijelom međubankovne naknade;
11. „neto nadoknada” znači ukupan neto iznos plaćanja, popusta ili poticaja koje je izdavatelj primio od kartične platne sheme, prihvatitelja ili bilo kojeg drugog posrednika u vezi s platnim transakcijama na temelju kartica ili povezanim aktivnostima;

12. „naknada koja se zaračunava trgovcima“ znači naknada koju primatelj plaćanja plaća prihvatitelju u vezi s platnim transakcijama na temelju kartica;
13. „primatelj plaćanja“ znači fizička ili pravna osoba koja je predviđeni primatelj novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije;
14. „platitelj“ znači fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje i koja da suglasnost za izvršenje naloga za plaćanje s tog računa za plaćanje ili, ako račun za plaćanje ne postoji, fizička ili pravna osoba koja daje nalog za plaćanje;
15. „platna kartica“ znači kategorija platnog instrumenta koja platitelju omogućuje iniciranje transakcije debitnom ili kreditnom karticom;
16. „kartična platna shema“ znači jedinstven skup pravila, prakse, normi i/ili provedbenih smjernica za izvršenje platnih transakcija na temelju kartica te koji je odvojen od infrastrukture ili platnog sustava koji podupiru njegovo funkcioniranje i uključuje određeno tijelo koje donosi odluke, organizaciju ili subjekt koji su odgovorni za funkcioniranje sheme;
17. „četverostrana kartična platna shema“ znači kartična platna shema u kojoj se platne transakcije na temelju kartica izvršavaju s računa za plaćanje platitelja na račun za plaćanje primatelja plaćanja uz posredovanje sheme, izdavatelja (na strani platitelja) i prihvatitelja (na strani primatelja plaćanja);
18. „trostrana kartična platna shema“ znači kartična platna shema u kojoj sama shema pruža usluge prihvaćanja i izdavanja, a platne transakcije na temelju kartica izvršavaju se s računa za plaćanje platitelja u korist računa za plaćanje primatelja plaćanja unutar sheme. Kada trostrana kartična platna shema ovlasti druge pružatelje platnih usluga za izdavanje platnih instrumenata na temelju kartica ili prihvaćanje platnih transakcija na temelju kartica, ili oboje, ili izdaje platne instrumente na temelju kartica s *co-branding* partnerom ili preko zastupnika, to se smatra četverostranom kartičnom platnom shemom;
19. „platni instrument“ znači svaki personalizirani uređaj i/ili skup postupaka dogovorenih između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga koji se koriste za iniciranje naloga za plaćanje;
20. „platni instrument na temelju kartica“ znači svaki platni instrument, uključujući karticu, mobilni telefon, računalo ili bilo koji drugi tehnološki uređaj s odgovarajućom aplikacijom za plaćanje, koji platitelju omogućuje iniciranje platne transakcije na temelju kartica, a koja nije kreditni transfer ili izravno terećenje kako su definirani u članku 2. Uredbe (EU) br. 260/2012;
21. „aplikacija za plaćanje“ znači računalni program ili drugi odgovarajući instrument učitani na uređaj kojim se omogućuje iniciranje platne transakcije na temelju kartica i koji platitelju omogućuje izdavanje naloga za plaćanje;
22. „račun za plaćanje“ znači račun koji se vodi u ime jednog ili više korisnika platnih usluga, a koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija, uključujući preko posebnog računa za elektronički novac kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
23. „nalog za plaćanje“ znači bilo koja instrukcija koju platitelj podnosi svojem pružatelju platnih usluga, a kojom se traži izvršenje platne transakcije;
24. „pružatelj platnih usluga“ znači bilo koja fizička ili pravna osoba ovlaštena za pružanje platnih usluga navedenih u prilogu Direktivi 2007/64/EZ ili priznata kao izdavatelj elektroničkog novca u skladu s člankom 1. stavkom 1. Direktive 2009/110/EZ. Pružatelj platnih usluga može biti izdavatelj ili prihvatitelj ili oboje;
25. „korisnik platnih usluga“ znači fizička ili pravna osoba koja se koristi platnom uslugom u svojstvu platitelja ili primatelja plaćanja, ili jednog i drugog;
26. „platna transakcija“ znači čin prijenosa novčanih sredstava koji inicira platitelj ili se on inicira u njegovo ime, ili ga inicira primatelj prenesenih novčanih sredstava, bez obzira na to kakve su obveze iz odnosa između platitelja ili primatelja plaćanja;
27. „obrada“ (*processing*) znači provedba usluga obrade platnih transakcija u smislu postupaka potrebnih za postupanje s nalogom za plaćanje između prihvatitelja i izdavatelja;
28. „izvršitelj obrade“ (*processing entity*) znači svaka fizička ili pravna osoba koja pruža usluge obrade platnih transakcija;

⁽¹⁾ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

29. „prodajno mjesto” znači adresa fizičkog poslovnog prostora trgovca u kojem je inicirana platna transakcija. Međutim:
- (a) u slučaju prodaje na daljinu ili ugovora na daljinu (tj. e-trgovine) kako su definirani u članku 2. točki 7. Direktive 2011/83/EU, prodajno mjesto je adresa stalne poslovne jedinice u kojoj trgovac posluje neovisno o mjestu na kojem je smještena internetska stranica odnosno poslužitelj preko kojih je platna transakcija inicirana;
 - (b) u slučaju da trgovac nema stalnu poslovnu jedinicu, prodajno mjesto je adresa za koju trgovac ima važeću dozvolu za poslovanje i preko koje je platna transakcija inicirana;
 - (c) u slučaju da trgovac nema stalnu poslovnu jedinicu niti važeću dozvolu za poslovanje, prodajno mjesto je adresa za korespondenciju kojom se koristi za plaćanje poreza koji se odnose na njegovu prodajnu aktivnost te preko koje je platna transakcija inicirana;
30. „platni brend” znači materijalni ili digitalni naziv, termin, znak, simbol ili njihova kombinacija, kojima je moguće naznačiti prema kojoj se kartičnoj platnoj shemi izvršavaju platne transakcije na temelju kartica;
31. „co-badging” znači uključivanje dvaju ili više platnih brendova ili aplikacija za plaćanje istog brenda na isti platni instrument na temelju kartica;
32. „co-branding” znači uključivanje barem jednog platnog brenda i barem jednog neplatnog brenda na isti platni instrument na temelju kartica;
33. „debitna kartica” znači kategorija platnog instrumenta koja platitelju omogućuje iniciranje transakcije debitnom karticom koja nije transakcija karticama s unaprijed uplaćenim sredstvima;
34. „kreditna kartica” znači kategorija platnog instrumenta koja platitelju omogućuje iniciranje transakcije kreditnom karticom;
35. „kartica s unaprijed uplaćenim sredstvima” (prepaid kartica) znači kategorija platnog instrumenta na kojem je pohranjen elektronički novac, kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2009/110/EZ.

POGLAVLJE II.

MEĐUBANKOVNE NAKNADE

Članak 3.

Međubankovne naknade za transakcije potrošačkom debitnom karticom

1. Pružatelji platnih usluga ni za koju transakciju debitnom karticom ne smiju nuditi niti zahtijevati međubankovnu naknadu po transakciji koja premašuje 0,2 % vrijednosti transakcije.
2. Za nacionalne transakcije debitnom karticom države članice mogu:
 - (a) utvrditi nižu gornju granicu postotka međubankovne naknade po transakciji od one predviđene u stavku 1. te mogu uvesti fiksni maksimalni iznos naknade kao ograničenje iznosa naknade koji proizlazi iz primjenjivog postotka; ili
 - (b) dopustiti pružateljima platnih usluga primjenu međubankovne naknade po transakciji koja ne premašuje 0,05 EUR ili, u državama članicama čija valuta nije euro, odgovarajuću vrijednost u nacionalnoj valuti na dan 8. lipnja 2015., koja se revidira svakih pet godina ili kad god postoji značajna varijacija deviznih tečajeva. Navedena međubankovna naknada po transakciji može se također kombinirati s maksimalnim postotkom od najviše 0,2 %, uvijek uz uvjet da zbroj međubankovnih naknada kartične platne sheme ne premašuje 0,2 % ukupne godišnje transakcijske vrijednosti nacionalnih transakcija debitnom karticom unutar svake pojedinačne kartične platne sheme.
3. Do 9. prosinca 2020. na nacionalne transakcije debitnom karticom države članice mogu pružateljima platnih usluga dopustiti primjenu ponderirane prosječne međubankovne naknade koja nije viša od ekvivalenta 0,2 % prosječne godišnje transakcijske vrijednosti svih nacionalnih transakcija debitnom karticom unutar svake pojedinačne kartične platne sheme. Države članice mogu utvrditi nižu gornju granicu ponderirane prosječne međubankovne naknade koja se primjenjuje na sve nacionalne transakcije debitnom karticom.
4. Godišnje transakcijske vrijednosti iz stavaka 2. i 3. izračunavaju se godišnje, počevši od 1. siječnja zaključno s 31. prosinca, te se primjenjuju od 1. travnja naredne godine. Referentno razdoblje za prvi izračun te vrijednosti započinje 15 kalendarskih mjeseci prije dana početka primjene stavaka 2. i 3. i završava tri kalendarska mjeseca prije tog dana.

5. Nadležna tijela iz članka 13., na pisani zahtjev, od kartičnih platnih shema i/ili pružatelja platnih usluga zahtijevaju da im dostave sve informacije potrebne za provjeru ispravne primjene stavaka 3. i 4. ovog članka. Te se informacije nadležnom tijelu šalju prije 1. ožujka godine koja slijedi nakon referentnog razdoblja iz stavka 4. prve rečenice. Sve druge informacije koje nadležnim tijelima omogućuju provjeru usklađenosti s odredbama ovog poglavlja šalju se nadležnim tijelima na njihov pisani zahtjev te u roku koji ona utvrde. Nadležna tijela mogu zahtijevati ovjeru takvih informacija od strane neovisnog revizora.

Članak 4.

Međubankovne naknade za transakcije potrošačkom kreditnom karticom

Pružatelji platnih usluga ni za koju transakciju kreditnom karticom ne smiju nuditi niti zahtijevati međubankovnu naknadu po transakciji koja premašuje 0,3 % vrijednosti transakcije. Za nacionalne transakcije kreditnom karticom države članice mogu utvrditi nižu gornju granicu međubankovnih naknada po transakciji.

Članak 5.

Zabrana zaobilaženja

Za potrebe primjene gornjih granica iz članka 3. i 4., sve dogovorene naknade, uključujući neto nadoknadu, s istom svrhom ili učinkom kao međubankovne naknade, koje izdavatelj primi od kartične platne sheme, prihvatitelja ili bilo kojeg drugog posrednika u vezi s platnim transakcijama ili povezanim aktivnostima smatraju se dijelom međubankovne naknade.

POGLAVLJE III.

PRAVILA POSLOVANJA

Članak 6.

Davanje ovlasti

1. Zabranjena su sva teritorijalna ograničenja unutar Unije ili pravila s istim učinkom u sporazumima o davanju ovlasti ili u pravilima kartičnih platnih shema u pogledu izdavanja platnih kartica ili prihvaćanja platnih transakcija na temelju kartica.
2. Zabranjeni su svi zahtjevi ili obveze stjecanja posebne dozvole koja vrijedi za pojedinu zemlju ili ovlaštenja za prekogranično obavljanje djelatnosti ili pravilo s istim učinkom u sporazumima o davanju ovlasti ili u pravilima kartičnih platnih shema u pogledu izdavanja platnih kartica ili prihvaćanja platnih transakcija na temelju kartica.

Članak 7.

Razdvajanje kartične platne sheme i izvršitelja obrade

1. Kartične platne sheme i izvršitelji obrade:
 - (a) moraju biti neovisni u smislu računovodstva, ustroja i postupaka donošenja odluka;
 - (b) ne smiju prikazivati skupno cijene za aktivnosti kartične platne sheme i aktivnosti obrade te ne smiju provoditi unakrsno subvencioniranje takvih aktivnosti;
 - (c) ni na koji način ne smiju raditi razliku između svojih društava kćeri ili imatelja udjela s jedne strane te korisnika kartičnih platnih shema i drugih ugovornih partnera s druge strane, a osobito ne smiju uvjetovati ugovornom partneru pružanje bilo koje usluge koju nude prihvaćanjem bilo koje druge usluge koju nude.
2. Nadležno tijelo države članice u kojoj se nalazi registrirano sjedište sheme može od kartične platne sheme zahtijevati neovisno izvješće kojim se potvrđuje njezina usklađenost sa stavkom 1.
3. Kartične platne sheme predviđaju mogućnost da poruka o autorizaciji i poruka o obračunu pojedinačne platne transakcije na temelju kartica budu razdvojene te da ih obrađuju različiti izvršitelji obrade.
4. Zabranjuje se svaka teritorijalna diskriminacija u pravilima o obradi koja primjenjuju kartične platne sheme.

5. Izvršitelji obrade unutar Unije osiguravaju tehničku interoperabilnost svojeg sustava s drugim sustavima izvršitelja obrade unutar Unije upotrebom normi koje donose međunarodna ili europska tijela za normizaciju. Osim toga, kartične platne sheme ne donose niti primjenjuju pravila poslovanja kojima se ograničava interoperabilnost među izvršiteljima obrade unutar Unije.

6. Nakon savjetovanja sa savjetodavnim panelom iz članka 41. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća (⁽¹⁾), Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA) može razvijati nacрте regulatornih tehničkih standarda o uspostavi zahtjeva koje kartične platne sheme i izvršitelji obrade moraju ispunjavati kako bi se osigurala primjena stavka 1. točke (a) ovog članka.

EBA podnosi Komisiji navedene nacрте regulatornih tehničkih standarda do 9. prosinca 2015.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 8.

Co-badging i odabir platnog brenda ili aplikacije za plaćanje

1. Zabranjena su sva pravila kartičnih platnih shema i pravila sporazuma o davanju ovlasti ili mjere s istim učinkom kojima se izdavatelj ometa ili sprječava u *co-badgingu* dvaju ili više različitih platnih brendova ili aplikacija za plaćanje na platnom instrumentu na temelju kartica.

2. Pri sklapanju ugovornog sporazuma s pružateljem platnih usluga, potrošač može zahtijevati dva ili više različitih platnih brendova na platnom instrumentu na temelju kartica, pod uvjetom da pružatelj platnih usluga nudi takvu uslugu. Pravodobno prije potpisivanja ugovora pružatelj platnih usluga potrošaču pruža jasne i objektivne informacije o svim dostupnim platnim brendovima i njihovim značajkama, uključujući njihove funkcije, troškove i sigurnost.

3. Sve razlike u postupanju prema izdavateljima ili prihvatiteljima u pravilima shema i pravilima sporazuma o davanju ovlasti u vezi s *co-badgingom* različitih platnih brendova ili aplikacija za plaćanje na platnom instrumentu na temelju kartica moraju biti objektivno opravdane i nediskriminirajuće.

4. Kartične platne sheme pružateljima platnih usluga u ulozi izdavatelja kartice i u ulozi prihvatitelja kartice ne smiju nametati obveze izvješćivanja, obveze plaćanja naknada ili slične obveze s istom svrhom ili učinkom za transakcije izvršene bilo kojim uređajem na kojem postoji njihov platni brend u vezi s transakcijama za koje se njihova shema ne koristi.

5. Sva načela usmjeravanja ili ekvivalentne mjere namijenjeni usmjeravanju transakcija kroz posebni kanal ili postupak te druge tehničke i sigurnosne norme i zahtjevi u pogledu postupanja s dva ili više različitih platnih brendova i aplikacija za plaćanje na platnom instrumentu na temelju kartica moraju biti nediskriminirajući i primjenjivati se na nediskriminirajući način.

6. Kartične platne sheme, izdavatelji, prihvatitelji, izvršitelji obrade i drugi pružatelji tehničkih usluga ne smiju umetati automatske mehanizme, softver ili uređaje na platni instrument ili opremu koja se koristi na prodajnom mjestu kojima se platitelju ili primatelju plaćanja ograničava izbor platnog brenda ili aplikacije za plaćanje, ili obojega, pri uporabi platnog instrumenta s povezanim platnim brendovima (*co-badged payment instrument*).

Primatelji plaćanja zadržavaju mogućnost da na opremu koja se koristi na prodajnom mjestu postave automatske mehanizme koji izvršavaju prioritetni odabir pojedinog platnog brenda ili aplikacije za plaćanje, ali primatelji plaćanja ne smiju sprječavati platitelja da za kategorije kartica ili povezanih platnih instrumenata koje primatelj plaćanja prihvaća zaobide takav automatski prioritetni odabir koji je primatelj plaćanja izvršio na svojoj opremi.

Članak 9.

Razdvajanje

1. Svaki prihvatitelj svojem primatelju plaćanja nudi i naplaćuje pojedinačno navedene naknade koje se zaračunavaju trgovcima za različite kategorije i različite brendove platnih kartica s različitim razinama međubankovne naknade, osim ako primatelji plaćanja od prihvatitelja pisanim putem zatraže naplatu „miješanih” naknada koje se zaračunavaju trgovcima.

(¹) Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

2. Prihvatitelji uključuju u svoje sporazume s primateljima plaćanja pojedinačno navedene informacije o iznosu naknada koje se zaračunavaju trgovcima, međubankovnih naknada i naknada shema koje se primjenjuju za svaku kategoriju i brend platne kartice, osim ako primatelj plaćanja naknadno uputi drukčiji zahtjev u pisanom obliku.

Članak 10.

Pravilo o prihvaćanju svih kartica

1. Kartične platne sheme i pružatelji platnih usluga ne smiju primjenjivati nijedno pravilo koje primatelje plaćanja, koji prihvaćaju platni instrument na temelju kartica koji je izdao jedan izdavatelj, obvezuje da prihvate i druge platne instrumente na temelju kartica koji su izdani u okviru iste kartične platne sheme.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na potrošačke platne instrumente na temelju kartica istog brenda i iste kategorije kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima, debitne kartice ili kreditne kartice koji podliježu međubankovnim naknadama iz poglavlja II. ove Uredbe.

3. Stavkom 1. ne dovodi se u pitanje mogućnost da kartične platne sheme i pružatelji platnih usluga predvide da se kartice ne mogu odbiti na temelju identiteta izdavatelja ili imatelja kartice.

4. Primatelji plaćanja koji odluče da neće prihvaćati sve kartice ili druge platne instrumente kartične platne sheme o tome na jasan i nedvosmislen način obavješćuju potrošače istodobno kada potrošače obavješćuju o prihvaćanju drugih kartica i platnih instrumenata navedene kartične platne sheme. Te se informacije vidljivo ističu na ulazu u prodavaonicu i na blagajni.

U slučaju prodaje na daljinu, te se informacije ističu na internetskoj stranici primatelja plaćanja ili drugom primjenjivom elektroničkom ili mobilnom mediju. Navedene se informacije platitelju pružaju pravovremeno, prije nego što platitelj sklopi kupoprodajni ugovor s primateljem plaćanja.

5. Izdavatelji osiguravaju elektroničku prepoznatljivost svojih platnih instrumenata te, u slučaju novoizdanih platnih instrumenata na temelju kartica, također njihovu vizualnu prepoznatljivost, čime se primateljima plaćanja i platiteljima omogućuje da nedvosmisleno prepoznaju koji je brend i kategoriju kartica s unaprijed uplaćenim sredstvima, debitnih kartica, kreditnih kartica ili komercijalnih kartica platitelj odabrao.

Članak 11.

Pravila o usmjeravanju

1. Zabranjena su sva pravila u sporazumima o davanju ovlasti, u pravilima shema koja primjenjuju kartične platne sheme i u sporazumima koje sklapaju prihvatitelji kartice i primatelji plaćanja, a kojima se primatelje plaćanja sprječava u usmjeravanju potrošača na uporabu bilo kojeg platnog instrumenta kojemu primatelj plaćanja daje prednost. Navedena zabrana obuhvaća i sva pravila kojima se primateljima plaćanja zabranjuje da platne instrumente na temelju kartica određene kartične platne sheme tretiraju na povoljniji ili nepovoljniji način nego prema drugima.

2. Zabranjena su sva pravila u sporazumima o davanju ovlasti, u pravilima shema koja primjenjuju kartične platne sheme i u sporazumima koje sklapaju prihvatitelji kartice i primatelji plaćanja, kojima se primatelje plaćanja sprječava da platitelje obavješćuju o međubankovnim naknadama i naknadama koje se zaračunavaju trgovcima.

3. Stavcima 1. i 2. ovog članka ne dovode se u pitanja pravila o naknadama, popustima ili drugim mehanizmima usmjeravanja iz Direktive 2007/64/EZ i Direktive 2011/83/EU.

Članak 12.

Informacije primatelju plaćanja o pojedinačnim platnim transakcijama na temelju kartica

1. Nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije na temelju kartica, pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja daje primatelju plaćanja sljedeće informacije:

- (a) referencu koja primatelju plaćanja omogućuje identificiranje platne transakcije na temelju kartica;
- (b) iznos platne transakcije u valuti u kojoj je izvršeno plaćanje u korist računa za plaćanje primatelja plaćanja;
- (c) iznos svih naknada za platnu transakciju na temelju kartica, s posebno navedenim iznosom naknade koja se zaračunava trgovcima te iznosom međubankovne naknade.

Uz prethodni izričit pristanak primatelja plaćanja, informacije iz prvog podstavka mogu se objediniti prema brendu, aplikaciji, kategorijama platnih instrumenata i stopama međubankovnih naknada koje se primjenjuju na transakciju.

2. Ugovori između prihvatitelja i primatelja plaćanja mogu uključivati odredbu prema kojoj se informacije iz stavka 1. prvog podstavka daju ili stavljaju na raspolaganje periodično, ali ne rjeđe od jednom mjesečno, i na dogovoreni način koji primateljima plaćanja omogućuje pohranu i reproduciranje informacija u nepromijenjenom obliku.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Nadležna tijela

1. Države članice imenuju nadležna tijela koja su ovlaštena za osiguranje provedbe ove Uredbe te kojima su dodijeljene ovlasti za istragu i provedbu.
2. Države članice mogu imenovati postojeća tijela za djelovanje u svojstvu nadležnih tijela.
3. Države članice mogu imenovati jedno nadležno tijelo ili više njih.
4. Države članice obavješćuju Komisiju o tim nadležnim tijelima do 9. lipnja 2016. Države članice bez odgađanja obavješćuju Komisiju o svim naknadnim promjenama u pogledu tih tijela.
5. Imenovana nadležna tijela iz stavka 1. imaju na raspolaganju odgovarajuća sredstva za obavljanje svojih dužnosti.
6. Države članice od nadležnih tijela zahtijevaju da djelotvorno prate usklađenost s ovom Uredbom, uključujući suzbijanje pokušaja pružatelja platnih usluga da zaobiđu ovu Uredbu, te da poduzmu sve potrebne mjere kako bi se osigurala takva usklađenost.

Članak 14.

Sankcije

1. Države članice utvrđuju sankcije koje se primjenjuju u slučaju kršenja ove Uredbe i poduzimaju sve mjere potrebne za osiguravanje njihove primjene.
2. Države članice obavješćuju Komisiju o navedenim odredbama do 9. lipnja 2016. te je bez odgađanja obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 15.

Nagodba, izvansudski pritužbeni postupci i postupci izvansudskog rješavanja sporova

1. Države članice osiguravaju i promiču odgovarajuće i učinkovite izvansudske pritužbene postupke i postupke izvansudskog rješavanja sporova ili poduzimaju ekvivalentne mjere za rješavanje sporova koji proizlaze iz ove Uredbe između primatelja plaćanja i njihovih pružatelja platnih usluga. U tu svrhu države članice prema potrebi imenuju postojeća tijela ili osnivaju nova tijela. Navedena tijela neovisna su o strankama.
2. Države članice obavješćuju Komisiju o tim tijelima do 9. lipnja 2017. Države članice bez odgađanja obavješćuju Komisiju o svim naknadnim promjenama u pogledu navedenih tijela.

Članak 16.

Univerzalne kartice

1. Za potrebe ove Uredbe, na nacionalne platne transakcije koje u kartičnoj platnoj shemi nije moguće razlikovati kao transakcije debitnom odnosno kreditnom karticom primjenjuju se odredbe o debitnim karticama ili o transakcijama debitnom karticom.
2. Odstupajući od stavka 1., do 9. prosinca 2016., države članice mogu utvrditi udjel od najviše 30 % nacionalnih platnih transakcija iz stavka 1. ovog članka koje se smatraju ekvivalentnima transakcijama kreditnim karticama na koje se primjenjuje gornja granica međubankovnih naknada utvrđena u članku 4.

Članak 17.

Klauzula o preispitivanju

Komisija do 9. lipnja 2019. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove Uredbe. Izvješće Komisije posebno je usredotočeno na prikladnost razina međubankovnih naknada i mehanizme usmjeravanja kao što su naknade, uzimajući u obzir uporabu različitih načina plaćanja i njihov trošak te razinu ulaska novih sudionika na tržište, nove tehnologije i inovativne poslovne modele na tržištu. U procjeni se posebno razmatra sljedeće:

- (a) razvoj naknada za platitelje;
- (b) razina tržišnog natjecanja među pružateljima platnih kartica i kartičnim platnim shemama;
- (c) učinci na troškove za platitelja i primatelja plaćanja;
- (d) razina koristi trgovaca od smanjenja razina međubankovnih naknada;
- (e) tehnički zahtjevi i njihove posljedice za sve uključene strane;
- (f) učinci *co-badginga* na lakoću korištenja, posebno za starije korisnike i ostale osjetljive korisnike;
- (g) učinak isključivanja komercijalnih kartica iz poglavlja II. na tržište, uspoređujući stanje u onim državama članicama u kojima je naplaćivanje dodatne naknade zabranjeno s onim u državama članicama u kojima je dopušteno;
- (h) učinak posebnih odredbi o međubankovnim naknadama za nacionalne transakcije debitnim karticama na tržište;
- (i) razvoj prekograničnog prihvaćanja i njegov učinak na jedinstveno tržište, uspoređujući stanje u pogledu kartica s ograničenom naknadom i kartica za koje ne postoji ograničenje, kako bi se razmotrila mogućnost pojašnjenja o tome koja se međubankovna naknada primjenjuje na prekogranično prihvaćanje;
- (j) praktična primjena pravila o razdvajanju kartične platne sheme i obrade te potreba za ponovnim razmatranjem pravnog razdvajanja;
- (k) moguća potreba, ovisno o učinku članka 3. stavka 1. na stvarnu vrijednost međubankovnih naknada za transakcije debitnom karticom srednje i velike vrijednosti, za revizijom tog stavka odredbom da bi gornju granicu trebalo ograničiti na 0,07 EUR ili 0,2 % vrijednosti transakcije, ovisno o tome koji je iznos niži.

Izvješću Komisije prema potrebi se prilaže zakonodavni prijedlog koji može uključivati predloženu izmjenu maksimalne gornje granice za međubankovne naknade.

Članak 18.

Stupanje na snagu

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Primjenjuje se od 8. lipnja 2015., osim članaka 3., 4., 6. i 12., koji se primjenjuju od 9. prosinca 2015., i članaka 7., 8., 9. i 10. koji se primjenjuju od 9. lipnja 2016.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 29. travnja 2015.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednica
Z. KALNIŃA-LUKAŠEVICA